Series Concilii Basiliensis

In nomine sancte et individue trinitatis feliciter amen. Censetur utique dignum et congruum prout id singulariter exposcit nimium labilis hominum memoria ut ea que per sacrorum generalium conciliorum sanctiones ad dei laudem et communem reipublice utilitatem fore noscuntur instituta illa debite scripture commendentur ut per hanc iugiter eorum etiam ad posteros transeat recordacio. Hinc est igitur quod in subscriptis continentur et sunt de verbo ad verbum inserta decreta constituciones acta et ordinaciones ceteraque gesta in sacro Basiliensi concilio presidente in eodem auctoritate apostolica reverendissimo in Christo patre domino Juliano miseracione divina sacrosancte Romane ecclesie sancti angeli dyacono cardinali apostolice sedis legato collecta visa et ordinata per nos prothonotarios notarios et scribas infrascriptos ad id per dictum dominum presidentem sacro eodem approbante concilio deputatos sub annis indictionibus diebus horis mensibus et pontificatu inferius annotatis et descriptis.

Anno siquidem a nativitate domini Millesimoquadringentesimotricesimoprimo Indictione nona die autem veneris septima mensis decembris pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri Eugenii divina providencia pape quarti anno primo prefato reverendissimo patre domino cardinali presidente et legato iam per menses aliquot in civitate Basiliensi nacionis Germanice provincie Bisuntinensis pro dicti generalis concilii adiuvante domino congregacione et celebracione iuxta vim mandati apostolici alias super hoc sibi directi et infra plenius insertum legittime faciendi personaliter existente. Convocatis itaque iam pridem dicta auctoritate huius rei causa ad dictam civitatem Basiliensem de diversis mundi partibus pluribus dominis prelatis necnon personis aliis et viris ecclesiasticis qui de iure vel consuetudine ad concilium generale venire tenentur ac etiam quamplurimis aliis ad dictum concilium vocatis eisque cum dicto domino presidente legato in certa aula domus ecclesie sancti Leonardi Basiliensis in qua soliti sunt pro consiliis tenendis in unum convenire ad hoc specialiter congregatis unanimiter eorum unito consensu extitit ordinatum et decretum primam dicti generalis concilii Basiliensis sessionem tenendam fore auctore domino atque celebrandam die veneris extunc proxime secutura quartodecima predicti mensis decembris in ecclesia cathedrali Basiliensi prout in cedula cuius tenor inferius primo loco describitur plenius continetur quam cedulam in multis duplicatam et transcriptam iussit idem dominus presidens ob dicte prime sessionis publicacionem faciendam in pluribus dicte civitatis ecclesiarum valvis affigi pariter et apponi cuius tenor sequitur et est talis. 1431 Eugenio pp 4

Ad laudem omnipotentis dei exaltacionemque fidei catholice necnon tranquillitatem et pacem totius christianitatis reformacionem quoque universalis ecclesie ac populi christiani Ex parte reverendissimi in Christo patris et domini domini Juliani miseracione divina sacrosancte Romane ecclesie sancti angeli dyaconi cardinalis in presenti generali concilio Basiliensi auctoritate apostolica presidentis specialiter deputati approbacione dicti sacri generalis concilii Intimatur prelatis omnibus et singulis in hoc ipso generali concilio Basiliensi interessentibus et interesse debentibus quod auctore deo die veneris proxima post instans festum sancte Lucie Mandatum pro prima sessione

que erit quintadecima mensis huius decembris prima eiusdem sacri generalis
concilij Basilien sessio celebrabitur in ecclesia cathedrali ciuitatis huius
Basilien hora nona eiusdem diei a media nocte inantea computan-
do Ideoque precipit et mandat omnibus et singulis in predicta ciuitate Ba-
silien ad causam dicti sacri concilij iam existentibus ceterisque ad quorum
noticiam presentes deuenerint in dicto concilio inter esse debentibus
qui tunc comode personaliter inter esse poterunt in eodem quatinus dictis
die et hora in ecclesia predicta personaliter et debite compareant sub penis
Juris nisi legittimo prepediti fuerint impedimento Datum Basilee die
septima dicti mensis decembris anno a natiuitate domini Millesimoquadrin-
gentesimotricesimoprimo pontificatus sanctissimi domini nostri pape Euge-
nij quarti anno primo sub sigillo consueto dicti domini presidentis in testimonium
premissorum

Dicta die veneris quintadecima predicti mensis decembris anno Indictione
hora et pontificatu quibus pretactis super sacrosancta generali Synodo Basilien
predicta dicto domino cardinali legato auctoritate qua supra presidente legittime
ibi super congregata celebrataque ibidem solempni missa de spiritu sancto per Re-
uerendum in christo patrem dominum philibertum dei et apostolice sedis gracia
Episcopum Constancien prouincie Rothomagen Insuper cantatis et lectis le-
tanijs antiphonis alijsque deuotis oracionibus in talibus ordinatis deoque
supplicatis et deuote exhibitis Idem dominus cardinalis presidens in pon-
tificalibus sedens super cathedram ad hoc sibi preparatam alijsque sin-
gulis prelatis tunc ad premissa astantibus in pontificali habitu simul cum
mitris planis capitibus eorum impositis existentibus gratum sermonem ad ve-
nerandum predictam sacrosanctam habuit sumens pro themate suo Mundamini
qui fertis vasa domini ysaie lij In quo plerisque salubri exhortacione
ac secundum quod tali conueniebat eximie congregacioni et in primordio
talis actus decuit omnes de puritate iusticia et uite integritate
solerter in caritate non ficta ammonuit precipueque exhortatus est ut
in celebracione deo grata presentis sacri Concilij ecclesie vtili ac de ne-
cessaria et utili ut vere decet viros ecclesiasticos constanti et bono animo
Jugiter ad essent vigilarentque ac diligencius intenderent ad perfectum
et utilitatem rei publice christiane religionis feliciter peragendum ‡
Quoquidem sermone per eum finito: memoratus dominus philibertus
Episcopus Constancien eminentem thalamum ascendit ibique de mandato dicte
sacre synodi perlegit alta et intelligibili voce ut ab omnibus astan-
tibus audiretur hec que infra de verbo ad verbum inseruntur astantibus
ibidem non nullis venerabilibus et egregijs viris dominis ambasiatoribus
Serenissimi et Illustrissimi principum dominorum Regis Romanorum semper aug-
usti et ducis Subaudie necnon viris illustribus dominis alijs quam
plurimis

Decreta et cetera lecta in prima sessio-
ne sacri generalis Concilij Basiliensis

Ad omnipotentis dei gloriam fidei catholice exaltacionem christi-
aneque religionis profectum iaciens fundamentum in illo sur-

mo angulari lapide Christo Ihesu in quo omnis edificacio constructa crescit in templum sanctum in domino Sacrosancta synodus Basiliensis vniversalem ecclesiam representans in spiritu sancto legitime congregata presidente Reverendissimo in Christo patre domino Juliano sancte Romane ecclesie sancti angeli dyacono cardinali apostolice sedis legato attendens quod sacra generalis synodus Constanciensis in spiritu sancto celebrata salubre existimans et ultimode fructuosum in sancta dei ecclesia generalia concilia frequentari hoc suo decreto constituit huiusmodi sub tenore

## De celebracione conciliorum

Frequens generalium conciliorum celebracio agri dominici precipua cultura est que vepres spinas et tribulos heresium errorum et scismatum extirpat excessus corrigit deformata reformat et vineam domini ad frugem vberrime fertilitatis adducit. Illorum vero neglectus premissa disseminat atque fovet hec preteritorum temporum recordacio et presencium consideracio ante oculos nostros ponunt. Ea propter hoc edicto perpetuo sancimus decernimus atque ordinamus ut amodo concilia generalia celebrentur Ita quod primum a fine huius concilii in quinquennium immediate sequens secundum vero a fine illius immediate sequentis concilium in septennium et deinceps de decennio in decennium perpetuo celebrentur in locis que summus pontifex per mensem ante finem cuiuslibet concilii approbante et consenciente concilio vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare teneatur ut sic per quandam continuacionem semper aut concilium vigeat aut per termini pendenciam expectetur. Quem terminum liceat summo pontifici de fratrum suorum sancte Romane ecclesie cardinalium consilio ob emergentes forte casus abbreviare sed nullatenus prorogetur.

Locum autem pro futuro concilio celebrando deputatum absque euidente necessitate non mutet. Sed si forte casus aliquis occurreret quo necessarium videretur ipsum locum mutari puta obsidionis guerrarum pestis aut similis: tunc liceat summo pontifici de predictorum fratrum suorum aut duarum parcium ipsorum consensu et subscripcione alium locum prius deputato loco viciniorem et aptum sub eadem tamen nacione surrogare. nisi idem vel simile impedimentum per totam illam nacionem vigeret. tunc ad aliquem alium viciniorem alterius nacionis locum aptum huiusmodi concilium poterit convocare. ad quem prelati et alii qui ad concilium solent convocari accedere teneantur ac si a principio locus ille fuisset deputatus: quam tamen loci mutacionem vel termini abbreviacionem per annum ante prefixum terminum teneatur summus pontifex legitime et solempniter publicare et intimare ut ad ipsum concilium celebrandum predicto possint statuto termino convenire.

Atque pro ipsius execucione decreti ciuitas Papie aput Ytaliam fuit electa pro generali concilio in fine tunc proxime sequentis quinquennii celebrando. Quod quidem concilium suo debito tempore in dicta ciuitate Papie celebrari extitit inchoatum et inde certis ex causis ad Ciuitatem Senensem translatum. In quo quidem generali concilio Papie inchoato et in Senensi ciuitate celebrato. hec Basiliensis ciuitas pro celebracione tunc futuri generalis concilii post septennium a fine ipsius Senensis concilii celebrandi fuit electa et debite assignata ut constat in instrumento publico inde confecto

Hic propter quod celebrentur generalia concilia frequenter

Papia pro Concilio

In nomine dni amen Tenor pntis publici Instri cunctis pateat eui-
dent' et sit notu Qz anno a natiuitate eiusd dni Millesimoquadringe-
tesimo vicesimo quarto Indicton scda die vo sabbti decimonono mesis
februarij hora tciaz vl quasi pontificat' sctissimi in xpo pris et dni
nri dni martini diuina pruiden ppe qnti anno septimo vigente et du-
rante sacro sto gnali concilio Senen in ciuitate Senaz ac psidenti-
bo eidem concilio vice et noie pfati dni nri ppe et pro eo Revmis
in xpo pribo et dnis dnis dei et aplice Sedis gra petro arcpo creten
Jacobo epo Spoletanen petro abbate de Rosacio aquilegien dioc et le-
onhardo de florencia mgro et gnali ordinis pdicatoz per eundez dnm
nrm ppam ad infrascpta spalr deputatis et ordinatis Idem dni psiden
quandam guocacom deputatoz omiz inclitaz nacionu pntis concilij
Senen sup electon loci futuri concilij fecerut Inqua affuerut pdci
dni psiden concilij vna cu singlis Revdis pribo ac venlibo et circusp
Quinque naciones ectis viris omiz qnqz nacionuz videlicet ytalia pro pte platoz et
Italia aliorz de ex tritoriuz Senen dni petrus scia epus castren et domi
nicus de sto geminiano decretoz doctor camere aplice auditor pro
pte platoz et aliorz huiuz titulos intritorio Senen dnus Nicolaus
abbas sti donati ordis vallis ambrose se no hre mandatu ad actuz
infrascptuz faciend dicentes sz ad audiend et referenduz quoz quili-
bet se dcam ytalicam nacionez representare asserebat pro nacione
Gallia Gallicana Revdi pres et dni dni Guilhelmus epus Cauallicen ludouicus
de palude Regulis Ternochicen ordinis sti bndicti Cabilonen dyoc
et Johes vrsicampi ordinis Cistercien nouiomen dyoc abbates pro
Germania nacione Germanica Revdus pr dnus hartungus de Cappel decretoz
doctor sacri pallacij aplici causaz auditor ac venlis et Religiosus
vir frat' Theodricus de midel monachus ordinis pmonstraten inde
cretis licen eiusd ordinis pcur pro nacione hyspanica petrus al-
Hispania fonsi abbas sti vincencij et Canonicus ecclie Toletan qui tame dixit
se no hre ald mandatuz anacione sua ad hnc actuz faciend nisi so-
luz ad audienduz et referend de quo ecia fuit solempnit' ptestatus
pro nacione anglie Revdus pr ac dnus dnus franciscus epus aquen
Anglia et venlis vir mgr Thomas de medona canonicus astolocen in sacra
pagina baccalaus qui deputati sup dicti singulari' singli ad infrascp-
ta mandata sua in publicam formam illic de tritorio Senen et naci-
one hyspanie exceptis Senis in cappella domo opary maioris ec-
clie Senen ppe eand ecclia; sita produxerut et quilibet eoz pro-
duxit/ Quibus sic congregatis ac missaz solepnis aliqz cerimonijs de-
bitis et cluetis ibm completis sup dicti dni deputati singulaz nacio-
nuz ad infrascpta singularia mandata de quibo pinstra publica signis
et subscpcione notarioz publicoz tunc ibm pntau signata et subscp-
ta lcimaz fecerut fidem ad hmoi electom loci p ordinez pcesserut et
intercetā qmplimis allegacon ppoicon altricacon et dissensionibo
inter ipos deputatos hitis atqz
diuisoz locoz et pnunciaz hinc inde
factis demu pro loco futuri et tunc celebrandi concilij pxio secuturi
iuxta formam et tenore decreti siue constitucon concilij Constan desup

factum civitatem Basilien[sem] in natione Germanica consistentem et in provin-
cia Bysuntina tamquam habilem sufficientem et ydoneam ex ipsorum certa
sciencia unanimiter et concorditer nominaverunt et elegerunt: dictis tamen Ni-
colao sancti donati et petro alfonsi abbatibus pro tunc ex premissis non consencien[tibus] — Basilea deputatur
Quo loco sic per ipsos dominos deputatos electo supradicti domini quattuor
presiden[tes] concilii ex parte domini nostri pape dictum decretum sive constitucionem
concilii Constan[ciensis] in quo continetur de modo eligendi loca conciliorum nec
non litteras apostolicas domini nostri pape predicti eius vera bulla plumbea ut prima
facie apparebat more Romane curie munitas super potestate dictis dominis presiden[tibus]
ad presentem actum a domino nostro papa predicto concessa per venerabilem virum dominum
michaelem de prisis decretorum doctorem et prefati domini nostri pape secre-
tarium ibidem presentem publice alta et intelligibili voce coram dominis pre-
siden[tibus] et deputatis nacionum aliisque supradictis infrascriptorum tenorum legi
et publicari fecerunt Tenor vero decreti sequitur et est talis

Frequens generalium conciliorum celebracio agri dominici precipua cultura
est que vepres spinas et tribulos heresum errorum et scismatum extirpat
excessus corrigit deformata reformat et vineam domini ad frugem
uberrime fertilitatis adducit. illorum vero neglectus premissa dissemniat at-
que fovet. hec preteritorum temporum recordacio et presencium consideracio ante
oculos nostros ponunt Ea propter hoc edicto perpetuo sancimus decernimus atque
ordinamus ut amodo concilia generalia celebrentur Ita quod primum a fine huius
concilii in quinquennium inmediate sequens. secundum vero a fine illius imme-
diate sequentis concilii in septennium. et deinceps de decennio in decen-
nium perpetuo celebrentur in locis que summus pontifex per mensem ante — Tempus generaliorum
finem cuiuslibet concilii approbante et consenciente concilio vel in eius
defectum ipsum concilium deputare et assignare teneatur. ut sic per quandam
continuacionem semper aut concilium vigeat. aut per termini pendenciam expe-
ctetur. quem terminum liceat summo pontifici de fratrum suorum sancte Romane ecclesie
cardinalium consilio. ob emergentes forte casus abbreviare. sed nullatenus
prorogetur: locum autem pro futuro concilio celebrando deputatum absque evi-
denti necessitate non mutet. Sed si forte casus aliquis occurreret quo
necessarium videretur ipsum locum mutari puta obsidionis gwerrarum pestis aut
similis. tunc liceat summo pontifici de predictorum fratrum suorum aut duarum
partium ipsorum consensu et subscripcione alium locum prius deputato loco vicini-
orem et aptum sub eadem tamen nacione surrogare. nisi idem vel simile im-
pedimentum per totam illam nacionem vigeret. tunc ad aliquem alium vici-
niorem alterius nacionis locum aptum huiusmodi concilium poterit convocare. ad
quem prelati et alii qui ad concilium solent convocari accedere teneantur. ac si
a principio locus ille fuisset deputatus. quam tamen loci mutacionem vel termini
abbreviacionem per annum ante prefixum terminum teneatur summus pontifex legitime et
sollempniter publicare et intimare ut ad ipsum concilium celebrandum predicti
possint statuto termino convenire

Tenor bulle talis est

Martinus episcopus servus servorum dei venerabilibus fratribus petro ar-
chiepiscopo Creten[si] et Jacobo episcopo Spoletano. ac dilectis filiis petro ab

bati de Rosacio sancti petri aquilegiensis dyoc. necnon leonhardum de florencia ordinis fratrum predicatorum ac sacre pagine professori. ac eiusdem ordinis generali magistro nostris et apostolice sedis nunctiis salutem et apostolicam benedictionem Nuper siquidem cupientes generale concilium iuxta deliberacionem et ordinacionem sancte synodi constanciensis. ad deputacionem loci eadem approbante olim synodo per nos factam in civitate papie auctore domino celebrari ut illa in eo statuerentur et fierent que cederent ad laudem dei et bonum publicum ecclesie sue sancte Vos ad civitatem predictam pro futuro ibidem tenendo et celebrando concilio generali nostros et apostolice sedis nuncios de fratrum nostrorum consilio providimus destinandos vobis inter cetera nomine et auctoritate nostris ipsi concilio presidendi. et ibidem pro vestra sapientia illa providendi deliberandi statuendi decernendi et concludendi. que ad conservacionem et augmentum religionis et fidei christiane ac reformacionem cleri. et status ecclesiastici pertinerent potestatem plenariam concedentes prout in aliis nostris litteris plenius continetur Nos igitur attendentes ut in bene gerendis rebus dicti concilii eo utilius et perfectius proficere valeatis quo amplioris fueritis per nos auctoritate muniti et ne propter aliquem casum qui solet quandoque contingere celebracio et continuacio eiusdem concilii retardetur oportune providere volentes discrecioni vestre ubi legitima causa subsistit ipsum concilium de civitate predicta ad quamcumque civitatem aliam eiusdem nacionis ad hoc liberam habilem et sufficientem de qua vobis videbitur auctoritate nostra transferendi Illudque prorogandi mutandi et dissolvendi ipsumque concilium in huiusmodi alia civitate ad quam id forsan transferri et mutari contigerit continuandi tenendi et celebrandi et ad illud prelatos et alios convocandi eique nomine et auctoritate predictis presidendi et in eo quecumque decreta eodem approbante concilio ordinandi statuendi et decernendi Illaque in publicis sessionibus iuxta morem solempniter publicandi et approbandi. ac nichilominus ante dissolucionem presentis concilii loci pro alio futuro concilio inde ad septennium celebrando iuxta deliberacionem et ordinacionem predictas eciam ante mensem ubi racionabilis causa esset. ne aliquo modo huiusmodi loci deputacio differatur nominandi deputandi et assignandi Et alia in premissis omnibus agendi disponendi statuendi et exequendi ac concludendi que pro statu honoreque nostro et Romane ecclesie ac tranquillitate et pace reipublice christiane noveritis profutura plenam et liberam de dictorum fratrum consilio auctoritate apostolica tenore presencium concedimus facultatem Ratum et gratum habituri quicquid per vos super premissis in eodem concilio propositum deliberatum statutum et decretum fuerit ac conclusum Idque faciemus auctore domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari Datum Rome apud sanctum petrum viii kl. marcii pontificatus nostri anno sexto

Quibusquidem decretis et litteris apostolicis sic lectis et publicatis predicti domini quatuor presidentes ibidem presentes per organum predicti domini Reverendi patris domini petri archiepiscopi cretensis unius ex ipsis presidentibus in ipsum locum videlicet civitatem Basiliensem sic ut premittitur per ipsos dominos deputatos electam consenserunt. ac eandem civitatem Basiliensem in provincia Bisuntina

consisten[tes] vna cum predictis dominis deputatis nacionum et ipsi deputati nacionum
videlicet ytalice de extra tritorium Senen[sis] Gallicane Germanice et anglicane
iuxta dicti decreti Constancien[sis] Concilii vim formam et tenorem ac prefat[i]
a domino nostro papa predicto eis tradite ut premittitur et concesse elegerunt et no-
minauerunt ac ciuitatem ipsam habilem et ydoneam pro loco futuri proxima
celebrandi concilii deputauerunt assignauerunt et pronunciarunt protestantes tamen quod
propter ipsum concilium Senen[sis] non censeatur dissolutum esse eo quod ipsi presiden[tes] cum
inclitis nacionibus ad communem reformacionem hic possibilem concurrere vellent
et hoc idem prefati deputati per ordinem similiter fuerunt protestati quilibet pro
natione sua quod ad reformacionem hic possibilem attendere vellent / Quo
loco taliter electo pronunciato ac assignato et deputato vocati fuerunt
in locum dicte congregacionis Reverendissimi patres et domini domini Johannes archiepiscopus Tol-
letanus Nacionis hyspanice presidens Johannes archiepiscopus Rothomagen[sis] Na-
cionis gallicane presidens Richardus electus Eboracen[sis] anglicane Nacio-
nis presidens et Andreas episcopus poznanien[sis] Ingnorum presencia dicti loci ele-
ctio fuit solempniter publicata et per ipsos dominos archiepiscopos et episcopos approbata
et confirmata Excepto quod dominus Reverendissimus pater dominus Johannes archiepiscopus Tolletanus hyspa-
niarum primas Regnique Castelle maior cancellarius et supradicte nacionis
hyspanice presidens ad dictam electionem respondit se habere duas voces vnam ut
presidens nacionis sue hyspanice aliam vero ut archiepiscopus et primas hyspa-
niarum Quantum ad primam vocem non posset consentire nisi requisita et consen-
cien[te] nacione sua supradicta Quantum vero ad secundam videlicet ut archiepiscopus et pri-
mas dixit se consentire et ex presenti consensit De et super quibus omnibus et sin-
gulis premissis sic actis factis atque gestis prefati domini presiden[tes] domini nostri pape
necnon deputati supradescripti per ordinem ac honorabilis vir magister martinus
welle clericus ambien[sis] dyocesis in decretis baccalarius ac domini nostri pape prefati
procurator fiscalis et huiusmodi sacri Senen[sis] concilii promotor sibi a me notario publico
infrascripto et aliarum nacionum notariis ibidem tunc presentibus fieri pecierunt
et quilibet eorum fieri peciit atque tradi vnum vel plura publicum seu publi-
ca instrumentum aut instrumenta Acta fuerunt hec Senis sub anno Indictione die
mensis hora loco et pontificatu quibus supra presentibus ibidem venerabilibus et
honorabilibus et discretis viris dominis dominico de caponica apostolice Ca-
mere clerico michaele de prysis supradicto decretorum doctoribus Necnon
magistris anthonio olim michaelis de sancto Geminiano curie causarum Ca-
mere apostolice et ytalice extra tritorium Senen[sis] hermanno poynem de
Borken clerico monasterien[sis] dyocesis apostolica et imperiali auctoritatibus ac inclite
nacionis Germanice in predicto Concilio Senen[sis] notariis necnon laurencio
Stafoirde anglicane nacionis predictarum notariis clericis florentini monaste-
rien[sis] et lincholnien[sis] dyocesis ac francisco de Bononia seruien[te] armorum domini
nostri pape predictis testibus ad premissa vocatis specialiter atque rogatis

Subscripciones notariorum

Et ego petrus dicti clericus ambianen[sis] dyocesis magister in artibus publicus au-
ctoritate apostolica ac inclite nacionis Gallicane in predicto sacro Concilio Senen[sis]
notarius quia huiusmodi electioni pronunciacioni assignacioni et deputacioni loci futuri Con-
cilii ut premittitur proxime celebrandi presens fui eaque sic vidi et audiui ideoque
hoc presens publicum instrumentum manu mea propria scriptum exinde confeci subscripsi

h[ic] agi[tur] q[uod] in Senis locus basilien[sis] est electus.

Ep[iscopu]s posnanien[sis]

et publicam signoque et nomine meis solitis et consuetis signaui in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum requisitus et rogatus

**Alter notarius**

Et ego Laurencius Staforde clericus Lincolniensis diocesis publicus auctoritate apostolica ac inclite nacionis Anglicane in predicto sacro Senensi concilio notarius premissis omnibus et singulis vna cum prenominatis testibus et notario prius fui ea que sic fieri vidi et audiui et exinde hoc instrumentum per alium fideliter scriptum signo meo solito cum dicto notario requisitus signaui in testimonium omnium premissorum

## Inicium et approbacio concilii Basiliensis

Cum vero finis instaret septennii quod est tempus expressum in decreto concilii Constanciensis decreto celebracioni huiusmodi generalis concilii prefixum fe. re. dominus Martinus papa quintus sancte Romane ac vniuersalis ecclesie tunc presidens pontifex volens celebracionem generalis concilii fieri iuxta prememorati decreti continenciam propter etatem decrepitam et multiplices sui corporis morbos in persona propria non poterat presidere dominum dominum Iulianum sancte Romane ecclesie sancti Angeli dyaconum cardinalem de fratrum suorum consilio ad celebrandum ipsum concilium ac eidem vice et loco ipsius summi pontificis presidendi suum ac sedis apostolice destinauit legatum per suas apostolicas litteras prout hic inferius continetur

Hic committit papa presidenciam concilio auctoritate sua

Martinus episcopus seruus seruorum dei dilecto filio Iuliano sancti Angeli dyacono cardinali apostolice sedis legato salutem et apostolicam benediccionem Dum onus vniuersalis gregis diuina superna disposicione nobis iniunctum diligenter attendimus et quod singulis christiane reipublice occurrentibus per nos ipsos debitum apostolice seruitutis exequi non possumus animo nostro reuoluimus non numquam viros fide feruentes dignitate ac sciencia preditos et rerum agendarum experiencia conspicuos in partem nostrorum et ecclesie Romane negociorum assumimus ut dum tempus postulat eorum operacionibus vices nostras supplentes ministerium nobis commissum diuina assistente gracia nostre vires nobis ex alto concessas exequi valeamus Dudum siquidem sacrum generale Constanciense concilium ex certis causis tunc expressis statuit et decreuit primum generale concilium in quinquennium extunc proxime futurum secundum vero a fine illius immediate sequentis concilii in septennium et deinceps de decennio in decennium perpetuo fore celebrandum in locis per Romanum pontificem per mensem ante finem cuiuslibet concilii approbante et consenciente concilio vel in defectum per ipsum concilium deputandis et assignandis ut illa que circa statum et bonum publicum ecclesie sancte dei agenda et expedienda restabant matura possent deliberacione compleri prout quantum in nobis fuit in concilio Senensi ultimo celebrato factum extitit in quo per nos et sedis apostolice nuncios tunc in dicto concilio Senensi presidentes eodem approbante concilio ciuitas Basiliensis pro loco proxime futuri tunc in septennium celebrandi concilii deputata extitit prout in decreto prefati Senensis concilii et aliis nostris litteris desuper confectis plenius continetur Cum autem finis huiusmodi septennii quo concilium ipsum in eadem ciuitate Basiliensi tenendum et celebrandum fore statutum fuit instare noscatur Cumque propter notoriam egritudinem nostram in ipso futuro Basiliensi concilio deo auctore celebrando iuxta desiderium cordis nostri interesse non possimus te vite integritate et sapiencia p

claruz et magnitudine concilij conspicuum ac in maris nre et pfate ecclie
negocijs diuturna expiencia compbatu legatuz cu plena et omoda po
testate legati delatere de fratrum nror olio aucte aplica tenore psencm
facimus ostituimus et etia ordinamus Teqz ad ciuitatem Basilien pdic
tam p futuro ibim auctore dno tenendo et celebrando concilio gnali
mr deliberacom et ordinacom pfatas tamqm angeluz pacis destina
duz pudimus Et sup oma in ipo futuro concilio ad reformanduz statu ec
clasticuz qui hoc tpe indigere videt habundante nequicia et frigescen
te caritate hominu suscitatis inter fideles bellis et discordijs ac inualescente
cente impluribus mundi ptibus hetica prauitate ad hmoi heses extirpandas
et pacem inter catholicos pncipes et ceteros xpianos componendaz
aium efficacit intendamus sup qua re quatuz in nobis fuit dedimus opam
efficacem tibi noie et aucte nris ipi concilio psidendi ac in illo p tua
sapia illa pponendi deliberandi ordinandi statuendi et decernendi que
ad laudem et honorem dei et oseruacom et augmentuz religionis fidei
xpiane statuz ecclie reformacom quoqz totius cleri et eccli statis in mo
ribus et vita Necnon reductom orientalis ecclie et quoruulibet alioz ob
erranciuz ad gremiuz ecclie militantis ac oseruacom eccliastice libtatis sa
lutem quoqz quietem et pacem Regnoz Regiz ducuz pncipuz et quoruulibet
fideliuz pploz noiis ptine ac eciam ibim cuz debita maturitate et de
liberacione put in tanta re ouenit ea omna pponendi decernendi ocludendi
dendi et exequendi per que heses et errores tam de Bohemie qua de ali
is quibuscuqz Regnis pncipatibus tris et locis inquibus sunt penitus extirpent
Et nichilominus de pmissis hesiz et quibuscuqz alijs causis fidem catholicaz
ocernentibus quolibet cu consilio dicti concilij cognoscendi illa qz p te ul
aliuz seu alios ate deputandos audiendi decidendi et fine debito cu pfa
to cu pfato concilio terminandi et contradictores quoslibet et rebelles cuius
cuqz status gradus peminencie ul odicionis existant et quamis eccliastica
ul mundana eciam si Regali ul pontificali pfulgeant dignitate aucte no
stra p censuraz eccliasticaz et alia iuris remedia appellacoe postposita com
pescendi et sup hijs quociens opus fuit auxiliuz brachij secularis inuo
candi oia qz alia et singla meod Basilien concilio agendi tractandi dis
ponendi statuendi declarandi decernendi et ocludendi que in pmissis
et circa ea p statu nro et eiusd ecclie ac salute aiaz fideliuz extirpa
cione hesiz et erroz de agro dnico reductoe quoqz ob erranciu pploz
et oseruacoe eccliastice libtatis ac pro quieto statu rei publice xpiane Nec
non reformacione in omibus mebris suis noiis pfectura plenaz et libe
ram aucte pdicta tenore psenciuz ocedimus prates ratuz et gratu hitnri
quicquid sup pmissis p te vna cu eod Basilien concilio ordinatu sta
tutuz deliberatu et decretu fuit et oclusuz idqz faciemus auctore usqz
ad satisfactom odignaz inuiolabilr obseruari Quocirca circuspectoi tue
p aplica scripta mandamus quatus tibi iniunctuz ministeriuz laboris hmoi
p dnna et dicte sedis ac nra reuen sic in eod Basilien concilio dicto
noie p tpe psidens ad honorem dei ecclie atqz nrm salutem quoqz et
pacem pploz fideliuz iux datam tibi adno prudenciaz laudabilit exequa
ris qd extinis fructuosis opibus fructus optati puemant quos speramus

tuqz deinde illaz que pias causas agentibus superna retribucōe inpendit
gloriam consequi merearis felicitatis eterne Datum Rome apud sanctos apostolos kl
februarii pontificatus nostri anno quartodecimo

Ipse autem Reverendissimus dominus legatus mandatum apostolicum exequi cupiens cum tempore quo
Jam instabat celebracionem concilii inchoari contra expedicionem adversus pesti
feram heresim hussitarum esset pro causa fidei admodum occupatus suos ad
hanc civitatem vicesgerentes destinare curavit ac postmodum quamcicius
fuit possibile ad presentem civitatem accessit ut iniunctum legacionis
officium posset in celebracione huius generalis concilii prestante divina im
mensa gracia adimplere prout eciam sanctissimus dominus noster papa Eugenius quartus re
petitis suis sanctitatis litteris sibi mandavit In qua civitate iam per tres
menses et ultra cum prelatis et ceteris qui ad ipsam civitatem causa ce
lebracionis dicti generalis concilii advenerant quam plurimas congregaci
ones fecit habitisque tractatibus super ipsius stabilimento et celebracione con
cilii Tandem decretum est presentem solempnem fieri sessionem In qua primum
cum expressissime constat apte quod hec civitas sit locus celebracionis ge
neralis concilii deputatus et ad sit circa tempus ipsius con
cilii celebrandi sacrosancteque sedis apostolice non desit auctoritas decernit dif
finit et declarat in hac civitate et loco esse generale concilium stabi
litum canonice et fundatum et quod ad eius celebracionem tenentur accedere
omnes tam prelati quam ceteri qui de Jure vel consuetudine ad generalia
Concilia accedere sunt astricti ¶ Ceterum cum unumquodque eo dire
ctius atque intencius suas dirigit actiones quo ipsarum destinatum
finem agnoscit Idcirco hec sancta synodus necitates christiane religio
nis sedula meditacione recogitans matura et digesta delibera
cione decrevit ad hec tria a quibus cuncta bona procedunt auctore deo
toto sollicitudinis studio operam dare primo ut omni heresum a christiani
populi finibus tenebris profugatis lumen catholice veritatis christo vera
luce largiente refulgeat Secundo ut bellorum rabie qua satore zizanie
seminante diversis partibus affligitur et dissipatur populus christianus congrua
meditacione sedata pacis auctore prestante in statum reducatur paci
ficum et tranquillum Tercio ut cum multiplicibus viciorum tribulis et
spinis christi vinea silvescat pre nimia densitate ut illis debito cultive
studio resecatis ewangelico agricola celitus opitulante refloreat ho
nestatisque fructus et honoris felici ubertate producat / Et quoniam abs
que celestis influxu gracie hec tam grandia bona sperari non possunt
omnes christi fideles in domino propensius exhortatur ut ad optinendam
premissorum consummacionem felicem devotis oracionibus Jeiuniis elemosi
nis apud maiestatem divinam diligenter insistant ut pius et mise
ricors deus humilibus placatus obsequiis optatam rex consumma
cionem huic sacro concilio sua pietate solita prestare dignetur hoc eis
in remissionem suorum peccaminum iniungens ¶ Preterea cum
premissa ad que huius sacri concilii tendit intencio sint plurimum ar
dua et accuratum studium exigant in ultaque sint sollicitudine et cura
per vigili pertractanda exhortatur omnes in hoc concilio persistentes et

h' gentium decernit tria

Terna intencio Concilii

ad ipm̄ venientes ut diligent' illa secū cogitent atqz cū alijs exco-
gitata pertractent que eis videbunt' ad eandem utilia vl' eciaz opor-
tuna. ut inde cōi debitoqz sup eis tractatu habito et matura delibe-
racione digesto melius et utilius persacruz conciliū inp̄mis[s]is p-
queat assistente spūs sti grā pvideri In hac namqz sacra synodo
congregatis plena et libera sit omībꝫ et singulis loquendi et ꝯsulen-
di facultas eoꝝ que ad agenda esse videbunt' accomoda iux' materias
in ipius concilij deliberacione ppositas ¶ Ut aut' quia moꝝ et
gestus venustate unusquisqz in sessionibꝫ et ꝯgregacionibꝫ huiꝰ sac'
concilij debeat se hr̄e ex antiquoꝝ patruz iam dudūz statut' et regu-
lis innotescat decretuz Tolletani concilij p̄ntibꝫ duximꝰ īserendūz
¶ In loco benedictōis consedētes dn̄i sacerdotes nullus debet aut indis-
cretis vocibꝫ p strepe' aut quibuscūqz tumultibꝫ pturbare nullus eciā
vanis fabulis nec risibꝫ vel qd' est deteriꝰ obstinatis disceptacōi-
bꝫ tumultuosas voces effundē Siquis eniz ut ait apl's putat se reli-
giosūz esse nō refrenans linguam suam sꝫ seducens cor suū huiꝰ
vana est religio Cultuz eniz suū iusti' pdit qui silencia iudicij ob-
strepenciūz turba confundit dicente ppha Erit cultus iusticie silen-
ciūz Debet g° quicquid aut ꝯsedenciūz consultacōibꝫ agit' aut ab
accusanciūz pte ppoint' sic mitissima vboꝝ relacione pferri ut nec
ꝯtenciosis vocibꝫ sensus audienciūz turbent nec iudicij vigorē de
tumultu eneruent Quicūqz g° in conuentu concilij hec que p̄missa
sūt violanda crediderit et cont' hec interdicta aut tumultu aut ꝯtume-
lijs vl' risibꝫ ipm̄ conciliūz pturbauit iux' diuine legis edictuz quo p-
cipit' ejce derisorem et exibit cū eo iurgiūz cū omī dedecore a cō-
sessione abstractus a cōi cetu recedat et triū dieꝝ sināz excōis ferat
¶ Ad obuiandūz ꝯtrouersijs que solent huiōi in concilijs et publicis
congregacionibꝫ sub oriri et nō unq' ipoꝝ pgressūz per longa tpa
impedire hec sacra synodus ordinat statuit et decernit q' p quoscū-
qz actus noiaciones intitulaciones honoꝝ exhibiciones tam in se-
de quam in alijs quibuscūqz dictis factis dicendis in hoc concilio p
quoscūqz platos p̄ncipes vl' eoꝝ aut uniuersitatuz et cōitatū quarūcūqz
nuncios uel legatos seu ipis vl' de ipis vl' eoꝝ altero in eod' conci-
lio nullūz ius denouo acquirat' nullisqz p̄iudiciū ꝯueī' nullusqz
iure in p̄prietate vl' possessione ledat' et p p̄missa vl' huiōi legatoꝝ ad-
missionez iure vl' titulis alicuiꝰ appbari nullatenꝰ censeat' vl' eciā
repbari aut ius vl' possessio ꝯn̄ali concilio interessendi vl' tali' vocē
dandi cuiq' acquiri sꝫ in omībꝫ et p oīa unusquisqz in eo statu post hoc
conciliūz remanere in quo ante ipius concilij celebracōm pmanebat
¶ Et q[uo]n[ia]m qui opus aliqd' intendenti nō satis ē edificacōi opam dare
si ex aduerso impedientibꝫ nō resistat Jd' c̄to decretuz in sacro Constan-
concilio edictuz aduersus eos qui venientes ad conciliūz stantes uel
redeuntes impediunt iniuriant vl' molestant ex sup hundanti c[er]te
la cont' eos qui venien[te]s stantes aut recedentes ab hac sc̄a synodo
in psona vl' bonis impedire iniuriari vl' molestare p̄sumpserint locū
hr̄e declat et decernit

parisien[sis] fuit o[mn]es

Salui ancestris et rer

processuz con̄ attēptātes venienciū ad conciliū

Sacrosancta gn̄alis synodus Constancieñ vlem ecctiam repre
sentans in spū sctō ad extirpacōm scismatis heresumqz et erroz nec
non ipius ecctie in capite et in mēbris debitam reformacōm ltime
ꝯgregata ad futuram rei memoriaz iusticiam et equitatez exercēs· Non
dubitat si quos noxie voluntatis adeo captiuat puisa intencio qd
ꝓcessibꝯ aplicis impendent obuiare auctez sanctionis canoice con
tēpnentes in alioz ꝓlabunt̄ iniurias et offensas ecctīca censura
ꝓcellat et ꝓ demito culpe rigorez adiciat iudiciarie ptātis Nam
si quilibet p campuz licencie freno deposito modestie uagaret im
pune facile quisquis seuiret in ꝓximuz et neruus disciplinantis ius
ticie rumperet̄ Sane licet nō nulli Romani pontifices antiquos
Romane ecctie more et ꝯsuetudinez obseruantes ꝓut ad eos ex de
bito aplatus sibi iniuncti officij ptinebat p certos suos ꝓcessus in
die cene dnī āmis singlis solempnit publicantes inter alios oms
et singlos qui ad sedem aplicam uenientes ul recedentes ab ea
Necnon in illos omēs et singlos qui per se ul aliū seu alios quasciī
qz psonas ecctīcas ul seculares ad Romanaz curiaz sup eaz causis et
negocijs accedentes· illaqz in eadem curia ꝓsequentes· aut ꝓcurātes ꝛ
gestores aduocatos et ꝓmotores ipaz: ac ecīa auditores seu iudi
ces· qui sup̄ dcīs causis ul negocijs deputant̄ occasione causaz e
mergenciuz hmōi uberant mutilant uel occidunt cuiuscūqz dignita
tis ordinis ꝯdicionis aut status forent pdicta ul eoz aliqua con
mictentes excōis et anathematizacionis snīas a quibꝯ nullus per
aliuz quam Romanū pontificem posset pterquaz in mortis articlo
ꝯstitutus absolui· nec eciaz tunc nisi de stando mandatis ecctie ac sa
tisfactoē pstanda sufficienti caucione pmissa candelis accensis et ad
terram ꝓiectis ꝓmulgauerit et eos qui talr̄ excōicat̄ et anathe
matizatis ul eoz alicui psumeret absolucionis bñficiū impendere
simlibus snījs innodauerit· eisqz pdicacōis lectōis adminstracōis sa
cramentoz ecctīcoz et ꝯfessionez audiendi interdixerit officiū Nec
non quoscūqz iniuriatores quorumlibet ad sacra gn̄alia concilia ue
nienciuz seu stanciuz in ipis aut recedenciū ab eisdem diūsas censu
ras ecctīcas et penas tam ex canonis quā diuini iuris disposicōne
incurrant Tamen sicut ad nrām fide dignoz multitudine uahda in
sinuacoē p uenit noticiaz nō nulli iniquitatis filij pdicionis alūpn
ni hmōi censuras uilipendentes· ac hmōi sacri concilij extirpacōis
scismatis heresum ac erroz ipiusqz ecctie reformacionis pturbatores
dyabolico spū instigante· nec dignitati nec ordini defferentes timo
rem postposito nephandis et sacrilegis ausibꝯ nō nullas psonas eccle
siastitas et sclares ecīa pontificali dignitate pditas ad sedem apli
cam ul Romanā curiaz seu pns gn̄ale conciliuz in ciuitate Constan
ꝓuincie Maguntin ubi nunc Romana curia existit in spū sctō ltime
cōgregata uenientes aut recedentes ab eisd· inuadē cape arrestaē
detinere incarceraē mutilare occidē spoliare bonis suis ul iniurijs ꝛ
affligē quaz plurimis· et al's male tractaē temeritate ꝓpria psūpserunt

et dietim presumunt in apostolice sedis et sacri concilii vilipendium et contemp
tum ac sedacionis scismatis reformacionis ecclesie et correctionis mor[um]
necnon heresum et errorum predictorum extirpacionis disturbium suarumque
animarum periculum et scandalum plurimorum Nos igitur volentes in premissis nec
non adversus quoscumque ad ipsum et quelibet alia futura generalia con
cilia accedentes aut stantes in ipsis seu recedentes ab eisdem ne
ab aliis deum non timentibus temerariis in iniuriis infestentur et oppri
mantur violenciis et ne quibusvis delinquendi aut excessus commit
tendi pateat audacia de oportuno et salubri remedio providere huiusmodi
necnon omnes alios processus et singulas sentencias et censuras adversus
quarumcumque personarum ecclesiasticarum vel secularium ad sacra generalia concilia
veniencium vel stancium in ipsis vel recedencium ab eisdem molestato
res perturbatores vel iniuriatores auctoritate dei omnipotentis patris et fi
lii et spiritus sancti extendentes omnes et singulos cuiuscumque dignitatis gra
dus status vel condicionis fuerint eciam si pontificali imperiali regali
vel alia quacumque ecclesiastica vel mundana prefulgeant dignitate qui quas
cumque personas ecclesiasticas vel seculares que ad huiusmodi sedem apostolicam Roma
nam curiam hoc presenti sacro durante concilio vel ad ipsum et quecumque
alia generalia concilia venientes et stantes in ipsis aut ab eis rece
dentes temeritate propria per se vel alium seu alios arrestare invadere ca
pere detinere incarcerare mutilare occidere aut bonis suis spoliare vel
iniuriis affligere seu ipsos sic delinquentes receptare aut alias quomodo
libet impedire seu ea perpetrancium facta et commissa rata et grata habere
vel eis dare auxilium consilium et favorem publice vel occulte directe
vel indirecte presumpserint vel presumpserint in futurum similibus excommunicacionis et ana
thematizacionis sentenciis innodamus eo ipso Terras quoque ipsorum et cuius
libet qui in premissis vel eorum aliquo transgressor vel contemptor fuit
dum tamen unuiuscuiusque sic transgressorum vel contemptorum ultra unam diocesim non
contineat Necnon omnia civitates villas castra opida et quelibet alia
loca in quibus huiusmodi excessuum patratores seu eorum receptatores vel
ipsis consencientes faventes aut dantes auxilium consilium vel favorem
publice morabuntur necnon illa in quibus huiusmodi persone sic temeritate
propria detente fuerint quamdiu extiterint in eisdem memorata auctoritate
ecclesiastico supponimus interdicto Quod si terra eiusdem duas diocesim vel
amplius contineat dominio domicilii principalis ipsius et illam eciam in qua
fuerit delictum commissum si sua sit et duas alias que sub ipso sint eidem
loco magis vicinas interdicto subiacere volumus supradicto et eciam omnes
et singulos huiusmodi excommunicacionis et anathematizacionis sentenciis ligatos in quibusli
bet ecclesiis loco ubi tale delictum fuit perpetratum vel terris et locis propter
hoc interdictis magis convicinis ubilibet existentibus omnibus diebus domi
nicalibus et festivis pulsatis campanis candelis accensis publice nun
ciari ac terras civitates villas castra opida et loca ecclesiastico interdicto pre
dicto supposita donec sic excommunicati meruerint ab huiusmodi sentenciis beneficium
absolucionis obtinere dictumque interdictum debuerit relaxari Ita tamen quod nullus
ex transgressoribus et contemptoribus huiusmodi per alium quam Romanum pontificem
vel sacri concilii auctoritate possit nisi duntaxat in mortis articulo constitutus

nec eciam tunc nisi de stando mandatis ecclie satisfactione vel sufficienti
caucione si hoc comode facere possent primitus prestita absolui vel int
dictum huiusmodi relaxari Eos non cuiuscumque dignitatis ordinis status con
dicionis fuerint · eciam si pontificali dignitate fulgeant qui contra
tenorem presencium processuum talibus vel eorum alicui absolucionis beneficium
impendere presumpserint volumus statuimus et decernimus similibus excommunicationis
et anathematizacionis sentencijs fore innodatos eo ipso Ipsis quoque predica
cionis lectionis administracionis sacramentorum et confessiones audiendi of
ficium auctoritate interdicimus supradicta insinuantes transgressoribus et con
temptoribus predictis quod spiritualiter et temporaliter prout eorum requirent excessus et
demerita grauius procedet Non obstantibus quibuscumque constitucionibus
apostolicis et quibuslibet priuilegijs indulgencijs et litteris apostolicis
generalibus et specialibus quorumcumque tenorum existant · eisdem transgressoribus
aut contemptatoribus vel quibusuis alijs comuniter vel diuisim a dicta sede con
cessis · eciam quod suspendi vel excommunicari aut eorum terre dominia ciui
tates ville castra opida · vel alia loca interdici non possint · eciam si de
ipsis vel eorum tenoribus esset in ipsis processibus mencio facienda specialis que
nec contra huiusmodi sentencias et processus quominus includantur in eis et per hoc
valeant se terras dominia ciuitates villas castra opida et loca
huiusmodi tueri · et que quantum ad hec tollimus et penitus reuocamus et insuper
mandamus ut huiusmodi presentes processus ad communem omnium noticiam deducat
cartas siue membranas processus continentes eosdem in maioris et sancti
Stephani Constanciensis ecclesiarum valuis affigi · qui processus ipso suo qi
pro commo · et patulo iudicio publicabunt ut predicti quos processus contin
nent nullam possint excusacionem pretendere vel ignoranciam allegare quod
ad eos processus huiusmodi non peruenerint vel ignorauerint eosdem cum non sit
verisimile remanere incognitum quod ad ipsos quod tam patenter fuit publi
catum Ceterum omnibus et singulis dominis patriarchis primatibus archiepiscopis episcopis
ceterisque locorum ordinarijs precipimus et mandamus ut ipsi et eorum quili
bet per se vel alium seu alios sub pena excommunicacionis quam ipsorum quemlibet
qui mandatis nostris huiusmodi transgressor et contemptor fuerit incurrere
volumus ipso facto presentes nostros processus per eorum vel cartarum aut mem
branarum seu transumptorum continencium eosdem quibus secum nostris processibus tan
tam volumus fidem adhiberi in ecclesiarum valuis seu alijs locis affix
ione publicent et prefatos transgressores et contemptores huiusmodi excommunicationis
et anathematizacionis sentencijs ligatos · ac terras ciuitates villas
castra opida et loca prefata huiusmodi ecclesiastico interdicto supposita · quam
primum ipsis vel eorum alicui de hoc licuerit constiterit tam diu in ecclesijs et
dominicis et alijs festiuis diebus dum ibidem fuerit maior populi multitudo
campanis pulsatis et candelis accensis et extinctis denuncient · et
interdictum huiusmodi inuiolabiliter obseruari faciant per censuras ecclesiasticas
et alia Juris remedia inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brach
ij secularis · donec ipsi transgressores et contemptores meruerint
ab excommunicationis et anathematizacionis sentencijs absolucionis beneficium obtinere
dictumque interdictum merito debuerit relaxari Non obstantibus omnibus supra
dictis seu si aliquibus coniunctim vel diuisim a sede predicta indultum

extitat quod interdicta suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas
non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi
mencionem Datum Constancie ij Nonas Julij anno a natiuitate domini Mille
simoquadringentesimodecimo quinto sede apostolica vacante Regnorum serenissimi
illustrissimi principis domini Sigismundi Romanorum et Hungarie etc. Regis
videlicet electionis quinto coronacionis primo Hungarie vero vicesimonono
¶ Porro quia non nunquam lingwa subdola plurimum impedit et perturbat
facta vel detractoria seminando quodque cum nimis graue sit tam grandem
christianitatis impedire profectum anime malediccione sit dignum Id circo ma
lignorum conatibus cupiens obuiare dicta sancta synodus omnes et singulos
sub obtestacione diuini Judicij admonet ne impedimentum pertur
bacionem prorogacionem vel dissolucionem huius sacri Concilij moliantur Siquis
autem scienter animo impediendi vel perturbandi hoc sacrum generale Concilium
verbo facto vel litteris palam vel occulte impedimenta perturbacionem proroga
cionem vel dissolucionem fieri procurauerit expietur vltione penali perpetrati faci
noris grauitatem et contra eum tamquam communis pacis perturbatorem rigide
procedetur cum ex hoc heresum extirpacionem pacis procuracionem et morum re
formacionem impedire videatur ¶ Cum hij qui intersunt in hoc sacro
generali Concilio pro communi bono tocius ecclesie congregato non debeant minori
prerogatiua gaudere quam quicunque alij quarumuis ecclesiarum negocijs quibus
libet vel vtilitatibus intendentes Ideoque tamquam causa reipublice absentes
debent pro presentibus merito reputari ad instar sacri Constanciensis concilij
in quo modo consimili extitit ordinatum prius concilium statuit ordinat
et decernit quod omnes et singuli qui in eodem Concilio tamquam ipsius suppo
sita sunt recepti vel recipientur imposterum ab eodem die quo iter arripue
runt ad dictum Concilium veniendi et quamdiu permanserint in eodem et
eciam recedentes per tantum tempus quo ad sua possint domicilia redire fr
uctus omnium beneficiorum suorum cum ea integritate percipiant cum qua eos per
ciperent si in ipsis beneficijs residerent non obstantibus in contrarium quibuscunque
¶ Quia vero ad prosecucionem huius sacri Concilij requiruntur officiales
et ministri Ideo deputat et ordinat notarios ad scribendum acta ipsius
Concilij Lucium de vissio secretarium domini legati et Rudolphum Sapiet
secretarium domini episcopi Gebennensis Et vt omnia eo directius ordinentur
quo maiori fuerint directa consilio deputat et ordinat venerabiles hen
ricum Nithart doctorem et Ludowicum Parisij licenciatum in decre
tis Decanum ecclesie beate marie Lete de anessiato dicte Gebennensis dyocesis
qui acta Concilij vniuersa per dictos notarios scripta aspiciant debiteque si
opus sit corrigant et emendent Promotores quoque ipsius Concilij
deputat magistrum Nicolaum amici magistrum in artibus et licenciatum in the
ologia et henricum anestet licenciatum in decretis prepositum Turicensem
Constanciensis dyocesis Cerimoniarumque ordinatores qui existentes in Concilio in locis
et sedibus debitis collocent quorum ordinacioni omnes obedire teneantur
henricum Stater arcium et medicine doctorem decanum Traiectensem et Gode
rum de marteshusen in legibus Bacalarium et canonicum ecclesie sancti pe
tri Maguntinensis Datum Basilee decimonono kalendas Januarij anno domini Mil
lesimoquadringentesimotricesimoprimo

Lectis siquidem ut prefertur dictis bulla et instrumento premissis memoratus d. episcopus
Constanciensis consilii voce alta videlicet et intelligibili interrogatus sciscitatus est an
omnia et singula per eum sic ut prefertur lecta ipsi sacre synodo placerent. Ad cuius
interrogacionem prelibatus Reverendissimus pater dominus cardinalis presidens primo. Deinde ceteri
omnes et singuli domini prelati in eadem sessione et sacra synodo tunc presentes con-
corditer nullo discrepante responderunt una voce placet. Quibus premissis sic
peractis prefati dicti sacre synodi promotores sive procuratores super deputati pe-
cierunt et quilibet ipsorum pecijt per nos prothonotarios notarios et scribas ad hoc
super deputatos fieri et confici de premissis omnibus et singulis unum vel plura
publica instrumenta in testimonium veritatis premissorum et ad perpetuam rei memoriam

Sequitur Sessio secunda sacri Concilii
Basiliensis et decreta eiusdem

Secunda sessio et decreta eius

Anno domini Millesimoquadringentesimotricesimosecundo Indiccione de-
cima et pontificatu quibus supra die vero veneris quintodecima mensis Febru-
arij fuit celebrata secunda huius sacre synodi Basiliensis sessio in choro ecclesie
maioris civitatis Basiliensis Et celebrata missa de spiritu sancto per Reverendissimum dominum
Philibertum episcopum Constanciensem provincie Rothomagensis et presidentem in eadem cerimo-
nijsque et solempnitatibus ut in prima sessione observatis assistente Illustris-
simo principe domino Wilhelmo duce Bauarie comite palatino Reni protec-
tore huius sacri concilij Reverendus pater dominus Berengarius episcopus Petragoricensis ex
nacione Gallicane demandato eiusdem sacre synodi ascendit thalamum
ob hoc inter gradus dicti chori preparatum ibique de verbo ad verbum decreta infra
scripta legit et pronunciavit ut sequitur

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis ecclesiam militantem representans
ad perpetuam rei memoriam ad laudem dei omnipotentis ac benedicte
individueque trinitatis gloriam et honorem pro heresum atque errorum extirpaci-
one morum in capite et in membris ecclesie dei reformacione ac Regum et
Regnorum ceterorumque xpicolarum ad invicem auctore discordiarum procurante
dissidencium pacificacione in spiritu sancto legitime congregata decernit statuit dif-
finit declarat et ordinat ut sequitur ¶ Et primo quod eadem sacra Basiliensis sy-
nodus sacris Constanciensis et Senensis Concilijs generalibus decernentibus atque
ordinantibus et auctoritate apostolica interveniente fuit et est in hoc loco Basiliensi
debite atque rite inchoata et congregata ¶ Et ne de eiusdem sacre Basili-
ensis synodi potestate a quoquam dubitetur ipsa eadem synodus duas declaraciones
ex decretis synodi Constanciensis in quinta sessione alijs sine decretis editis
seu edendis inserendas ordinat et decernit quarum quidem declaracionum te-
nor primo sequitur et est talis ¶ Et primo declarat quod ipsa synodus in spiritu
sancto legitime congregata generale concilium faciens et ecclesiam militantem re-
presentans potestatem immediate a xpo habet cui quilibet cuiuscumque status vel
dignitatis eciam si papalis existat obedire tenetur in hijs que pertinent ad fi-
dem et extirpacionem dicti scismatis et ad generalem reformacionem ecclesie
dei in capite et in membris. Alterius vero tenor sequitur in hec verba ¶ Item
declarat quod quicumque cuiuscumque status vel dignitatis eciam si papalis existat
qui mandatis statutis seu ordinacionibus aut preceptis huius sacre synodi
et cuiuscumque alterius concilij generalis legitime congregati super premissis seu ad.

Auscultata cum originalibus et
concordant Bruney Knott

ea ptinentibus factis vl' faciendis obediē ꝯtumacit' ꝯtempserit nisi resi-
piut ꝯdigne pnē subiciat' et debite pniatur· etiaz ad alia Juris subsidia
si opus fuit recurrendo ¶ Premissis igr̄ et nō nullis alijs Constan̄
Concilij p̄sertiz capli qd' incipit frequens in pon̄ huiꝰ sacre synodi
Basilien̄ sessione recitati decretis attentis· p̄libata synodus Basili-
en̄s decernit et declat q ipā p̄hesium extirpacōe ac mor̄ gn̄ali refor-
macōe eccl'ie in capite et in mēbris· necnon pace int' xpianos ꝑcu-
randa ut p̄mictit' in spū sctō lītime ꝯgregata p̄nullu3 quamꝰ auc̄te
etiā si ppāli dignitate p̄fulgeat dissolui et ad aliu3 locū trāsferri
seu ad aliud tpūs ꝓrogari debuit aut potuit· debet aut pōt· debe-
bit aut potit' infuturu3 absq3 eiusde3 synodi Basilien̄ delibacōe et ꝯsensu
Item diffinit ordinat et decernit hec sctā synodꝰ qd' nulla p̄sona cuiꝰ
cūq3 status dignitatis seu ꝯdicionis fuit in eadē synodo actu exist̄ens
aut futura eide3 incorpata vl' incorpanda atq3 arrepti itineris ad
ipām sctām synodu3 sine fraude ꝯtinuati ad recedendu3 ab eadē a quo
quā quamꝰ auc̄te· etiaz si ppāli dignitate p̄fulgeat directe vl' indirec-
te in lesione3 seu ꝯturbacōm dce scte synodi in iuta sine deliberacōe
et ꝯsensu ipiꝰ scte synodi requiri moneri cōpelli citari euocari ad aliū
locu3 etiaz curiā Romā valeat· seu ne ad eande3 synodu3 veniat pos-
sit aut debeat quolibet impediri Si eni3 a quoqm̄ quamꝰ auc̄te· etiā
si ppāli dignitate p̄fulgeat ut p̄mictit' in contrariu3 attemptatu3 fuit
seu atteptaretur infuturu3 aut ꝓcessus penales vl' mandata etiā cen-
suras eccl'icas seu translaciones platorum Jn̄ntoru vl' p̄uaciones vl' in-
habilitaciones eorūde3 seu alior̄ bn̄ficiator̄ quoruncu3q3 alias ne
quascu3q3 penas ꝯtinentes· vt ab eadem sctā synodo recedant vl' nō
accedant ad eande3· aut eide3 nō adhereant fulminati fuerint fulmi-
nent' aut fulminarent' infuturu3 totū sit irritu3 et inane· nec eisde3
ꝓcessibꝰ censuris ac penis tamq3 irritis et inanibꝰ quolibet obedi-
endu3 fore· p̄dictos q3 ꝓcessus et censuras cū oībꝰ inde secutis et
secuturis· qui de facto ꝓcessissent aut ꝓcederent infuturu3 cassat irri-
tat et annullat· et pro cassis irritis atq3 nullis hūdos decernit diffinit
ordinat et declarat ¶ Item decretis sacri concilij Constancien̄ inhe-
rendo statuit ordinat et decernit· q plati et alij qui tenent' huic sacro
Concilio interesse ob hoc loco ante finitu3 conciliū nisi ex causa rōna-
bili p deputatos· seu ab hoc sacro concilio deputandos examinanda
nō recedant Qua quide3 causa examinata et lītime appbata possint
recede de licencia illiꝰ vl' illor̄ qui ꝓ tpe hn̄t vl' habebūt auc̄tem
Et tūc talis recedens teneat' dimictē alijs in loco remanētibꝰ suam
p̄tate3 sub penis Jur̄ p hoc sacru3 conciliu3 indicendis et infacien̄ con-
trariu3 exequend ¶ Item quia plures ꝓmotores in eade3 sctā synodo
et etiaz notarij ad conscribendu3 acta eiusdem sunt necij citra alior̄
p ipām sctām synodu3 in ipiꝰ p̄ma sessione deputator̄ reuocacōm
ingros Adamaru3 de Ronsilione licenciatu3 in decretis· ar'pbrm Vien-
nen̄ et canonicu3 lugdunen̄ heinricu3 de wernhevm licenciatū inde-
cretis et officialem Basilien̄ ꝓmotores Et petru3 Bruneti Bacalar-
iu3 in decretis canonicū atrabaten̄ notariū eiusde3 ordinat et deputat

Datum Basilee in sessione publica eiusdem sancte synodi in ecclesia maiori sollempniter celebrata quintodecimo kl' marcij . anno domini . M . cccctricesimo secundo
**De quibus** Recipi domini promotores re viso primitus per certos dominos de concilio per ubi placet pecierunt adppetuam rei memoriam a nobis notariis huius concilij . et ceteris alijs ibidem presentibus unum et plura Instrumentum Instrumenta presentibus Illustrissimo principe domino wilhelmo comite palatino Reni duce Bauarie et protectore concilij nobilibus et egregijs viris dominis Georgio eiusdem domini ducis camerario . philiberto de Rippe in vtroque Iure licenciato ambasiatore domini ducis Sabaudie Cunrado Riph ecclesie Basiliensis predicte capellano . petro mellinghen presbitero Basiliensis dyocesis et fratre fridrico pfister ordinis predicatorum testibus

Sequitur Sessio tercia huius
sacri concilij Basiliensis etc

**Sacrosancta** generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans . Olim sacrum constanciense concilium volens futuris ecclesie necessitatibus provide matura deliberacione statuit et decreuit ut post finem ipsius concilij in quinquennium deinde in septennium et postea perpetuo futuris temporibus de decennio in decennium generale concilium celebretur Cuius decreti vigore fe . re . martinus quintus ipso constanciensi approbante concilio statuit in ciuitate papiensi proximum tunc concilium celebrari quod ibidem ceptum fuit . et de consensu et approbacione ipsius concilij ad ciuitatem Senensem translatum In quo Senensi concilio fuit electa hec Basiliensis ciuitas pro futuro tunc concilio in septennium celebrando . appropinquante autem fine ipsius septennij prefatus papa martinus volens decreto constanciensi et ordinacioni Senensi conciliorum satisfacere ut debebat Reuerendissimum in christo patrem dominum Julianum sancte Romane ecclesie sancti angeli dyaconum cardinalem sedis apostolice destinauit legatum cum plena potestate eidem concilio vice et auctoritate dicte sedis apostolice presidendi Quod eciam sanctissimus dominus papa Eugenius quartus ratum habuit et approbauit . proinde hoc sacrum generale concilium in spiritu sancto legitime congregatum provida et matura deliberacione considerans hereticam pestem in partibus Bohemie nimis seuire qui deliter que dei occulto iudicio bello plures attemptato non potuit supari atque quod in diuersis mundi partibus clam heresis pestis pullulat atque serpit . quodque proh dolor multas christianas provincias bellorum desecat rabies et deuastat . morumque nimia deformacio diuinam maiestatem offendit tantis et tam pestiferis malis omnipotentis gracia largiente ad extirpacionem heresum pacemque in christiano populo componendam . et reformacionem generalem ecclesie dei in capite et in membris studiose occurrere et salutaribus remedijs providere disposuit . et ut hec ad optatos fines comodius duci possent Considerans hec sancta synodus presenciam summi pontificis . Reuerendissimorumque sancte Romane ecclesie cardinalium in ipso concilio esse accomodam et multimode fructuosam . venerabilem virum magistrum Johannem pulchripatris sacre theologie professorem ad sanctissimum dominum Eugenium summum pontificem destinauit atque ad prefatos Reuerendissimos dominos cardinales prefatum dominum papam exorando et supplicando ut huc si comode posset accederet . ipsique sacro concilio fauoribus et auxilijs assisteret oportunis . Deinque venerabiles viros Jacobum

Henricum Scolasticum Treverensem et Thomam Fiene decretorum doctorem suos
pro eadem causa oratores ad eundem dominum papam et dominos cardinales trans-
misit. Cum autem ad noticiam ipsius concilii pervenisset prefatum dominum papam
ex sinistra informacione motum dissolucionem ipsius concilii attemptasse, que
quidem dissolucio in periculum eversionis fidei cederet evidenter, necnon ecclesie
dei grave scandalum, ad eundem dominum papam atque Reverendissimos dominos cardina-
les suos destinavit pro tunc oratores Reverendum patrem dominum Ludowicum episcopum
Lausanensem et magistrum Henricum Stater decanum Traiectensem ad supplican-
dum instandum et requirendum prefatum dominum papam ut ipsam dissolucionem
revocare dignaretur, huicque sacro concilio in tam laudabilibus operibus
suffragaretur auxiliis et consiliis oportunis. Considerans quoque hec sancta sy-
nodus prefatam dissolucionem concilii contra decreta Constanciensis esse factam
tendereque in eversionis fidei grave periculum et status ecclesiastici turbacionem et de-
trimentum atque scandalum tocius populi christiani eandem dissolucionem decre-
vit nullatenus fieri potuisse, quinymo ipsa minime obsistente ad prosecucionem
eorum que pro fidei stabilitate et salute christiani populi laudabiliter sunt in-
cepta esse cum spiritus sancti gracia procedendum. Verum cum redeuntibus prefatis episcopo
Lausanensi et decano Traiectensi optata responsio a sanctissimo domino papa non
fuit reportata, licet non solum a predictis concilii oratoribus ipsius concilii
nomine sed eciam a serenissimo domino Rege Romanorum fideli ecclesie advocato pre-
fatus sanctissimus dominus papa supplicatus interpellatus requisitus roga-
tusque fuit et toties nisibus multiplicatis vicibus obsecratus. Id circo hec
sancta synodus inherens decretis sacri Constanciensis concilii quorum ver-
ba sunt hec: Item sancta synodus in spiritu sancto legitime congregata generale conci-
lium faciens ecclesiam catholicam militantem representans potestatem a Christo
inmediate habet, cui quilibet cuiuscumque status vel dignitatis existat obe- (eciam si papalis existat)
dire tenetur in hiis que pertinent ad fidem et extirpacionem dicti scismatis
et ad generalem reformacionem ecclesie dei in capite et in membris. Item de-
clarat quod quicumque cuiuscumque status vel dignitatis eciam si papalis existat
qui mandatis statutis seu ordinacionibus aut preceptis huius sancte syno-
di et cuiuscumque alterius concilii generalis legitime congregati super premissis seu
ad ea pertinentibus factis vel faciendis obedire contumaciter contempserit nisi
resipuerit condigne penitencie subiciatur et debite puniatur, eciam ad alia iuris
subsidia si opus fuerit recurrendo. In hac solempni sessione ipsum san-
ctissimum dominum papam necnon Reverendissimos dominos cardinales modo et forma
infrascriptis interpellare decrevit. Hec igitur sancta synodus in spiritu sancto legitime
congregata predictum beatissimum papam Eugenium cum omni reverencia et instan-
cia supplicat et per viscera misericordie Ihesu Christi exorat requirit et ob-
testatur ac monet, quatenus prefatam dissolucionem sicut de facto processit
de facto revocet et ipsam revocacionem quemadmodum et dissolucionem
fecit per diversas mundi partes transmittat et publicet, ab omnique impedimento
dicti concilii penitus desistat. Quinymo eidem ut debet faveat et as-
sistat omniaque prebeat subsidia et auxilia oportuna. Necnon infra trium
mensium spacium quod ad hoc pro primo peremptorio prefigit et assignat, si cor-
poralis ipsius disposicio paciatur personaliter veniat, sin autem personam vel personas
loco et vice sui destinet et transmittat cum plenaria potestate ad omnia et sin-

gula in hoc concilio peragenda usque ad totalem ipsius conclusionem per omnes
et singulos actus gradatim et successive. Alioquin si hec sanctitas sua facere
neglexerit quod de Christi vicario non est aliqualiter sperandum, sancta synodus
prout iustum fuerit et spiritus sanctus dictaverit necessitatibus ecclesie providere curabit
et procedet secundum quod iuris fuerit divini pariter et humani. Similiter prefatos reverendissimos
dominos cardinales qui tanquam principales ecclesie dei cardines ad hec et
ferventius intendere debent exorat requirit obtestatur et admonet quatenus
cum prefato domino papa super predictis sollicitam instanciam faciant. huicque sa-
cro concilio faveant assistant et auxilientur modis omnibus oportunis et
cum presencia ipsorum propter eorum auctoritatem magnamque prudenciam et experienciam rerum sit
huic sacro concilio plurimum oportuna ipsos dominos cardinales et quem-
libet eorum requirit monet et citat quatenus infra spacium trium mensium a
ab intimacione presencium quem terminum pro prima ac canonica monicione pro se et
peremptorie prefigit et assignat. ad dictum sacrum concilium generale veniant
canonico impedimento cessante. alioquin cum eorum negligencia ad ipsum sacrum
concilium veniendi in tantis necessitatibus ecclesie succurrat impedimentum gra-
vis iacture fidei catholice tociusque ecclesie detrimentum censeatur procul
dubio redundare. hec sancta synodus lapso termino supradicto contra eos qui
venire neglexerint eorum exigente contumacia procedet prout divini pariter et
humani dictaverit et permiserit ordo iuris et necessitatibus ecclesie altissimo largi-
ente providere curabit. In premissis autem dicta synodus reverendissimum dominum cardina-
lem sancte crucis qui diu tractatibus pacis regnorum francie et anglie
insistet includere non intendit. atque quo ad reverendissimos dominos cardinales
placentinum et de fuxo vulgariter nominatos et cardinalem sancti Eustachii
cum in propinquioribus locis existant ad duorum spacium mensium restringit
terminum supradictum. Mandat insuper hec sancta synodus universis et singulis
dominis patriarchis archiepiscopis episcopis et aliis ecclesiarum prelatis clericisque notariis
et personis ecclesiasticis necnon aliis christifidelibus cuiuscumque status dignitatis
gradus et condicionis existant omnesque et singulos principes et dominos
eciam si imperiali regali ducali seu quavis alia prefulgeant potestate requi-
rit et rogat qui pro premissis fuerint requisiti seu requisitus in virtute
sancte obediencie ac obtestacione divini iudicii et sub pena excommunicacionis quatenus predicta
omnia et singula dicto sanctissimo domino pape atque reverendissimis dominis cardinalibus insinuent in-
timent et notificent. ac intimari insinuari seu notificari faciant personaliter
eisdem. si ad eos tutus et accomodus pateat accessus. Cum autem eis vel
illis ad quos personaliter accedendi facultas non sit in eorum habitacionibus. nec-
non in porta pallacii apostolici et in ecclesiis sancti Johannis lateranensis sancti petri
et sancte marie maioris de urbe copias per publicum notarium confectas affigendo
si hoc tute fieri possit. Cum autem in principalibus ecclesiis civitatum Sutrine
viterbiensis et senensis vel aliarum trium civitatum vicinarum de quibus fuerit bu-
vilz. Que quidem loca hec sancta synodus decernit esse ydonea pro certa
constitucione omnium premissorum. et nichilominus hec sancta synodus futuris cupiens ob-
obviare casibus ut omnes evitet dispendiosos circuitus cum rebus de quibus
agitur super modum periculosa sit mora. ordinat et decernit huiusmodi amonicio-
nis et citacionis decretum postquam in hac solempni sessione lectum fuit et
publicatum ecclesie cathedralis Basiliensis valvis affigi. ut si forte contingat

ipiūs intimacōm exequi nō posse mō aliquo p̄uisoꝝ eo casu ex nūc
tamq̄ publico edicto ad q̄tuoꝛ mēsium spaciū ab hac die in antea cōpu
tand· censeatur quo ad oēs effcūs facta insinuacio monicio et citacio
Sicq3 suos oēs effcūs sortiri et artare eos quibꝰ dirigit̄ decernit ac si
psonalr insinuatū et p̄utatū fuisset viribꝰ pemptoriis et cōminacoibus
supscriptis sic habitis pinsertis ¶ Insuper hec sta synodꝰ declat et
ptestatur q̄ nichilominꝰ p̄dcis dilacionibꝰ pendentibꝰ cū iam pcessit
a iure vocacio ex decreto concilij Constancien̄ rerūq3 neccitas id suadeat
et qualitas agendoꝝ in ulteriori pseqcōe concilij et agendis in eo pce
dere intendit ordinate debite ac mature· nec ppterea supsede aliqualr
in pcessu Tandem hec sta synodus decernit citaciones con̄ oēs pre
latos· et alios qui ad g̃nale conciliū venire tenent· omesq3 et singlos
g̃nales ordinū quorūcūq3 ac eciā inquisitores h̄etice pravitatis sub di
lacōe tm̄ seu timoꝝ de quibꝰ deputatis fuit bū visum cū penis et cen
suris et clausulis oportunis Datū Basilee in sessione publica ipius ste synodi
Basilien̄ solempnit̄ celebrata in ecclia maiori huiꝰ ciuitatis tercio kl̄
May· Sub sygillo eiusdē synodi Sub anno anatiuitate dm̄ M° cccc xxxj°
Indicōe decima die nō martis xxix mēsis aplis p̄ntibꝰ nōr et scrib̄s
huiꝰ ste synodi infra scriptis ¶ Item quia plures notarij et scribe ad
conscribend acta huiꝰ sacri concilij sunt neccij hec sta synodꝰ citra tamē
alioꝝ notarioꝝ per ipam als constitutoꝝ reuocacōm ven̄les viros ma
gistros Bartholomeū de lutignano ciuem Senen̄· et Thomā Chesne
leti Baccalariū in decretis Remen̄ dyoc nouos eiusd deputat et ordinat

Decreta quarte sessionis Basilien̄
publicata per d matheū epm̄ albinganen̄

Sacrosancta g̃nalis synodus Basilien̄ in spū sctō ltime ɔgregata
vniūsalem ecctiam repñtans· Attendens qd ad pͥdencie spectat officiū
perspicaci ɔsideracōe futura pspice et aduersus ea que rei publice posset
terre dispendia salubriter puidē Cum itaq3 eadem sta synodus ad ex
tirpacōm h̄esium pacem in xpi pplo et moꝝ reformacōm cū spūs sti
gra put statu reꝝ et tpm considerato est admodū neccium sit intenta
et ppterea venles in xpo p̄res ste Roman̄ ecctie Card ad ipm̄ sacrū con
ciliū euocaueit existimans eoꝝ in sacro concilio p̄ñciam p eoꝝ aucte
sapiā rerūq3 noticia multimode fructuosam eisq3 tamq̄ veris obedien fi
liis ad sacrū Concilium venientibꝰ si alibi ɔtingeret aplice sedis vacacō
in iacturam eoꝝ qui obedientes vocacōm sacri concilij deseruirent vti
litati ecctie posset redundare· Cum tamen ut obediencia nō iacturam
afferat s3 pociꝰ utilitatis et honoris augmentū rō cunctis nota sua
deat Et ne aliquibꝰ forsitan venire negligentibꝰ p desse in obediencia
videtur· hec alia que aīm cuiuscūq3 prudentis ad hoc mouere possent
et debent pruida attencione pspiciens· hec sta synodus statuit decer
nit atq3 diffinit qd in euentū vacacōis sedis aplice hoc sacro g̃nali
durante concilio electio sumi pontificis in loco istius sacri concilij fi
at· et interdicat ne alibi celebret̄ In ɔtrariū attemptata quauis aucte
eciā si ppali nō obstantibꝰ quibuscūq3 cōstitucionibꝰ editis ul edendis

aut alijs mõrum facientibꝰ · ac si de ipis esset de ūbo ad ūbum facienda mencio
spālis aut Juramento firmata existant quibus ex c̄ta sciā derogat et de
cernit nulla et irrita esse nullius roborisq; ul' momēti Ipō Jure ḡmꝰ
nō attēptantes sint tam actiue qm̄ passiue quo ad electōm Romani
pontificis · et ad quascūq; alias dignitates inhabiles · et omībꝰ hūic
dignitatibꝰ ppetuo p̄uati et infamie notā · ac eciā excoīs sniās in
currant ipō facto · qd̄ si forsan aliqua de facto p̄tensa electō p̄sumet
tam electus p̄sūs qm̄ illi adhērentes et eum ꝑtali gerentes sup̄ dcās
penas incurrant pari mō · absolucōm nō omīu et singlo^r qui pre
missas sniās aut eaꝝ aliquā incurrerint quoquomō dcā Synodus
tantūmō p̄terqm̄ in mortis articlo sibi reseruat Decnens hoc p̄ns
decretum ligare afficē · vim et effcm̄ hrē atq; sortiri post quadragi
ta dies cōtinuos ꝓrie futuros a die publicacoīs eiusdem ¶ Item
ordinat statuit decnit et declat Qꝫ quicūq; et singli Cardinales pa
triarche arēpi ēpi abbates p̄lati Reges pncipes Duces Marchiones
Comites Barones Vicarij ecclie Romanē Vasalli Comitates Romane
Curie officiales sūmi pontificis familiares siue alij cuiuscūq; ꝯdici
onis existant siue quibuscūq; noībus censeant' ꝓp' Juramenta pro
missiones ul' quaslibet alias obligaciones p̄fato sūmo pontifici seu
alti ad hoc eius mandato deputato aut deputando seu quibusuis
alijs quolibet sub quacūq; re ul' causa et sub quacūq; ūboꝝ forma
p̄stita seu p̄standa nullatenꝰ obligentur astringant' aut se impe
ditos a veniendo ad hoc sacrum scm̄ concilium occoñ dictoꝝ Juramē
toꝝ ꝓmissionū ul' aliaꝝ obligacōnum p̄tende p̄nt · aut poterūt in
futurum quomodꝰ absq; periurij seu infamie nota ad ipam synodum
teneantur accede · qui de Jure ul' ꝯsuetudine s̄t astricti Ceti vō qui
vocati et requisiti fuerint · et om̄ p̄dictoꝝ ꝑsōnes obedire et adhere
ipi concilio et libē accede possint et teneant' · et eid licite int'esse ·
processus nō quoscūq; suspensionis et excoīs int'dicti · necnō p̄
uacoñ dignitatum bn̄ficioꝝ seu officioꝝ quorūcūq; et ꝯmēdaꝝ re
uocaciones ac inhabilitacoīs sniās seu p̄iurij aliasue penas insul
ctas et censuras in se ꝯtinentes in ipōs occoñ p̄missoꝝ p quecūq;
quauis ec Romani pontificis aucte fulminatos seu fulminandos cum
omībus inde secutis aut secuturis Eād sacra synodꝰ nullos cassos
et irritos ac nullius roboris seu momēti existē ꝓnūciat declarat
et diffinit et qm̄s de facto ꝓcesserūt seu ꝓcesserint reuocat cassat ir
ritat et anullat · et ꝓcassis irritis et nullis hn̄dos statuit et decernit
Item ut gesta in ipā synodo durabiliori testiōnio roborent' statuit — de bulla plūbea
et ordinat ipa synodꝰ qd̄ deceto in lrīs suis autenticis utat' bulla
blumbea pendente cū cordula canapis aut serici ꝓut varietas cāꝝ
et reꝝ sup quibꝰ lrē eedem ꝯficientur postulabit In vno imsignis
spūs scī in specie colūbe In alio vō lateribꝰ hoꝝ ūboꝝ Sacrostā gn̄a
lis synodꝰ Basilien · sculpturas ꝯtinente decnens eisdem plenā et
oīmodam fidem adhibendam fore // Item cum multiplicacio Cardinaliū
sit ecclie dispendiosa et onerosa ꝓptea et ex alijs rōnabilibꝰ et ltimis
cais eand scam synod mouentibꝰ statuit ordinat atq; ex c̄ta sciā hoc

irrefragabili decreto decernit ipsa sancta synodus quod durante hoc sacro concilio Ro
manus pontifex a loco istius sacri concilii absens personaliter non debeat nec
possit aliquem vel aliquos cuiuscumque dignitatis condicionis gradus seu status ex
istant in sancte Romane ecclesie cardinalem vel cardinales quomodolibet aut quocum
que quesito colore vel causa assumere pronunciare secrete aut publice aut pronunc
iatos seu assumptos secrete publicare Et si secus attemptatum fuerit ex nunc
ut antea irritum sit et inane nulliusque roboris vel momenti. Quod si forsan
taliter defacto assumpti aut pronunciati se pro cardinalibus gerere aut nominare pre
sumpserint quibuscumque dignitatibus privati et ad omnes et singulos futuras in
habiles Et quicumque eos pro cardinalibus gerentes et reputantes ex nunc
prout ex tunc sententia excommunicationis innodati sint ipso facto a qua preterquam in mor
tis articulo nisi a prefata synodo absolucionem sine habilitacione beneficium
obtinere non possint, Datum in sessione publica eiusdem synodi in ecclesia maiori
Basiliensi solempniter celebrata xij. kl. Julij anno domini. Mo. cccc. xxx ij

Decreta quinte sessionis
concilij Basiliensis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata
universalem ecclesiam representans Considerans quod ipsa inter alia fructuosa opera ad
hereses extirpandas et a fide devios ad eiusdem orthodoxe fidei unionem reducen
dos in spiritu sancto principaliter congregata dinoscitur Et propterea constituit accomodum
fore ymo necessarium pro causis fidem concernentibus in hoc sacro concilio tractandis
et examinandis de personis ydoneis providere Ea propter constituit et deputat ad
audiendas omnes et singulas causas fidem quomodolibet concernentes Venerabiles
Franciscum Papiensem Conradum Ratisponensem episcopos et dilectum ecclesie filium Johannem
abbatem Cisterciensem quibus in causis huiusmodi per deputatos ad hoc prius exami
natis ipsisque designatis et remissis dat potestatem in predictis causis in hoc loco
concilij et ex citandi et audiendi cognoscendi decidendi et alia faciendi
que ad dictas causas pertinent et pertinebunt usque ad diffinitivam sententiam exclusive
Et ut eo facilius cause predicte suum debitum finem consequantur eadem sancta synodus ut
ipsi Judices predicti aut duo ex eis tercio statutis horis non veniente terminos
in causis huiusmodi tunc occurrentes tenere et observari facere et alias summarie et
simpliciter et de plano ac sine strepitu et figura Judicij procedere valeant sta
tuit et decernit ¶ Item sancta synodus predicta deputat et constituit dilectum
ecclesie filium Nicolaum amici licenciatum in theologia in causis fidei promisso
rem generalem hoc durante concilio cum potestate substituendi de consensu et auctoritate
Judicum predictorum qui nullam causam proponeat nisi prius per deputaciones fidei fuerit ex
aminata et admissa ¶ Item dicta sancta synodus ne inter ceteros uberes fructus
pro quibus percipiendis summopere desudat Justicia indebite gravatis pro qua ad ean
dem confluunt ministranda deficiat aut ipsius execucio plus debito negligatur
Volens in premissis oportunis remediis providere constituit ordinat et deputat
Judices seu commissarios ad audiendum omnes causas ad dictam sanctam synodum devo
lutas seu devolvendas deductas seu deducendas causis concernentibus fidem
exceptis Venerabiles Berengarium Petragoricensem Petrum Augustensem provincie Ma
guntinensis et Delphinum Parmensem episcopos quibus in causis premissis per deputatos ad
hoc prius examinatis ipsisque remissis et designatis dat potestatem non obstantibus feriis

De promotore fidei

De bulla [illegible]

[illegible]

in loco concilij et ex citandi et audiendi cognoscendi referendi diffiniendi
et alia faciendi · que ad dictas causas ptinent et ptinebunt Et ut eo facilius cause
seu negocia ad debitum finem pueniant · eadem sacra synodus ut tres aut duo
ex ipsis · tercio statutis horis non veniente tunc in causis huiusmodi tunc occurrentibus
tenere et observari facere · et alias secundum qualitatem causarum pcedere valeant statuit
et decernit causis tamen ecclesiarum cathedralium et maioribus earundem dicte sacre syno
do reservatis de quibus se non impediant nisi de generalis congregacionis pa
trum · et suppositorum eiusdem · etiam citra sessionem publicam · commissione speciali
ratificatque nichilominus hec sancta synodus · et approbat omnes commissiones qua
rumcumque causarum · etiam cathedralium et maiorum sub quacumque potestate in generali congre
gacione · dictis Judicibus seu alijs commissarijs hactenus factas necnon pro
cessus exinde secutos · et etiam in antea per eosdem continuandos ¶ Item ne
Judices predicti quaslibet causas ad hoc sacrum Concilium delatas seu deferen
das passim et indistincte importunitate petencium devicti audiendas
recipiant · sed pocius de qualitate ipsarum racionem habeant · Hec sancta synodus constituit
et deputat dilectos ecclesie filios Julianum apostolice sedis legatum sancti angeli
et dominicum sancte Marie in vialata sacro sancte Romane ecclesie dyaconos car
dinales ac quemvis presidentem nunc et in futurum pro tempore existentem · et venerabilem
franciscum Gebennensem episcopum · ac dilectum ecclesie filium henricum fleckel palacij apostolici
causarum auditorem dictarum causarum pro cognitores · dans et concedens cuique predictis
vel maiori parti alijs se absentantibus vel non consencientibus potestatem huiusmodi causas primum
diligenter examinandi et decernendi que aut quales illarum in hoc sacro concilio
tractari audiri cognosci et decerni possint seu diffiniri debeant et quas
tractandas seu in generali congregacione referendas · aut absque relacione pre
missa congnicione decidendas judicaverint ad ipsos iudices remitte habeant
designatis sub modificacione procedendi predicta · et nisi ad eos sic ut premittitur
remisse fuerint de illis se non impediant quovismodo // Item decernit hec sancta
synodus quod post tres menses continuos a die publicacionis computandos tam Ju
dicum pro fide quam pro alijs causis predictis audiendis deputatorum potestas et predictorum cogni
torum potestas finiatur Sit tamen in potestate dicte generalis congregacionis in locum quorum
libet predictorum etiam citra sessionem publicam quos decreverit deputare ¶ Item
statuit et diffinit quod nullus huic sacro concilio per se vel procuratorem suum legittime
admissum incorporatus etiam procurator ipse aut incorporandus in futurum a tempore arrep
ti Itineris sine fraude continuati animo ad hanc Basiliensem synodum veniendi
pro quacumque causa seu lite mota seu movenda aut quavis alia occasione ad roma
nam Curiam seu coram quocumque judice ordinario vel delegato extra locum huius
concilij illo durante invitus trahi seu evocari · aut contra ipsos invitos aut a
liquem eorum procedi possit Si quid non in contrarium attemptatum fuit quovismodo per
quemcumque · quavis etiam summi pontificis auctoritate decernit irritum et inane nullius
que roboris existere seu momenti Nichilominus hec sancta synodus offert se paratam
de omnibus suppositis eiusdem · aut aliquo eorum querulantibus seu actionem movere
volentibus ministrare iusticie complementum Item hec sancta synodus depu
tat et constituit dilectum ecclesie filium henricum fleckel apostolici palacij causarum audi
torem huius sacri concilij Judicem et auditorem ordinarium dans et concedens
eidem omnem potestatem seu Jurisdiccionem quam in Romana Curia de Jure seu consuetu
dine exercet seu exercere habet apostolice Camere auditor ¶ Item constituit et depu

tat dil'cm ecclie filiu Tycianuz de lande Soldanu cu ptate q ht Soldanus
Curie Roman // Item de certis officiarijs in hac sacra Synodo necijs ordi
netur et disponatur in ogregacoe gnali et quecuqz ibm sup deputacoe
deor officialiuz acta seu ordinata fuerint eiusdez firmitatis et auctis
existant. ac si fcta fuissent inpublica sessione Item quia plures notarij et
scribe necessarij sunt in eadem sta Synodo ad oscribend acta eiusd sut necij citra alior pipaz
scam Synod in alijs sessionibus deputator reuocacom magros Eusebiuz
de Guistardis de Blensato Iur canonici pfessorez Gerhardus Ronselli Geor
giuz firy de vilshofen Cunradus kuenlem de diebpurg. petruz de noreto
clicos vercellen nonomen pataniey maguntin et placentin dyoc no
tarios et scribas eiusd ordinat et deputat Datu Basilee in sessione pub
lica eiusd Synodi in ecclia maiori Basilien solepnit celebrata quito ydus
augusti. Anno dni Millesimoquadringentesimotricesimosecundo

Sequitur Sexta sessio
Concilij Basiliensis. etc

Sacrosancta gnalis Synodus Basilien in spu sto ltime ogregata vni
usalem ecclam reputans ad ppetuam rei memoriaz Anno dni Millesimo
quadringentesimotricesimosecundo die Sabbati sexta mes Septembris fuit
in ecclia maiori Basilien in qua sessiones celebrari solent sexta huius sacre
Synodi Basilien sessio e celebrata hoc mo videlz missa solempnis de bte
virgine maria p dnm Epm Constan psidente celebrata Et demu suffragi
is antiphona Exaudi ac letanijs Ewanº scdm lucam dixit yhus discipulis
suis Qui vos odit me odit. etc Et ympno Veni creator spus. cu vsiclo
et collecta de spu sto de caritatis. assistente dns legato placentino et
firmano Cardinalibus cu triginta duobus platis in eor mitris planis et pl
inalibus existibus. dno duce wilhelmo Bauarie ptector huius sac assistete
Concilij Venles viri mgri Nicolaus Anna et hugo Berhardi pmotores
huius sac Concilij p organu dci mgri hugonis suaz peticom fecerunt insc
ptis ut sequitur Reuerendissimi pres et vos alij dni mei pstantissimi Sacrosa
nctuz gnale concilium in spu sto ltime ogregatuz celebrantes ac vlem ecclaz
repntantes Cuz ex decreto tercie Sessionis huius sac Concilij Sctissimus dns
nr ppa Eugenius cu oi reuen et Instan fuit p viscera mie yhu xpi exhortatus
requisitus ac monitus. qtus pnsam dissolucom huius sac Concilij de facto re
uocaret sicut de facto pcessat que notorie scandalizat vlem ecclam et totu
pplm xpianu. et ipam reuocacom queadmod et dissolucom fecerat p diuersas
mdi ptes trasmictet publicaret ab oiqz impedimento dci Concilij penitus de
sisteret. quinymo eid ut debebat fauerat et assisteret. oiaqz pberet subsidia et au
xilia oportuna. necno infra triu mensiuz spacu pemptor pfixuz et assig
natuz. si corpalis ipius disposicio pateret psonalit veniret Sin aut psonam
ul' psonas loco et vice sui destinaret et trasmicteret cu plenaria ptate ad oia
et singla in hoc sacro concilio pagenda usqz ad totalem oclom ipius p omnes
et singlos actus gradatiz et successiue Et dcus dns Eugenius ppa qitus ea
sup quibus monitus fuit facere no curauit Sz in sua pnsa dissolucoe pseuerauit
et etiaz pseueret. ac omez pturbacom et eusionez huius sac Concilij multiplicat
inohat. Nec infra tmuz pfixuz venit aut misit Ideo nos pmotores huius

sacri concilij pducentes memoratum decretum monicois et citacoñ ac ex
ecucom ltime debite factam petimus supplicamus instantissime et requirimus
dcm dnm Eugenium ppam qctum p hanc scam synod decni et declarari
otumacem in pdcis atqz ad ulteriora debite pcedi put necessitates eccle dei
exigunt et requirunt · ac put est diuini Juris pit et humani Quibus sic
lectis deinde pductis p eos monicoe et citacoe con dnm nrm ppam
Eugenium modnm et dnos cardinales cu duobus Justris execucois +
eiusd eciã petito instant et requisito per sacrosan conciliu pfatu dnm
nrm ppam otumacem reputari et adulteriora pcedi Tunc dcus dns eps
Constan psidens demandato eiusd concilij iniunxit dnis petragori
cen et Ratisponen epis ut interrogarent an dns nr ppa uel aliquis p eo
ptatem uel mandatum sufficiens habens eet in dca sessione se reputaret
Qui in quid ambo epi videlz petragoricen et Ratisponen pmo sup gradus
ante altare dce sessionis · ter eund dnm nrm ppam vocauerunt alta et
intelligibili voce sub hijs ubis Est ne hic aliquis p dno Eugenio ppa
qcto cu ltima ptate cuius otumacia nunc accusata e co peat in hac sessioe
publica dilr et hoc idem fecerunt ter ante magnus portale dce eccle et de
inde facta relacoe per eosdem epos · dno epo psidenti · qr neminem p pfato
dno nro ppa reppierunt · accesserunt ad dcam sessionem nuncij et oratores
ipius dni nri ppe videlz dni Tarentinus et Collocen arcepi epus Maglo
nen · et dns Anthonius de sto vito sacri palacij cau auditor · et ipis sede
tibus in ead mr dnm ducem ptectorem · dcus mgr hugo alt pmotor alio
sibi assistente trina vice cum Instancia pecijt ab eisd dnis nuncijs et oratori
bus an hrent aliqd mandatum uel ptatem a dno nro ppa Eugenio qcto Qui
rnderunt q erant simplices nuncij et oratores dni nri ppe Et tuc ipe pmo
tor attento · q dci oratores nullam faciebant fidem de mandato noie con
cilij ptestatus est de nullitate actorum et agendorum p eosd hijs itaqz pactis
dns Maglonen epus alt de eorum nunciorum narrauit se alias in pncipio sui ad
uentus lras credenciales dnis hic in Basilea ogregatis exhibuisse et pre
sentasse et qd illa que dice intendebat in eorum credencia otinebant Deinde
dns arcepus Tarentinus ibm quandam fecit supplicacom exhortatoriam sumes
p themate · obsecro vos in dno ut digne ambuletis vocacoe qua vocati estis
etc Supplicando itm q p bono et utilitate eccle ste dei · et ad euitand sca
dala dni dignarent sup sede in nego pcessus con dnm ppam et card Qua
requisicoe facta et hita int dnos aliquali deliberacoe dns psidens eisd
dnis oratoribus rndit qd sup ppoitis p pmotore concilij · et p eosdem dnos
petitis dni de concilio deliberarent · et tm facerent qd totus mundus merito
de concilio debet otentari Et tuc dns Collocen arcepus de hmoi grosa re
sponsione regratiatus est Et hijs sic pactis dni oratores et nuncij pdci a lo
co publice sessionis recesserunt et se absentarunt Deinde pmotores concilij
pdci p organum mgri hugonis ut sup accusauerunt otumaciam dnorum cardina
lium ut in cedula qua in sinu tenebat manibus otinebat videlz Item consili
mo accusamus otumaciam Rmorum dnorum cardinalium qui vigore dci decreti
moniti et citati fuerunt pcedi peten adulteriora ut sup Jordani epi Sabinen
de Vrsinis vulgarit noiati : Anthonii epi hostien Bononien vulgarit nuncupati
hugonis epi penestrini de Cipro vulgarit noiati : petri tt sti laurencij i

celio monte pbri cardinalis: De fuxo Johis tt sti laurencij in lucina pbri
cardinalis: Rothomagen ludowici tt ste cecilie pbri cardinalis. De ang
lia anthonij sti marcelli pbri cardinalis: Arelaten henrici sti Eusebij
pbri cardinalis: Dertusen tt sctorum Johis et pauli pbri card: Ylarden Jo
hannis tt sti petri ad vincula pbri card: Johes tt sti sixti pbri cardinalis
: francisci tt sti clementis pbri card. Veneciarum alfonsi sti eustachij dyaconi
card: lucidi ste marie in cosmedin dyaconi card: De comite ardecenn sctorum
Cosme et damiani dyaconi card: Nouarien prosperi tt sti Georgij ad velum
aureum dyaconi cardinalis de calumpna Et tunc dicti dni petragoricen et Ra
tisponen epi de mandato sac concilij. ut sup ante altare et valuas eccle
ecclesie ter eosd dnos cardinales aut aliquos pro ipis vocauerunt et facta eorum
relacione de pmissis q neminem inuenerunt dni auditor dni legati surrexit
imediate et dixit qd paratum se offerebat exhibere mandatum sufficiens co
ram dominis a concilio deputandis pro quinq dnis cardinalibus vocatis vz
dnis de Cypro. Arelaten sti sixti Rothomagen et de monte forti Similr al
legare causas ronabiles propter quas dns ylarden qui iam hitus e in ggrega
cione generali excusatus. nec non sti petri ad vincula sti Eustachij de fuxo de
anglia card. merito pro excusatis habebuntur. Preterea mgri Symon de valle
et Johes de Ragusio ordinis predicatorum pro et noie dci card Bononien
dixerunt se hre mandatum sufficiens. et obtulerunt se coram eisd dnis depu
tatis producere velle Similr magr laurencius de Rotella obtulit se ronabilibus
de causis excusatum dnum cardinalem de calumpna Et tandem hijs pactis Con
cilium per organum dni presidentis deputauit dnos frisingen et Bellicen
epos qui viderent et examinarent producta per pmotores et petita necnon
mandata dnorum cardinalium ac hmoi excusacoes audirent. et oia con
cilio referrent De quibus omnibus et singulis pmissis pfati pmotores noie
Concilij pecierunt. et quilibet eorum pecijt ad ppetuam rei memoriam sibi fieri
a nobis notarijs vnum vl plura instrum et instra. ic Datum i sessioe ut sup

Sequitur sessio septima sac concilij
Basilien celebrata in ecclia maiori
Basiliensis viij ydus mens nouembris

Sacrosancta generalis synodus Basilien in spu sto ltime ggregata
vlem eccliam repntans. ad ppetuam rei memoriam Dudum hec sta sy
nodus sup electon Romani pontificis in casu vacacois sedis aplice hoc
sacro durante concilio quoddam edidit decretum hmoi sub tenore. ad pru
dencie spectat officium pspicaci ggideracoe futura pspicere. ic ut hetur
in qrta sessione. et non fuit necce hic inserere. et adu'sus ea que reipub
lice possent inferre dispendia salubrit prouidere. Cum itaq hec sta sy
nodus ad extirpacoem heresum pacem in xpi pplo et morum reformacoem
cum spus sti gra. prout statu rerum et temporum consideratorum e admodum ne
cessarium sit intenta Et ppea venles in xpo pres ste Romane ecclie
Cardinales ad ipm sacrum concilium euocauit existimans eorum in sacro
concilio presenciam pro eorum auctoritate sapia rerumq noticia multimode fructuosam
eisq tamq veris obie filijs ad sacrum concilium venientibus si alibi co
tingeret sedis aplice vacacio in actiuam eorum qui obedien vocacoi sac

concilii deffinirent utilitati ecclesie posset redundare Cum tamen ut obediencie
non iacturam afferat sed pocius utilitatis et honoris augmentum romane cunctis
nota suadeat Et ne aliquibus forsitan venire negligentibus prodesse inobe-
diencia videatur hec et alia que animum cuiuscumque prudentis ad hoc mo-
vere possent et debent provida attencione perspiciens hec sancta synodus
statuit decernit et diffinit quod in eventum vacacionis sedis apostolice hoc sacro
durante concilio eleccio summi pontificis in loco istius sacri concilii fiat et inter-
dicit ne alibi celebretur Contrarium attemptata quavis auctoritate eciam si papali
non obstantibus quibuscumque constitucionibus editis vel edendis aut aliis in contrarium
facientibus ac si de ipsis esset de verbo ad verbum facienda mencio specialis aut
juramento firmata existant quibus ex certa sciencia derogat decernit nulla et
irrita ac nullius existere roboris vel momenti Ipso jure contrarium vero attemptantes
sint tam active quam passive quo ad eleccionem Romani pontificis et quas-
cumque alias dignitates inhabiles et omnibus habitis dignitatibus perpetuo
privati et infamie notam ac eciam excommunicacionis sentenciam incurrant ipso facto Quod
si forsitan aliqua de facto premissa eleccio presumeretur tam electus presumens quam illi
adherentes et eum pro tali gerentes supradictas penas incurrant pari modo
absolucionem vero omnium et singulorum qui premissas sentencias aut earum aliquam incur-
rerint quoquomodo dicta synodus tantummodo preterquam in mortis articulo sibi reservat
decernens presens decretum ligare afficere vim et effectum habere et sortiri post
quadraginta dies continuos proxime sequentes a die publicacionis eiusdem

Prorogacio temporis cardinalium veniendi ad
concilium tempore vacacionis papatus etc.

Cum autem ex eodem decreto apud aliquos exorta sit dubitacionis occasio ne
tempus decem dierum ad intrandum conclave prefinitum sancte Romane ecclesie cardi-
nales per constitucionem editam in generali concilio Lugdunensi saltem a tempore
note vacacionis in loco huius concilii curreret et artaret quod nimis rigidum videtur
et tempus nimis breve propter multos ex eisdem cardinalibus qui a loco ipsius concilii
esse possent in remotis locis absentes hec sancta synodus cupiens omnem du-
bitacionis materiam amputare et ad ea que ad pacem et unitatem ecclesie dei
sancte accomoda sunt vigilanti studio providere et tam in hiis quam in
omnibus que fidei catholice exaltacionem generalemque reformacionem et pacem
populi christiani concernere dinoscuntur pro quibus est in spiritu sancto legittime congregata
cum omni modestia debitaque maturitate procedere presentis decreti tenore decre-
vit quod in casu vacacionis sedis apostolice presente durante concilio ante sexa-
ginta dies a die vacacionis continue computandos ad eleccionem Romani ponti-
ficis minime procedatur Statuit quoque hec sancta synodus quod de beneficiis cardi-
nalium qui contra premissum decretum aliquid presumpserint attemptare statim pos-
sit per eos ad quos de jure communi spectat libere disponi per viam collacionis presenta-
cionis eleccionis seu cuiuslibet alterius provisionis Eciam si essent ecclesie metropoli-
tane cathedrales aut alia quecumque beneficia quocumque nomine censeantur que
in titulum vel commendam a predictis cardinalibus tenentur reservacionibus apostolicis specia-
libus aut generalibus et aliis in contrarium facientibus minime obsistentibus Datum Basilee
in sessione publica eiusdem sancte synodi in ecclesia maiori Basiliensi solempniter
celebrata octavo ydus novembris anno domini M CCCC XXXII

Sessio octava Concilii Basiliensis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata universalem ecclesiam representans. Cum iam dudum de mense aprilis in huius sacri concilii sessione solempni editum ac publicatum fuit decretum huiusmodi seriei: Sacrosancta etc. olim etc. Quod quidem vocacionis decretum debite extitit executum. et in termino constituto solempni sessione celebrata sexta die mensis septembris per promotores huius sacri concilii fuit ipsius domini pape et cardinalium absencium contumacia debite accusata ambasiatoribus ipsius summi pontificis tunc in hac civitate personaliter constitutis. Qui inquam ambasiatores ad locum ipsius sessionis venientes magnis precibus a dicto sacro concilio petierunt in procedendo contra dictum dominum Eugenium papam et cardinales supersederi. Et licet secundum iuris ordinem attenta magna dicti domini Eugenii et dictorum cardinalium contumacia. et multis supplicacionibus et instanciis in dicto decreto memoratis procedendum fuisset ad declarandum ipsos esse contumaces. et alia iuris remedia oportuna volens tamen agere cum omni mansuetudine et lenitate Et si forte resipiscerent expectare maxime attendens quod carissimus ecclesie filius Romanorum Rex illustris et fidelis ecclesie advocatus iugiter apud eundem dominum Eugenium et cardinales instabat ambasiatis litteris et tractatibus usque in presens supersedit ab ulterius procedendo Cum autem a die dicte accusacionis contumacie sint lapsi tres menses et ultra. et etiam a die sue pretense dissolucionis annus effluxerit. Ipseque dominus Eugenius monicionibus super dictis sancte matris ecclesie renuat obedire. Sed in sua pretensa dissolucione huius sacri concilii perseveret ipsum evertere et dispergere variis modis satagens et aliam congregacionem sub nomine generalis concilii indicere in grave scandalum et dampnum tocius ecclesie bonique publici perturbacionem et decretorum sacri Constanciensis concilii contemptum et enervacionem ac etiam fidei catholice detrimentum Cum hoc sacrum concilium ad extirpacionem heresium per dei graciam sollicitudinem et operam prebuerit et prebeat: ex qua fructus optimus in proxima disposicione videtur Idcirco ad omnem superhabundantem cautelam singulosque omnes mansuetudinem et gravitatem ostendendum Et ipsum dominum Eugenium papam in magis manifesta contumacia constitutum eundem per viscera misericordie Ihesu Christi. et sub obtestacione divini iudicii admonet exhortatur. et eidem ex parte omnipotentis dei precipit atque mandat quatenus infra sexaginta dies ab hac die presentis decreti in valvis ecclesie Basiliensis affixione continue subsequentes dictam pretensam dissolucionem et convocacionem congregacionis sub nomine concilii generalis publice revocet. et huic sacro concilio etiam publice pure et simpliciter adhereat realiter et cum effectu. et deinde cetera in prescripto decreto contenta adimpleat cum effectu. alioquin si infra predictum tempus predictas pretensas dissolucionem et convocacionem non revocaverit publice et ipsi sacro concilio pure et simpliciter ut premittitur non adheserit dicta sancta synodus absque ulteriori monicione requisicione vocacione seu citacione contra ipsum super premissis et omnibus aliis in concilio peragendis usque ad finem debitum inclusive procedet prout spiritus sanctus dictaverit. et tam de iure divino quam humano fuerit procedendum. Addiciens quod si dictus dominus Eugenius papa premissis parere contempserit et dicto termino sexaginta dierum pendente aliquas provisiones fecerit ad cathedrales ecclesias vel ecclesiasticas dignitates. vel alia quecunque beneficia vel officia in fomentum dicte sue pretense dissolucionis et enervacionem seu diminucionem seu impedimentum huius sacri concilii de quo ipsius sacri concilii arbitrio iudicabitur an facte fuerint in fomentum. Tales provisiones hec sancta synodus cassat irritat et an

Contra Eugenium IIII

nullat: Mandat p̄tea in v̄tute s̄te obie et sub pena p̄uacois quā ip̄o facto
incurrant om̄i suor̄ būficior̄ et officior̄ ꝯmēdar̄ pensionū et grār̄ qua
rūcūqȝ etiaȝ expectatiuar̄ omib9 et singlis s̄te Roman̄ ecclie card. p̄triarch
is arep̄is ep̄is et alijs ecclīar̄ p̄latis officiarijs curie et alijs quibus
cūqȝ in Roman̄ curia existib9 cuiuscūqȝ status aut ꝯdicois existant qͥ tūc
in casu p̄dcō post lapsū dci t̄mi infra viginti dies p̄xīe et immediate
seq̄ntes a curia Roman̄ recedant et deinde cardinales oīo sub pena p̄
dicta ad hoc sacrū conciliū oī mora postposita veniant p̄triarche vō
arep̄i ep̄i ac alij ecclīci p̄ut de iure ul' ꝯsuetudine ad gn̄ale conciliū ad
ire tenent' sub penis iuris iter suū sine fraude ꝯtinuando ad hoc sacrū
conciliū gn̄ale veniant Reliqui vō qui ad gn̄ale conciliū nō tenetur
venire ad residendū et deo s̄uiend' in p̄p̄ijs būficijs ul' ad hoc sacrū
gn̄ale conciliū sine more dispendio et oī fraude cessante se transferat
et accedat Decernit tandē hec s̄ta synod9 hui9 decreti publicacōm
in p̄nti sessione factā eiusqȝ affixionē in valuis maioris ecclie Basi
lien̄ h̄re vim monicon̄ citacon̄ et execucon̄ et ita vniuersos artare ac
si p̄sonalr' app̄hensi et eis intimatū fuisset Insup̄ p̄ut in p̄dc̄is monicois
edicto ꝯtinetur hec s̄ta synod9 declat et p̄testatur qd' nichilominus huiōi
dilacōi sexaginta dierū pendente cū id rer̄ nc̄itas suadeat et qualitas
agendor̄ in ulteriori p̄secucōe concilij et agendor̄ in eo p̄cedē intendit
ordinate debite et mature nec p̄p̄ea sup̄sedē aliqualr' in p̄cessu Datū Ba
silee in sessione publica eiusd' s̄te synodi in ecclia maiori Basilien̄ solep
nit' celebrata xv kl' Januarij anno dn̄i M.cccc.xxxij

Sicut vnica est ecclia s̄ta catholica xp̄o p̄p̄ino sp̄oso dicēte vna ē colū
ba mea dilca mea et fidei articl'o hoc p̄hibente cū vnitate diuisionē nō ca
piat sic eē nō pōt nisi vnicū gn̄ale conciliū ipam scām eccliam catholicā
repn̄tans Cū g° in hac ciuitate Basilien̄ decretis sacror̄ gn̄aliū conci
lior̄ Constan̄ et Senen̄ et dnor̄ Romanor̄ app̄bacōe pontificū s. fe. re.
martini quīti et Eugenij quīti gn̄ale conciliū institutū et stabilitū sit et
in sp̄u s̄to licite ꝯgregatū isto durante concilio ꝯstat aliud gn̄ale conciliū
alibi esse nō posse Quicūqȝ igr' hoc sacro durante concilio aliā ꝯgregaci
onē sub nomine gn̄alis concilij erigē aut facē p̄sūpsit nō catholice eccle
conciliū s. scismaticor̄ ꝯuenticulū erigē aut facē ꝯuincit' Jd° eō hec
s̄ta synod9 omēs xp̄ifideles cuiuscūqȝ status [illegible] aut dignitatis
etiaȝ si p̄pales Jmp̄iales ul' Regales existant sub attestacōe diuini iudicij
qd' in chore datan et abiron auctoib9 scismatis s̄ptura sacra ꝯmemorat
amonet et hortat' et in v̄tute s̄te obie et sub penis con̄ scismaticos a
iure inflictis districte p̄cipit atqȝ mandat ne hoc sacro durante concilio
aliā ꝯgregacōm sub noie gn̄alis concilij que reuera nō esset conciliū fa
cē aut ꝯgregare nec ad ipm tanqȝ ad gn̄ale conciliū eē p̄textu cuiuscūq
p̄missionis ul' iuramti accedē aut int' esse aut recurrē quoquo neqȝ p̄
concilio gn̄ali h̄re reputare aut etiā noiare p̄sumat etiaȝ si iam indic
tū p̄tendat sine in futurū iudicij attēptetur Siqua vō p̄sona ecclica
eē si s̄te Roman̄ ecclie cardinal' aut alia quecūqȝ cuiusius status gradus
aut ꝯdicionis existat Bononiā ul' ad aliquē locū sub noie gn̄alis concilij

isto durante presumat accedere vel ibi manere sententiam excommunicacionis et privacionem omnium di-
gnitatum et officiorum et beneficiorum et inhabilitacionis ad ipsa incurrat ipso
facto et de dignitatibus officiis et beneficiis talium per eos ad quos de iure
spectat eciam si cathedrales aut metropolitane ecclesie fuerint libere disponatur
Ambiciosorum accensa cupiditas non contenta de acceptis beneficiis gracias
non agere et humanitatis iniuste iura violare intendit adeo exardescit ut eos qui
credita sibi officia diligenter observant et ita cuncta agunt ut omni laude sint
digni subvertere moliatur et a suis deicere beneficiis Cum tamen pro eorum bonis actioni-
bus ut extollerentur amplius dignum esset Ideo opus est iuris provide remediis
ut tuta sit inter improbos innocencia et in ipsis improbis formidato suppli-
cio refrenetur audacia et nocendi facultas Quisquis igitur tante ambicio-
nis fuerit ut ecclesiam cathedralem dignitatem vel officium aut beneficium pensionem
vel commendam alicuius ex incorporatis seu incorporandis postquam fuerint incorpora-
ti seu adherentibus huic sacro concilio attemptaverit a Romano pontifice vel quo-
vis alio impetrare aut eciam acceptare eciam si motu proprio conferatur non solum
iure quod in tali ecclesia dignitate officio seu beneficio habere pretendit sed eciam
omnibus beneficiis sit ipso iure privatus et ad optinendum imposterum inhabilis Si qui
vero ante huiusmodi edicionem decreti tales impetraciones aut acceptaciones habu-
erint careant graciis eciam proprio motu concessis Ceterum cum ad noticiam
huius sacre synodi fide dignorum sit relacione deductum quod dominus Euge-
nius papa super alienandis nonnullis civitatibus castris et terris ecclesie Ro-
mane et aliarum ecclesiarum habuit et habet diversos variosque tractatus Que quidem
alienaciones in fomentum predicte pretense huius sacri concilii dissolucionis et
ipsius concilii enervacionem fieri moliuntur et in dampnum et iacturam patrimonii
beati Petri aliarumque ecclesiarum cedunt manifeste Ideo cum et alias ex bonis et iu-
stis causis que ad hoc cuiuslibet recte sencientis animum inducere debent hec sancta
synodus eidem domino Eugenio omnem alienacionem infeudacionem et impignoracio-
nem generis bonorum immobilium ac eciam mobilium preciosorum et iurium ecclesie Ro-
mane et aliarum ecclesiarum quarumcunque necnon auctorizacionem alienacionum bonorum
immobilium et iurium aliarum ecclesiarum omnemque indictionem seu imposicionem no-
varum gabellarum et aliorum onerum in alma urbe Romana et aliis terris ecclesie
Romane necnon imposicionem cuiuscunque gravaminis seu subsidii sub nomine de-
cime vel quocunque alio nomine censeantur penitus interdicat omnesque alienaci-
ones infeudaciones et impignoraciones de eisdem bonis immobilibus et iuri-
bus ecclesie Romane et aliarum ecclesiarum et auctorizacionem huiusmodi per dictum dominum Eu-
genium imposita seu imponendas cassat revocat irritat et annullat adeo
ut nec ius aliquod tribuant nec prescribendi eciam causam tribuant

Decretum none sessionis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata
universalem ecclesiam representans: ad perpetuam rei memoriam Inter iusticie opera nil ius-
tius nilque dignius esse constat quam eos qui pro universalis ecclesie utilitate sollicitudinis
studia utilesque labores impendunt ipsius ecclesie munire presidiis adversus ea
presertim incommoda que in eos pro impensis ecclesie dei obsequiis moliuntur Cum
itaque carissimus ecclesie filius et eiusdem fidelissimus advocatus Sigismundus Ro-
manorum Hungarie Bohemie etc. Rex pro universalis ecclesie utilitate huius sacri concilii

gnalis ipam repntantis ptectom in se suscipiens · ipiqz gstant adherens
sue laudabilis solicitudis studijs virtuosisqz laboribus · tam cu dno Eugeio
ppa qsito ut attemptataz dissolucom ipius Concilij renocando ipi Concilio ad
heret · quaz eciaz cu xpianitatis pncipibus et platis dmsqz et comunita
tibus ipius sacri Concilij fauorez et augmetuz studuit et studeat ulterius
pmoue Id circo digne gratitudis vicez rependens HEC sta synodus
eund sub spalis ptectois sue munimine suscipit necno quoscuqz pcessus
eciaz puacom Regnor puinciar dnior honor et quarulibet dignita
tuz forsan gtinetes con pfatuz Romanor Regem factas aut eciaz sub
censuris et penis eccli aut alijs quibuscuqz per ipm dnm Eugeniuz
ppam aut aliuz eius noie platos ul' imposterz quomsmo faciendos a'
eciaz pferendos auccte oipotentis dei cassat irritat et anullat · ac si de
ceto attemptent fieri nuc p tuc cassos et nullos ee decnit ac nullius
existe roboris ul' momenti Vniusis aut xpifidelibus ecia sub penis late sne
excois et puacon dignitatis cuiuslibet ecclice ul' mudane intdicit
ne quispiaz ipi dno Eugenio ppe aut alti eius noie cta pcessus hmoi
factos ul' fiendos a' eor execucoi quomsmo obedire ul' parere psumat
Quiymo pfato Regi quilibet obediat et parere teneat sicut prius de iure
tenebatur · ac si dicti pcessus nuqm emanassent ul' eciaz emanaret Et
insuper pari mo quoslibet pcessus p pfatuz dnm Eugeniuz ppam aut
aliuz eius noie con quaslibet alias psonas cuiusius gradus status t
peminencie et honoris extiterint Eciaz si Regali Reginali Ducali a' alia
quavis pfulgeant dignitate · et psertim con dilcm ecclie filiuz nobi
lem viruz wilhelmuz Ducem Bauarie · huius sacri Concilij noie pfati
Regis Roman ptectorez: Necno ciuitates vniusitates quarucuqz ciui
tatuz et trar et marie Roman ecclie mediate ul' in mediate subiectas
vicarios quoqz rectores generaliz armigeror capitaneos officiales et sin
gulares psonas earund huic ste synodo adhentes factos et platos t
ul' imposterz faciendos aut pferendos · ecia con siles psonas ciuitates
et vniusitates que in futuz adhebut · postqm adheserint hec sta synodus
cassat irritat et anullat Et si infuturz fieri attemptet nuc p tuc cassos et
nullos esse decnit ac nullius existe roboris ul' momenti vniusis quoqz xpifide
libus · eciaz sub sili pena late sne excois et puacon dignitatis cuiuslibet
ecclice ul' mudane · intdicit ne quispiam ipi dno Eugenio ppe aut alti
eius noie cta pcessus hmoi factos ul' fiendos aut eor execucom quo
msmo obedire uel pare psumat Celebrata fuit hec sessio die xxij · Januarij
anno dni M cccc xxxiij lecta et publica p Revdm prem et dnm dnm ff
Epm Cumanu celebrante Revdo dno patriarcha Anthioceno

Sessio decima Concilij Basilien

Anno dni Millesimoquadringentesimotricesimotercio Indicon unde
cima · die vo Jouis mesis februarij in ecclia maiori Basilien Sacrosta t
gnalis synodus Basilien in spu sto ltime ggregata vniusalez eccliaz rep
sentans ad ppetuaz rei meoriaz Pridem in octaua sessione huius sacri co
cilij in decreto citacois dni Eugenij ppe qsiti clausula quedam infrascpti
tenoris adiecta fuit videlz addiciens Q si dcus dns Eugenius ppa pre

Auscultata cum originalibus p
Jordanus Bruney note

missis parere contempserit et dicto tempore sexaginta dierum pendente aliquas pro-
mociones fecit etc. ut supra. Hanc autem clausulam perturbacione huius sacri concilii
et personarum eidem adherencium hec sancta synodus extendit et vires habere vult
usque quo per ipsam sanctam synodum super hoc aliter fuerit ordinatum. Ex eadem
etiam causa decretum illud quod incipit Ambiciosorum etc. In eadem sessione pro-
mulgatum hec sancta synodus extendit ad personas collegiorum capitulorum mo-
nasteriorum et conventuum seu alias quascumque que aliquem admittere seu recipere
presumpserint ad possessionem dignitatum officiorum vel beneficiorum personarum que ideo
decreto exprimuntur. Quibusquidem decretis sicut premittitur lectis magister
hugo etc. alter promotorum sacri concilii nos notarios eiusdem concilii ad perpetuam
rei memoriam ut de huiusmodi publicacione acta et sibi instrumenta quociens opus fuerit fa-
temus rogavit et requisivit. Ibidem incontinenti et statim promotores prefate
sancte synodi per organum magistri henrici de Bernheym officialis curie Basiliensis
etc. contumaciam domini nostri pape Eugenii quarti accusarunt prout in cedula cuius tenor
sequitur et est talis. Reverendissimi reverendique patres et domini. Cum iam du-
dum de mense aprilis proxime preterito in publica sessione hec sancta synodus exortasset
monuisset ac cum debita omni cum instancia humiliter requisivisset dominum Eugenium
papam quartum ut illam suam pretensam dissolucionem huius sacri concilii alias per ipsum
factam sicut de facto processerat de facto etiam revocare deberet ac ipsam revo-
cacionem quemadmodum et dissolucionem huiusmodi pretensam per diversas mundi partes transmit-
teret et publicaret ac ipsi sacro concilio Basiliensi sicut tenebatur assisteret favo-
ribus oportunis. Fuit quoque statutus exinde sibi terminus quatuor mensium ad ve-
niendum personaliter vel alias personas ydoneas mittendum ad hoc sacrum concilium
cum plena potestate ad omnia et singula peragenda in hoc sacro concilio prout hec
latius in decretis ipsius sancte synodi continentur. Et dicto termino quatuor mensium ad
veniendum fuit per nos sepe dicte sacre synodi promotores et procuratores ac no-
mine eiusdem coram vestris reverendissimis paternitatibus ipsius domini Eugenii in illatenus
in premissis parentis contumacia debite accusata petitumque ipsum contumacem decla-
rari. Et licet tunc sancta synodus solita utens mansuetudine huiusmodi peticionem
nostram non spreverit neque contumaciam petitam declaravit producta tamen nostra assumens
interloquendo se deliberare velle decrevit. Quequidem deliberacio per tres menses
exinde subsequentes perduravit per quos hec sancta synodus ad omnem eius gravi-
tatem et mansuetudinem in procedendo clare ostendendum ipso domino Eugenio ex-
pectato si forte resipisceret in premissis. Nec tamen adhuc parente die decimo
octavo mensis decembris proxime preteriti in publica sessione cum adhuc videret pre-
fatum dominum Eugenium in priori sua contumacia perdurare ac etiam quod longe deterius
erat hoc sacrum concilium subvertere variis modis satageret necnon quandam congre-
gacionem sub nomine generalis concilii in preiudicium et eversionem huius sacre synodi
indicere ipsum primum decretum solempne iterato ad superhabundantem cautelam et
ut in magis manifesta constitueretur contumacia omni cum reverencia admonuit exhor-
tata est ac eidem ex parte omnipotentis dei precepit atque mandavit quatenus infra sex-
aginta dies a dicta die decimaoctavo mensis septembris subsequentes predictas pretensas
dissolucionem et convocacionem congregacionis sub nomine generalis concilii publice
revocaret huicque sacro concilio publice pure et simpliciter adhereret realiter et
cum effectu alioquin hec sancta synodus absque ulteriori monicione contra ipsum super premissis
et omnibus aliis in ipso sacro concilio peragendis usque ad finem debitum inclusive et

pcedet put spus scus dictaret etiaz de Jure dino q humano foret pcedendu
Verum Revmi Revdique pres et dni Cum pfatus dns Eugenius dictis sexagi
ta diebus iam elapsis pultio et peremptorio termino sibi quo ad pmissa assi
gnatis circa oma et singla sibi phanc sacraz synod ut e pmissuz pcep
ta et mandata negligente se reddiderit et minime paruerit ymo in eius
pon contumacia qd dolent referimus adhuc psenet et pduret Nos duo i
mgr hugo et ego pmotores et pcures pdci approbacom et iustificacoz
omiu et singloz pmissoz pdie in gnali congregacoe in domo pdicatoz de
cimo septimo huius mes hita pducentes et repetentes oia et singla Ju
stra et decreta acta acticata et munita in pmissis facienda et maxie
pme monicon et requisicois cu execucoe eord debite facta Necnon eiusd
dni Eugenii contumaciam alias accusataz ac decretuz huius scde citacois
aiz eius debita publicacoe et execucon put hec oma lacius apud ac
ta huius ste synodi sut cosepta pfati dni ppe contumaciam accusamus debita
cu Instan requirentes ut eund vre Reme pemitates p contumace hre i
vellent et reputar ac eiusd sup pmiss et omibus in hoc sacro concilio
pagendis usque ad fine debituz inclusiue sine ultior citacon put spus
scus dictaret pcede necnon etiam diez p sessione publica hunda ad hmoi
contumaciaz solepnit accusand deputare et locu congregacois gnalis fore ha
bilem p hmoi actu contumacie accusate declare dignaret Vreque Reme pe
mitates post non nullas deliberacoes dictuz locu congregacois ad hoc
habilem et ydoneuz ad pmissa decrevey et declaray p pmissa contumacia p
nos accusanda hanc diez necnon et sessione publicaz pntez nobis miser
cordit statuere et assignare decreuistis put hec oma insup dcis actis i
huius sacri concilii plenius continet ad que quo ad hoc nos referimus Vnde
Revmi Revdique pres et dni mi pdictaz sessionis sibi publicaz assignacoz
nobis ut pfertur graciose concessam Nos pdci pcures iterato cu ea qua pos
simus et debemus instancia apud Revmas dnacoes vras et cora hoc sac
concilio pfati dni Eugenii ppe sup omibus et singlis in dictis citacionu de
cretis contentis contumaciaz accusamus petentes et eand cu instancia requiren
ut Revme pemitates vre put iusticia suadet et ordo Juris postulat ipms
declarent Jpm dnm Eugeniuz in pmissis contumacem ac ptali euz heant et
reputent Et insup cont ipm sup pmissis et omibus aliis in hoc sacro con
cilio pagendis usque ad finez debituz inclusiue sine ultiori citacoe put
spus scus dictauit et de Jure dino pit et humano fuit pcedend pcedi
ac put in hmoi sacre synodi decretis plenius continet Qui aliquid
contumacia sic pfert inscriptis accusata Revmus pr card legatus p et noie con
cilii iniuxit Revdis in xpo pribus dnis Vticen et Nonanen epis qtus ad
valuas eiusd ecclie irent ad inquirend utrz sctissimus dns nr Eugenius pp
qrtus cuius contumacia nunc p pmotores fuit accusata aut aliquis alius eius
noie ibm qui vellet compere coraz sacro sta synodo ibm eriute facturus et
ad impleturus illa ad que pduas citacoes seu monicoes citatus seu monitus
fuit Qui inquid duo dni epi de mandato quo sup assumptis eciam nobis notar
infrascriptis ad easd valuas iuerit altaque et intelligibili voce p organu p
fati dni epi Nonanen trina vice pclamauerit inquirentes put eisd pdcm
dnum legatuz noie dci sacri concilii fuat iniunctuz petentes a nobis notar

publicum instrumentum ad perpetuam rei memoriam etc. Qua sic facta trina procla-
macione nemineque pro dicto domino Eugenio comparente ad procuratam eiusdem sacri con-
cilii in eadem ecclesia constituti redeuntes retulerunt prout supra proclamasse nec a-
liquem nomine dicti domini Eugenii coram eis comparuisse postquam quidem relaci-
onem promotores sacri concilii per organum domini officialis Basiliensis proponentes
dixerunt in effectum similia verba Reverendissimi Reverendique patres et domini audiverunt vestre reverende
paternitates relacionem per dominos Vicentinum et Novariensem episcopos et quia prefatus dominus Eu-
genius licet debite vocatus et expectatus per se vel alium non comparuit prout neque
comparet eius contumaciam Iterum et ex superhabundanti accusarunt trina vice pe-
tentes ipsum per sacrum concilium pro contumace reputari et declarari reproducentes
et repetentes acta et decreta huius sacri concilii Basiliensis necnon duas cita-
ciones et earum execuciones una cum omnibus actis et actitatis in huiusmodi causa petentesque
diem eciam pro sessione publica super huiusmodi declaracione fienda eisdem assignari
Quibus petitis dominus cardinalis legatus et presidens generalis dicti sacri concilii et no-
mine eiusdem verba sua dirigens ad ipsos promotores dixit Venerabiles promotores
audivit hec sancta synodus relacionem factam per prefatos dominos episcopos et peticionem
vestram Idcirco hec sancta synodus iudices huius sacri concilii deputavit et ordinat
ad videndum et ad examinandum processum factum contra eundem dominum Eugenium et refe-
rant in congregacione generali Qua facta relacione sacrum concilium deliberabit
super declaracione contumacie et aliis in huiusmodi causa peragendis ac in sessione super
hec decernenda vobis respondebit de et super quibus omnibus et singulis supradicti
promotores et eorum quilibet ad perpetuam rei memoriam pecierunt et pecierunt a no-
bis notariis fieri unum et plura publicum et publica instrumenta Datum ut supra

Sessio Undecima Concilii Basiliensis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legittime congregata
universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam Quoniam frequens
generalium conciliorum celebracio tamquam agri dominici precipua cultura universalem ec-
clesie statum concernit Ideo summa cum diligencia intendendum est ut cunctis
obstaculis que tam salubrem institucionem impedire possent ac curate
obvietur Inherens igitur hec sancta synodus ordinacioni decreti concilii Constanciensis
quod incipit Frequens cupiens ne scandala que prohdolor diebus nostris contigerunt
futuris temporibus in perniciem ecclesie repullulent statuit et decernit Ut Romanus
pontifex qui primus in vinea domini laborare et alios suo exemplo ad laborandum
trahere tenetur per se vel legatum de latere aut legatos eligendum vel eligendos de
consilio et assensu non auricularii duarum parcium cardinalium in conciliis genera-
libus debeat interesse necnon omnes et singule persone ecclesiastice que de iure vel con-
suetudine in generalibus conciliis adesse debent deinceps ad ipsa generalia con-
cilia tam vigore ipsius constitucionis Frequens indicta quam huius sacri con-
cilii Basiliensis vel alterius futuri legittime congregati auctoritate indicenda sine alia vo-
cacione venire personaliter astringantur nisi legittimo detineantur impedimento quo casu per-
sonas ydoneas cum sufficienti mandato destinare teneantur Quod si ipse Romanus
pontifex et alie predicte persone hoc facere neglexerint aut ipsum concilium quoquomodo
de facto impedire inmutare prorogare dissolvere operam dederint et infra quatuor menses
cum reali satisfactione non resipuerint ex tunc Romanus pontifex apostolicus et predicte
persone a suarum dignitatum administracione sint ipso facto suspensi Quequidem pa

papalis administracio ad sacrum concilium ipso iure devolvitur. Quod si penas predictas post
duos menses post decursum quatuor annorum sustinuerint indurato contra Romani pon-
tificis quam predictas personas usque ad privacionem inclusive per concilium generale procedatur.
Statuit quoque hec sancta synodus ut non obstante quacumque eciam Romani pontificis
prohibicione omnibus cuiuscumque status et condicionis existant eciam si sint sancte Romane
ecclesie cardinales liberum sit ad generalia concilia proficisci. Quodque ipse Romanus
pontifex ad ipsa concilia generalia accedere volentibus et presertim predictis cardinalibus
licenciam si pecierint impertiri teneatur. Declarat quoque hec sancta synodus verba illa
videlicet nullatenus prorogetur in dicto decreto posita ita prohibitive intelligi ut eciam
per papam prorogari non possit. Quodque concilium actu congregatum dissolui aut de loco
ad locum mutari sine ipsius concilii expresso consensu per Romanum pontificem nulla-
tenus possit. Cassatque irritat et annullat si quid forsitan contra hec vel eciam in
derogacionem aut impedimentum ipsius concilii generalis personarumque et prelatorum ac
suppositorum eiusdem per privacionem translacionem censurasque ecclesiasticas vel aliter quomodolibet in fu-
turum contingeret attemptari. Statuitque ex certis et racionabilibus causis ut presens Ba-
siliense concilium per neminem eciam si papalis sit dignitatis dissolui aut de loco ad
locum mutari possit nisi de expresso consensu duarum parcium cuiuslibet deputacionis
votis singulorum scrutatis subsequentique approbacione duarum parcium congregacionis
generalis similiter scrutatis votis ac demum in sessione publica facta declaracione. Obse-
cratque per viscera misericordie Ihesu Christi et per aspersionem sui sanguinis preciosi omnia supposita
huius sacri concilii tam presencia quam futura obtestatur ut ante completam refor-
macionem in capite et in membris quantum racionabiliter fieri poterit nullatenus dissolu-
cioni consensum prestent nec loci mutacionem fieri permittant nisi ex causis iustis
et manifestis. Iuxta ipsius Constanciensis concilii ordinacionem vult omnino saltem
per mensem ante tempus dissolucionis eligi locum pro futuro celebrando concilio. Declarat
quod ad habundantem cautelam verbum illud In decennium in predicta posita constitucione
sic intelligi debere ut decennium totaliter compleatur et eo integre completo ex-
tunc facultatem concilii celebrandi incipere. Quod si casu aliquo contingat eos qui
in conciliis interesse tenentur in principio temporis non advenire declarat non propterea decennii
concilii celebrandi facultatem expirare sed ut quanto cicius comode fieri poterit
celebretur. Ne autem diu differri possit statuit ut per viginti dies ante predictum de-
cennii temporis completum vel aliud si forsan extra per concilium prefigi contingat Romanus
pontifex per se vel legatum aut legatos suos necnon archiepiscopus in cuius provincia vel
dyocesi fuerit concilium celebrandum et omnes prelati vicini loco celebracionis con-
cilii per quatuor dietas vulgares cessante impedimento canonico in propriis personis
vel eo obsistente per viros ydoneos ad hoc vicarios constitutos adesse tene-
antur ut de loci disposicione et aliis preparatoriis concilii valeant habere tractatum.
Die autem inchoacionis concilii generalis prefinita hii qui ibidem fuerint missam de spiritu
sancto solempniter celebrent et concilium ex eo die stabilitum et inchoatum esse effi-
caciter censeatur. Verum propter multas necessitates que contingere possunt venientibus ad con-
cilium exhortatur hec sancta synodus eos qui tunc presentes fuerint ut ad ardua nego-
cia concludenda nisi decenti expectacione absencium moderata congruo intervallo
temporis non procedant sed sic divino timore premisso procedant in cunctis cum debita gravi-
tate sicut tanta magnitudo negociorum universalis ecclesie exigit et requirit. In hiis
autem casibus in quibus secundum statutum decreti Constanciensis pape licet locum futuri con-
cilii de consensu sancte Romane ecclesie cardinalium mutare statuit ut si papa id facere

negligat collegiu cardinaliu hoc suppleat Ita tn ut due ptes ipor cardina
liu cosenciat Servando nichilominus modu qui in dco caplo freques ctinet Ipu
aut loci mutacom si fieri ctingat Jurabut dci cardinales scdm deu et csciaz
suaz facie et ex cais maifestis in caplo freques ctentis / Ut pmissa facilis
execucoi demandent statuit ipa sca synodus q electores Romani pontificis
an ingressu conclauis Jurare deoqz et ecclie pmncte teneant q si ctingat
aliquem ex eis in ppaz assumi pmissa sup decreta statuta et ordinata suabit
et pposse implere realr et cu effcu curabit · adiciens q quicuqz in Romanu
pontificez futur deinceps tpibus assumet int alia que pfiteri debet iux decre
tu concilij constan quod incipit Quo Romanus pontifex Juret eciam pns
decretu efficaciter obsuare · quamquid pfessionez teneat · postea in pmo pub
lico csistorio denouo face pfiteatqz si eor que in hoc decreto ctinet fuit
violator · necnon roe cuilibet notorij crims ecclam scandalizantis Judicio
gnalis concilij se esse subiectu : hancqz pfessionez tam ipe quam collegiu
cardinaliu inserant lris quas de noua assupcoe ppe per orbem de more
transmictent // Ut tam salutaris ac neccij decreti nullus possit ignoranciaz
ptende mandat hec sca synodus in virtute sce obie omnibus metropolita
nis ut in pruincialibus epis in synodalibus concilijs platis religionu in suis
caplis gnalibus huioi decretu legi faciant et publicari // Cum liberu esse
debeat omnibus ad hoc sacru gnale conciliu q vlem ecclam repntat pro
ficisci et csequent quicquid in ctrariu quacuqz auctte eciam papali statuat
irritu sit censendu Ideo hec sca synodus cassat et annullat quecuqz manda
ta eciam sub censuris priuacoibus bnficior et officior et inhabilitacoibus
ad eadem et alijs quibuscuqz penis facta et fienda · tam p dnm Eugeniu
ppam qrtu quam p eius camerariu ul aliu eor auctte curialibus et officiali
bus Roman curie ul alijs quibuscuqz psonis cuiuscuqz status et dignitatis
existant ne de curia Romana recedant / Per que facultas ad hoc sacru
conciliu veniendi impediri ul restrigi quolibet posset Datu Basilee in
sessione publica eiusdem sce synodi in ecclia maiori solepnit celebrata v · kl
may Anno dni millesimoquadringentesimotricesimotercio

Sessio duodecima concilij
Basilien cu suis decretis

Sancta catholica ecclia in sacro Constancien concilio cuenies cu aiadu
tet neglectu sacror conciliorum ptritis tpibus occasionez fuisse hesiu error scis
matu ac plimar deformitatu in pplo xpiano Ipor qz conciliorum frequen
tacom optimu fore dictar pestiu ac malor antidotu diuina inspiracoe i
stituit de incepcis certis mo et tpe gnalia concilia celebrari prius ante
nequisquam de ipor conciliorum ptrite hesitaret declaut Conciliu gnale ca
tholicam ecclaz repntans ptatez a xpo immediate hre cui quilibet cuiuscu
qz status ul dignitatis ec si ppalis existat obedire tenet in hijs que ptinet
ad fidez et extirpacoz scismatis atqz ad gnalez reformacoez ecclie in capite et
in mebris Nc qz eius mandatis statutis ordinacoibus et pceptis sup pmissis
seu ad ea ptinentibus quicuqz · eciaz si ppalis fuit dignitatis obedire ctinaciter
ctepnes nisi resipuit cdigne subiciendus e et debite puniendus · eciam ad alia iur
subsidia si opus fuit recurrendo · auctte igr inorati Costan concilij ac deinde ex

institutio sacri concilii Senensis approbacionemque fe. re. Martini pape quinti et mo
derni domini Eugenii pape quarti Hec sancta Basiliensis synodus legitime congregata ad opus
generalis reformacionis ecclesie in capite et in membris necnon ad extirpacionem heresum omni
cum diligencia in suo primordio procedere decrevit Sed quoniam absque pace christianorum et
principum hec duo sacratissima opera non facilem execucionem habere poterant professa est
esse ad pacem concordiamque christiani populi velle totis viribus laborare quemadmodum
hactenus fecit fecissetque uberius ac forte felicius nisi gravibus fuisset per prefatum dominum
Eugenium obstaculis impedita Et quoniam inter christianos nemo est cuius persona dig
nitate magis intersit quam summi pontificis huiusmodi sacris operibus intendere hec
sancta synodus a sue congregacionis inicio dominum Eugenium per binas ambasiatas cum
magna instancia deprecata est ut suas operas consiliaque et auxilia ad ipsam syno
dum fovendam ac promovendam vellet impendere Cum non ab ipso domino Eugenio pro
suo pastorali officio omne genus subsidii ac suffragii speraremus lugubris nun
cius ad nos prolatum est hoc sacrum concilium tam solempniter institutum et pro tam
arduis negociis congregatum in publico consistorio de facto cum de iure non posset at
temptasse dissolvere Quod nos audientes tristicia consternati magnoque merore con
fecti sumus et non modo nos sacrum concilium celebrantes huiusmodi pretensa dissolucio
supra modum scandalizavit sed et omnem populum christianum qui tam sanctorum operum felicem
exitum magno cum desiderio expectabat existimans tunc hec sancta synodus si
nistris informacionibus ipsum dominum Eugenium fuisse circumventum mox ad eum
venerabiles episcopum Lausanensem et decanum Traiectensem oratores destinavit ei osten
suros causas pretense dissolucionis a veritate procul esse supplicaturosque ut cum huiusmodi
res graviter ac notorie ecclesiam perturbaret plurimeque in populo christiano exinde
calamitates secuture essent ipsam dissolucionem tam scandalose factam omnino
revocaret et huic sancte synodo sicut dignitatem suam decebat cum effectu adhereret
Sed ipsorum oratorum racionibus ac precibus nequaquam motus eos ad nos vacuos remi
sit Quod tam grave ac notorium scandalum hec sancta synodus ferre non valens ipsum
dominum Eugenium in publica sessione monuit ut infra quatuor menses pretensam disso
lucionem tot scandalorum causam penitus aboleret Interim autem et post Christianissimus ecclesie
filius Sigismundus Romanorum Imperator illustris tamquam ecclesie fidelis advocatus pluribus
nobilibus ambasiatis ac crebris litteris ipsum dominum Eugenium humiliter deprecatus
est ut ab huiusmodi ecclesie perturbacione omnino desisteret Id ipsum eciam zelo fidei et ecclesie
successi quamplures Reges ac principes Cardinalesque ac prelati tunc in curia Romana
quam ex rogando obsecrando monendo sedula cum instancia fecerunt Et quamvis tot
preces et requisiciones undique sibi porrecte sint tam pie humiliter et devote ut
quod dolenter referimus si pax et tranquillitas ecclesie sibi fuisset cordi nullatenus
dissentire potuisset Circa autem ipsorum quatuor mensium exitum ad nos quatuor orato
res transmisit non ut emendarent sed errata defenderent nosque increparent quod
mox sue pretense non paruissemus dissolucioni Quibus per rationes huius sacri con
cilii veritas tam iuris divini et humani quod sine consensu concilii dissolvere nequeat
quam facti quod cause pretense dissolucionis vere non fuerant extitit luce clarius pate
facta Transactis huiusmodi quatuor mensibus cum in publica sessione promotores sacri
concilii ipsum dominum Eugenium contumaciam accusantes eum contumacem declarari pete
rent sancta synodus adiectis oratoribus exorata ut supersedere dignaretur pro tunc et us
que ad tres menses postea distulit Et cum interim nulla sue emendacionis indicia
apparerent ymo quottidie in suo proposito durius perseverans et [illegible]

quos honestatis cā reticemꝰ· ipām scām synodū dissipare et euertere conaret'
Nos licet suadēt iusticia actionibꝰ remedijs uti potuissemꝰ nichilominꝰ man
suetudinis nrē nō in memores iterū ipm̄ monuimꝰ et expte omīpotentis dei
p̄cepimꝰ ut infra sexaginta dies dissolucōm p̄sūam ꝑsus reuocaret· et sac°
concilio pure simplr̄ et cū effcū adhereret Quibꝰ exactis itm̄ ꝑ ꝑmotores
concilij ipius dnī Eugenij ɔtumaciā forciꝰ accusantes instanciꝰ interpellati
sumꝰ ut ad declacōm ɔtumacie et ad penas quas tanta ɔtumacia exigebat ꝑce
dēmꝰ Nos nichilominꝰ aliqn̄ diu differre decreuimꝰ si forte tantā sacri conci
lij pietatē uidens· ipē quoq; ad pietatē flecteret' Int' ea quāuis alij sui oratores
ad nos sup uenerūt uarias secū facultates ymo inuēs difficultates et inuo
lucōes afferēt p quas monicōi nrē nullatenꝰ parebat' nec p̄usa irritabat
s; pocius firmabat' dissolucio Multa eciā alia in hijs ɔtinebant'· nō medio
crit' absurda· et sacro p̄iudicialia concilio· Quibꝰ sine dei offensa et graui
iactura ecclie nullatenꝰ assentire poteramꝰ ꝑut hec in r̄nsione dictis am
basiatoribꝰ decimasexto die Junij tradita diffuse descibūt' Post itaq; duos
mēses qui decimanona Februarij expirarūt usq; ad p̄ntem diē pacienter
distulimꝰ sperantes ipm̄ dnm̄ Eugeniū plenā tandē adhesionē p̄bitūꝝ
s; ut rei euidencia iam demonstrat quo magis pulsat' eo amplius obdurat
aures· et qūto secū benignꝰ ac modestius agit' eo tenacius in suo dissolucōis
ꝑposito ꝑseuat et qūtū ex eius ūbis factisq; colligi pōt nil aliud p̄tende
uidet' nisi ut ecclīam pessūdet Jusq; sibi et successoribꝰ faciat nō solū ab
rogandi ritū sacroꝝ conciliorꝝ et ea ꝑbibati dissoluendi· s; et ipoꝝ sacratissīa
decreta spū dei ꝑmulgata· a quibꝰ status pendet vlis ecclie irritandi
et abolendi· et p̄sertim declacōm illā q in hijs que ad fidem extirpacōe
scismatis et gnālem ecclie reformacōm in capite et in mēbris ptinet Qui
libet eciā ppalis dignitatis decretis gnālis concilij subiacet' Ex quibꝰ quot
qūtaq; mala ac scandala· et nūc et in futurū succedē possint satis omibus
liquet et in p̄fata r̄nsione late expmit' Cum g° iam ultra annū et dimi
diū in cassū apud eū laborauimꝰ· nec nris aut aliorꝝ p̄cibꝰ ac monicōi
bꝰ flecti velit· nec eū qūtacūq; mansuetudo ac pacia ad ea que pacis et rōnis
sūt moue q̄ant Quod amplius frustra immorandū ē forsan nrām paciā pu
tat assensū· et ex longa dilacōe fiduciā p̄seuerandi assumit qui arbitretur
se recte fecisse· nec eciā ecclīā in eū quicq̄ posse cui nullā irrogare penā
ausa est verem' ne facilitas venie intentiuū sibi tribuat delinquēdi Time
mꝰ ne si delicta notoria intacta dimictamꝰ foueā ipā incidam' xpus deus
nr̄ cū in Jrlm̄ ꝑgeret opꝰ nrē redempcōis impleturꝰ· et petrus eū ꝑhibere
vellet compescuit ipm̄ dicēs Vade post me sathana scandalū michi es
quia nō sapis que dei sūt s; ea que hoim̄ Beatus paulus cū uidisset btm̄
petrū aplorꝝ principem c̄tā obseruacōm legaliū rephensibilē fore et nō am
bulare ad veritatē evangelij restitit ei corā omibꝰ in facie et eū a simulacōe
ī quā alios deducebat veritatis zelo repressit ecclīa catholica sepenūo sūmos
pontif sine a fide deuiantes sine prauis moribꝰ notorie ecclīam scandaliza
tes correxit et iudicauit neq; ubi de fidei piculo aut scandalo xpiane reli
gionis agebat' Romanis pontificibꝰ pepcit· hus exemplis ac ronibꝰ hec
scā synodꝰ excitata hēns adeo auctē ūsa aduertendi in eos qui ipam nō audi
erint Considerans q; expedire tam saluti aīe ipius dnī Eugenij quā statui vlis

ecclie modernis futuris qz tpibz amodo in dictum dnm Eugenium a certioribz remediis
qui quidem leniora non psunt pcedere decreuit · et quamquam in . . . taz notorie et incorri
gibiliter scandalizantez ecclesiam statim posset finalez ferre sniam · nesciens tamen
matris pietatis obliuisci Intuitu eciaz pfati serenissimi Imperatoris qui psuas
lras sup hec nos exacte rogauit · adhuc ipm dnm Eugenium tercio monere
ac eciaz terciaz ei indulgere dilacom pponit · ut in sua ptate sit si uelit penam
euitare Idcirco hec synodus pfatum dnm Eugenium cum quanta pot instancia
et affectu p uiscera mie yhu xpi rogat orat obsecrat monet citat et reqrit
et ex pte omnipotentis dei ultimo et peremptorio mandat et pcipit ut pdcaz
ptensaz notorie scandalosam dissolucom penitus reuocet et hoc sacrum Ba-
silien concilium p generalium Constancien et Senen conciliorum statuta approba
comqz fe · re · martini ppe quinti · et ipius dni Eugenii legitime inchoatum de
claret atque huiusmodi inchoacon continuatum fuisse et esse psecucomqz sp habuisse
continuacqz ac psecucom hre et ipe pure et simplr adheat et cum effcu · et huiusmodi
reuocacom declaracomqz et puraz adhesionez psuas lras more Romane
cur bullatas huic sacro concilio notificet infra sexaginta dies a die pntis
publice sessionis immediate sequen Quod si pdca omnia et singla infra pfa
tos dies adimpleuit cum effcu · hec sta synodus ex sua solita benignitate et cle
mencia ipm dnm Eugenium quantum cum deo poterit honorare et honorari facere i
tendit Si uero quod absit inptinacia pdurans oia et singla pdca infra pfatos
sexaginta dies realr et cum effectu non adimpleuit · elapsis dictis sexagita
dies ex nunc put ex tunc · et ex tunc put ex nunc : hec sta synodus ex uirtute
omnipotentis dei · a quo sup omnes xpifideles immediate ptatem uendicat pdic
tum dnm Eugenium manifestum contumacem et notorie incorrigibilemqz scandali
zantez ecclesiaz ab omni administracone papatus in spualibz · et tpalibz ipo facto sus
pendit · et suspensum esse declarat : p cessura tandez ad ulteriora usqz ad sniaz finalez
inclusiue si opus fuerit ipo dno Eugenio amplius non citato put spus scus
dictauerit Omnem aut ipius papatus administracom in hiis omnibz que in spuali
bus et tpalibz ad solum papam ul solam sedez aplicaz de iure ptinere noscunt
ead sta synodus post dcm terminum ad se ipam decreuit et declarat ipo facto esse deuo
lutam Quicquid aut in contrarium p ipm dnm Eugenium lapso dco termino roe papa
tus factum fuerit et attemptatum decreuit irritum et inane Quo casu omnes
Reges pncipes et communitates et alios quoscumqz cuiuscumqz status et dignita
tis existant · hec sta synodus monet et requirit et eisdem in uirtute ste o
bediencie · et sub diuini obtestacon Iudicii mandat ecclesiasticis uo psonis quacumqz
dignitate Eciaz si cardinalatus patriarchali aut pontificali pfulgeant sub pe
nis quas ipo facto incurrant excoicacon et suspension ab omnibz digni
tatibz bnficiis et officiis quocumqz noie nuncupentur Eciam si fuerit metro
politane aut cathedrales ecclie siue intytulum siue in Comendaz obtine
aut Vicariis aut gubnatoribz uasallis feudatariis et subditis Roman
ecclie sub pena priuacon ipo facto omnium feudorum et aliorum quorumcumqz Iurium
et priuilegiorum que ab ipa Roman ecclia obtinent districte · pcipit ut pfato
dno Eugenio durante pdicta suspensione pretextu cuiusuis Iuramenti subiec
con aut pmisse fidelitatis nullatenus roe papatus obediant Addicit quoqz
hec sta synodus qd si pfatus dnus Eugenius p dicto termino sexaginta dierum pen
den aliquas pmociones fecit ad cathedrales ecclias ul ecclicas dignitates

vl' alia quecūqȝ bñficia vl' officia infomētū dicte siue p̄tēse dissolucōis et
eneruacōm diminucōm seu impedimentū hui⁹ sacri concilij · de quo ipi⁹
sacri concilij arbitrio iudicabit an facte fuerit in fomētū ead̄ s̄ta synod⁹
hmōi sic factas ꝓ nōc ꝯ oēs cassat irritat et ānullat Mandat p̄teā in vir-
tute s̄te obediē · et sub pena p̄uacōis quā ipō facto incurrant om̄ȝ suoꝝ
bñficioꝝ et officioꝝ comendaꝝ pensionū et graꝝ quarūcūqȝ eciā ex-
pectatiuaꝝ om̄ib⁹ et singlis s̄te Romaṇ ecclie card̄ patriarchis ar̄epis
epis et alijs ecclīaꝝ p̄latis officiarijs cur̄ clicis quibuscūqȝ in Roman cur̄
existeṇ cuiuscumq̄ status aut ꝯdicionis existant · qtēꝯ in casu p̄dicto post
lapsū dcī tim̄ infra triginta dies ꝓxīe immediate sequētes a curia Ro-
mana recedant Et deinde Cardinales oīo sub pena p̄dicta ad hoc sacrū
conciliū oī mora post posita veniant patriarche v͛o ar̄epi epi · et alij eccli͛ci
ꝗ put de Jure vl' ꝯsuetudine ad gñale conciliū ire tenent̄ sub penis Jur-
iter siui sine fraude ꝯtinuando ad hoc sacrū conciliū arripiant Reliq
v͛o qui ad gñale conciliū nō tenent̄ venire ad residend̄ et deo fuiendū
in ꝓprijs bñficijs · vl' ad hoc sacrū gñale conciliū sine more dispendio
et oī fraude cessante se transferant et accedant Omēs aut̄ cāꝯ tam ecc-
lesiasticas quā ꝓphanas ciuiles et c̄riminales int̄ quascūqȝ psonas cuiuscūqȝ
status ꝯdicionis aut dig̃tatis existant in cur̄ Romaṇ pendeṇ lapso t
dcō tmō sexaginta dieꝝ in casū p̄dcō ab ipa curia Romana ead̄ s̄ta sy-
nod⁹ ad se aduocat et aduocatas eē voluit · exp̄sse inhibens sub pena
excōis late sniē om̄ib⁹ Judicib⁹ auditorib⁹ et comissarijs quibuscūqȝ
p̄dc̄e cur̄ ne post dcōs dies in p̄fatis cāis ꝓcedē aut quicquā agē quo
quomō p̄sumāt Quicqd̄ aut̄ con̄ hanc aduocacōm et inhibicōm atte-
ptare ꝯtigerit ipō Jure decriit irritū et inane Decriit tandeȝ hec s̄ta sy-
nod⁹ hui⁹ decreti publicacōm in p̄nti sessione factaȝ eiusqȝ affixioneȝ
in valuis maioris ecclīe Basilieṇ vim hrē monicoṇ citacoṇ et execucōis
Et ita vinculos artare ac si psonalit̄ apphensi et eis intimatū fuiss; Insup
hec s̄ta synod⁹ declat et ꝓtestat̄ q̄ nichilomin⁹ dilacoṇ hmōi sexaginta
dieꝝ pendeṇ cū id reꝝ nccītas suadeat et qualitas agendoꝝ in ulteriori
ꝓsecucōe concilij et agendoꝝ in eo ꝓcedē intendit ordinare debite et ma-
ture · nec ꝓpteā sup sedē aliqualit̄ in ꝓcessu Datū in sessione publica tercio
ydus Julij anno dnī M cccc xxx iij

Sequit̄ Decretū electōis
dig̃tatū et ꝯfirmacōibus

Sicut in construendo domo p̄cipua ē architectoris cura ut tale iaceat
fundamentū sup quo firmū p̄duret edificiū Jta in gñali ecclie reformacōe
potissimū ē hui⁹ s̄te synodi studiū ut tales ecclijs p̄ficiant̄ pastores
qui tamq̄ columpne et bases ipām ecclīam doctrine et meritorū virib⁹
firmiter sustentent Quāta igr̄ in eligendis p̄latis diligencia adhibēda
sit officiū eis iniunctū euident̄ ostendit ad regimen enī assumunt̄ aīaꝝ ꝓ qb⁹
dn̄s nr̄ yhūs xp̄us mortuus est et sanguis eius p̄ciosus effus⁹ ꝓpteā sac-
cimones spūs dei ꝓmulgati ꝓinde statuimit ut vna queqȝ ecclīa ac collegi-
ū seu conuent⁹ sibi p̄latū eligant · quib⁹ hec s̄ta synod⁹ eod̄ spū ꝯgre-
gata inherens statuit et diffinit gñalem reformacōm om̄ȝ ecclīaꝝ ne

tropolitan̄ꝝ Cathedralium Collegiatarum Monasteriorum ac dignitatum elͥcāꝝ
p romanū pontificem de certo fieri aut facta uti nō debē reservacoibus
in corpe Juris clausis · et hys quas intus Romanus eccl̄ie roē directi seu
utilis dominium mediate vl' immediate subiectis fieri ɔtigerit semper excep
ceptis Sz qd p electoēs ac ɔfirmacoēs canoīcas scdm Juris cōīs dispo
sicōem p̄dcīs Metropolitanis Cathedralibus Monasteriys ac Collegiatis
ecclys ac dignitatibus electiuis vacātibus debite pvideat nō derogando
pptrea statutis pvilegiys ac ɔsuetudinibus rōnabilibus quibuscūqz postu
lacōibus in Juris cōīs dispone remanētibus Decritqz hec sc̄a synodus rōi fore
ɔsentaneum et reipublice accomodum ut contra hoc salutare decretum Romanus
pontifex nichil attēptet nisi ex magna rōnabili et euidente cā in litris
aplicis nominatim exprimenda Et ut eo firmius hoc salubre decretum cus
todiatur · uult eadē sc̄a synodo ut inter alia que Romanus pontifex in sua
assumpcione pfitebitur Juret decretum hoc inuiolabiliter ob obseruare · et c
Et quū tales ut p̄dcm̄ est oportet esse platos hij ad quos Jus ptinet eli
gendi omnem curam adhibeant · ut dignā coram deo et hoībus electoēm
faciant Exactum pinde apponāt sollicitudinem ut tales eligant qui tanto
officio satisface valeant Sciendū q si dolose vl' negligent' ac timore dn̄i
postposito in re tam graui se gesserint sicut auctores erūt et cā malorum
pastorum ita pticipes fient penarum quas ipi mali pastores in districto dei
iudicio pacient Et cū hūane fragilitatis conatus nichil sine omīpotētis
dei suffragio queat efficē a quo omē datū optimū · et omē donū pfectū
descendit · Aduenien̄ die electoīs hij ad quos pontificis vl' abbatis spectat
electio in eccl̄ia ɔueniant magna cū deuocōe missam de spū sc̄o audituri
quē humilr exorabūt ut eos ad dignū eligendū pastorem inspirare dig
netur Et ut eo facilius grām hanc obtinē mereantur quo deuocius ad ac
tum electoīs accedant ɔtriti et ɔfessi sacrm̄ eukaristie reuerent' suscipi
ant · Ad locū vō electoīs ingressi pquocūqz plato qui p electoēm assu
mitur Jurabunt in manu eius qui caplo psidebit · et ipē psidens i manī
bus eorum immediate sequētē sub hac forma Ego · N · Juro et pmicto oīpo
tenti deo · et tali sc̄o vl' sc̄e vl' cuius vocabulo dedicata ē eccl̄ia eum eligē
quē credam futurū eccl̄ie in spūalibus et tpalibus utiliorem · Nec illi vocē dare
quē verisilr sciuero pmissione aut dacione alicuius rei tpalis seu pce pse
aut aliū interposita · aut alias qualitercūqz directe vl' indirecte pse elcōm
pcurare Idem Juramentum pstet · confiteaturqz et coīcet qui ɔstituunt pcūres
ad eligendū certam psonā · necnō et pcur' gnālr ad eligendū ɔstitutus in casibus
in quibus scdm Juris cōīs disposicōem in hmōi electoīs nego pcur' ɔstitui pt
Quod et Juramentum pstet ab hys in quos ɔtinget sup electoēm futuri plati
fieri ɔpmissum qui eciā cōfiteri et coīcare teneantur Quod si p̄dicta nō fe
cerint eligendi p ea vice sint ipō Jure ptrite puati Deinde eligant in p̄
fatum platum virum etatis legitime moribus graue litram sciā p̄ditum in sacris
ordinibus ɔstitutum · et alias ydoneum scdm canoīcas sanctoēs Quod si alit'
et de alia psona quā ut p̄dcm̄ ē · aut p symoniacam prauitatem electorum fieri
ɔtingerit electio sit ipō Jure irrita et inanis Et sic symoniace eligen̄ p̄
ter alias penas ppetuo sint ipō facto Juris eligendi puati · Alio vō cano
nicis penis subiceant Symoniace aūt electi qui hmōi symoniace electoīs

pticipes fuerint taliterq eligen et confirmati in horrorem tanti criminis penam ipso
facto excoīs incurrant. Nec a tali reatu et excoīcacon electi et confirmati
absolui possint nisi ecclīs et dignitatibus ad quas turpiter assumpti sunt libere
resingnauerint et ad eas optinendas quas nephario ingressu adepti sunt
ppetuo reddantur inhabiles. Ad tollendam autem omnem ambicōm radicem obse
crat per viscera yhu xpi hec sctā synodus ac instantissime exhortatur reges
pncipes comites et alios cuiuscumq status et dignitatis existant eccliīce vel
mundane ne electoribus lrās scribant vel pces porrigant pro eo qui per se vel alium
tales lrās vel pces pcurabit. Multoq minus comminacoes impressiones aut
aliud facient quominus libere ad electōm pcedant. Siliter in virtute sctē obediencie
ipīs electoribus precipit ne ad huiusmoi lrās vel pces comminaciones vel impressio
nes ut pmictitur quemquam eligere presumant. FACTA autem electōe et ei ad quem
Jus ptinet confirmandi presentata si appareat coelectus vel se opponens electōm
noiatim vocet ad videndum discuti electoris negom Et nichilominus generaliter
edictum publicum in ecclīa in qua facta est electio pponat iuxta constitucōm fe. re.
Bonifacii octaui Comparentibus autem aliquibus vel nō nichilominus ipse confirma
tor ex officio tamquam in negō inquisicon pcedat omnem adhibiturus diligen
ciam ut tam forma electōis quam merita electi et omnes circumstancie debite
et examinentur et discuciantur et si electio confirmanda sit vel infirmanda
Judicialiter confirmet vel infirmet. Et Ut omnia munde et sine labe ac labiis
suspicoē pcedant nō solum exigere aliquid quantumcumq parum sed eciam gratis ob
lata confirmacio roē confirmacon sub noīe subiectoīs subsidii gratitudinis
aut alio coloē ptextu cuiuscumque consuetudinis aut privilegii per se vel alium reci
pere nullatenus presumant Notarius autem et hiis qui scripserint in huiusmoi cause
emolimentum aliquod moderatum taxet habendo respectum ad laborem et operam
scripture nō ad fructum prelature valorem. SI VERO confirmatoēs predicti ele
ctiones nō seruatis supius ordinatis et de psonis nō ydoneis ut pmictitur
factas vel alias per symoniacam pravitatem confirmauerint eo ipso confirmacoes hu
iusmoi sint nulle Confirmantes autem alias psonas quam supra dictum est pro ea vi
ce per symoniacam aut labem ppetuo ipso facto Iure confirmandi sint priuati et
nichilominus propter dictam symoniacam labem si eam commiserint eciam sinam excoīs
incurrant eo ipso a qua nisi per Romanum pontificem preterquam in mortis articulo
absolucon beneficium obtinere non possint. SUMMUM vero pontificem hec sctā
synodus exhortatur ut cum speculum et norma omnis sanctitatis et mundicie esse de
beat pro confirmacon earum electōnum quas ad eum deferre contigerit nichil penitus
exigat aut recipiat. Alioquin si secus faciendo notoriē ac incorrigibiliter ex hoc
ecclīam scandalizat futuro concilio deferatur. PRO ONERIBUS autem que
pro sustentacoē sctē Romane
ipum pro regimine vlis ecclīe subire oportet
ecclīe cardinalium et aliorum necessariorum officialium hoc sacrum concilium ante sui dis
solucōm omnino debite et congruenter pvideat Qz si contingat aliquem contra hoc pvi
sionem nō facere per hec eadem sctā synodus nō intendit in aliquo preiudicare sctē
Romane et vlis ecclīe nec alteri cuicumq Datum Basilee in sessione publica eiusdem
sctē synodi in ecclīa maiori Basiliensi solempniter celebrata die lune xiii Julii
anno domini Millesimoquadringentesimotricesimotercio

Accusacio contumacie pape facta per promotores sacri concilii in xiiiia
dicti concilii sessione celebrata die veneris xi septembris ic

Die Veneris xi. mensis Septembris Anno MCCCCXXXIII in ecclesia maiori Basiliensi fuit ce-
lebrata xiiii huius sacre synodi Basiliensis sessio hoc modo. Missa de spiritu sancto
per Reverendum patrem dominum Matheum episcopum Albinganensem ytalice nacionis celebrata antiphonis
letaniis et suffragiis ut in aliis sessionibus dictis lectoque ewangelio secundum Matheum
In illo tempore respiciens Jhesus in discipulos suos dixit Symoni petro Si peccaverit
in te frater tuus vade et corripe eum inter te et ipsum solum etc. ac ympno Veni
creator spiritus etc. decantato cum versiculo et collecta Septem dominis cardinalibus et aliis do-
minis prelatis et patribus in eorum mitris planis et pluvialibus vestibus multitudine
copiosa. assistente domino Wilhelmo duce Bavarie sacri concilii nomine serenissimi
principis domini Imperatoris protectore promotores sacri concilii per organum venerabilis
viri Stephani de Novaria legum doctoris alterius promotorum huius sacri concilii
accusarunt contumaciam sanctissimi domini nostri Eugenii pape quarti prout in quadam cedula
quam ipse magister Stephanus promotor in suis tenebat manibus quamque de verbo ad verbum
alta et intelligibili voce legit lacius continetur cuius tenor sequitur et est talis
Reverendissimi Reverendique patres et ceteri domini metuendissimi. Quia nuper de mense Julii proxime preterito
et die xiii eiusdem hec sancta Basiliensis synodus in publica sessione in prefata ecclesia
Basiliensi celebrata. attente considerans sanctissimum dominum Eugenium papam quartum ex-
hortacionibus obsecracionibus requisicionibus citacionibus et monicionibus per eandem sacram synodum
sibi repetitis vicibus factis ut huic sacrosancto concilio adhereret et eidem favores
prout tenetur impenderet aurem surdam prebuisse. nec ipsum ad vota aliquatenus
prout tamen ipsa sacra synodus sperabat inclinari Et quamquam eo tunc ipsa sacra syno-
dus propter ipsius domini Eugenii manifestam contumaciam ad huiusmodi contumacie declaracionem
contra ipsum procedere non immerito potuisset quemadmodum erat pro tunc per promotores et procura-
dicti sacri concilii Basiliensis licet in meritis debita fuit cum instancia postula-
tum volens solita sua mansuetudine adversus eundem dominum Eugenium uti. et iterato
ipsum super huiusmodi caritative requirere et monere certum decretum monitorium
edidit et decrevit. quo idem dominus Eugenius exoratus requisitus monitus et in-
terpellatus. ac in virtute omnipotentis dei sub certis penis modis et qualitatibus
eidem mandatum extitit. ut infra lx. dies a dicta sessione habita computandos pu-
re simpliciter et libere huic sacrosancto Basiliensi concilio adhereret. necnon pretensam dis-
solucionem eiusdem sacri concilii per ipsum alias attemptatam revocaret. et alia in huiusmodi
decreto contenta cum effectu adimpleret Alioquin penas in huiusmodi decreto contentas
ipso facto incurreret prout hec in dicto decreto lacius continentur ad quod nos promotores
predicti nos referimus in hac parte et hic pro repetito cum aliis omnibus actis sacri con-
cilii ad causam faciendam haberi volumus et repetimus Cum autem finis prefatorum lx^ta
dierum instat de presenti. et nec ipse dominus Eugenius per se neque per alium hanc sacram
synodum de huiusmodi sua adhesione pura simplici et libera. ac revocacione dicte
pretense dissolucionis aliorumque in dicto decreto contentorum adimplecione aliquatenus cer-
tificaverit nec de presenti certificat. sed eidem decreto et contentis in eo contumaciter
satisfacere contempsit in non modicum universalis ecclesie dampnum christifidelium scandalum
atque huius sacri concilii Basiliensis universalem ecclesiam representantis contemptum Ideo
nos promotores et procuratores antedicti ex officio nobis incumbenti coram hac sacrosancta
synodo debita cum instancia humiliter requirimus quatenus eundem dominum Eugenium
contumacem prout est declarare ipsumque penas in decreto contentas incidisse decernere
ac ipsius contumacia exigente ad ulteriora prout spiritus sanctus dabit et ordo Juris
et racio exigit procedere dignaretur super huiusmodi requisicione et contumacie accusacione et aliis

reqren p vos dnos nor fieri publica Instra · pdictis aut ut pmictit facte et
et gtuacia acusata Illustris puceps dns dux wilhelmus p organu ven
fris petri ordis can rglariu noie et expte serenissimi dni Impator et
suor · et dns Johes offenburg nuncius pfati dni Impatoris repecierunt illa
que als videlz die lune pxie ptita dixerat et pmiserat in gregacon
gnali p dilacon et progacon triginta dierz gsequeda ead Iterz dicetes
repeten et pmicten Silr mgr ciuuz et no nulli alii noie concilii et ciuitatis
Basilien p hmoi dilacon instite:ut · et qd amplius p ulteriori dilacon nunqz
facent instanciam · sut ptestati de quibus silr petita sut p pmotores Instra
publica · post hec gtuacia dci dni nri ppe insptis ut pfert acusata
et deuenta ad noticiaz dnor ptensorz arepi Spalaten et epi Cerui
en ambas eiusd dni nri ppe · mox ipi ad dcaz congregacom accesserunt et
lecturaz decretorz · qui Rendus pr dns martinus epus lectoren Gallicane na
cois demadato sac concilii iam inceperat interrupe:ut · Cunqz queda vba
intrnusecen duas bullas clausas sub Bulla dicti dni nri ppe Eugenii
credenciam in effcu gtinen exhibuerunt et obtulerunt · quibus aptis et deinde
lectis ut moris est: pfati dni arepi Spalatinen · et epus Cermen ppo
suerut in effcu qd ipi ad istud sacru concilium turbacois cu nullo mo ac
cedebat Sz solu exeo · quia ipis relatu erat p aliqs ex sine gmesalibus q i
dca gnali sessione ipius dni nri ppe gtuacia fuat acusata ac si con
pfatuz dnm nrm ppam pcedet ul pcedi petet et qm ut asserebant
ipi ambas tmi citacon decreti concilii qm lxta dierz dicebat hac die
hodierna no cadebat nec nr illuz pfixuz tmi citacon dns nr ppa pfa
tus ead die p se ul alium compere tenebat Ideo soluz p sui informacon
et ne con pfatuz dnm nrm ppam quoqmo saltiz debite pcederetur
illuc accesserut p ut accedebat ptestacom de hmoi tmo et nullitate pro
cessus audici peten de hijs anobis nor Instrm Quibus auditis Rendmus
in xpo pr dns card sci angeli legatus et hmo sac concilii gnalis psidens
vba supdictorz arepi Spalaten · et Cermen in effcu resumens eisd noie sac
concilii effectualr rndit quali sacrm conciliu pposita p pfatuz arepm Spa
laten · et epm Cermen benigne et cu mansuetudine audiuit pz · quia asserebant
se audiuisse sacrm concilium con pfatuz dnm nrm pcede · Ideo dixit se ma
le informatos fuisse Sz bn vm erat q hodie tmi sexaginta dierz als per
decretuz sacri concilii pfato dno nro ppe pfixus de adherendo pfato concilio
pure et simplr pusamqz dissolucom dci concilii reuocando hodie instabat
Ideo pmotores sacri concilii volen tmo pdco satisface ipius dni nri ppe
gtuaciaz acusauerunt petendo et reqredo cu nlls p dno ppa adesset volens
decreto monitorio pdco ipius dni nri ppe noie satisface · quatinus eum gtuacez
et in penas in decreto gtentas incidisse declararet pcederetqz ad ulteriora
put daret spus scus et dictaret ordo rois Quapropr pecyt ipe dns card
legatus et psidens noie sacri concilii: quatinus si dcam adhesionez ipius dni
nri ppe hrent Ipeqz dns ppa pfato concilii decreto satisfecisset aut ipi eius
noie debite satisface vellent de pmissis ad hesione et satisfacton fidez fa
cerut cu effcu · nam sic faciendo dni et pres de concilio illaz ad hesionez
cu magno gaudio decantan Te deum laudamus suscipent · alioqn ven les
pres ipius sac concilii acius morem eligent quaz ecclam dei ptextu talis

dissolucionis predictam pervenerint adiciens quod bonum vivum erat quod ad requestam principis
domini Imperatoris supplicacionem et iusticiam sacrum concilium prefatum litteras dierum terminum
domino pape prefixum usque ad triginta dies ab hac die computandos prorogandum
duxerat et prorogare intendebat sub nomine et formis in decreto primo contentis
Et nichilominus quia dicte Bulle simplicem credenciam continebant dixit idem
dominus legatus quod si aliqua exponere volebant et libenter a patribus concilii audirentur
de quibus ipse Reverendissimus pater dominus cardinalis legatus et presidens nomine concilii
peciit promotores. Postque prefatus magister Stephanus alter ex promotoribus
respondens hiisque prius dixerant dicti oratores pape dixit quod quantum ad ipsum et ali-
os promotores satis erat ex tunc contumaciam pape accusarent et alia facerent et
peterent ut in sua cedula superscripta continetur Et quod predicta facere poterant de iure
quia tunc expirabit terminus cum tempus debebat de momento ad momentum
computari Et si ulterius expectarent non haberent dominos congregatos coram quibus
facerent ea que erant necessaria facienda pro premissis Et quod tamen ad ipsos promotores
pertinebit officium eorum erat ita facere. Deliberacio vero ad ipsam Synodum perti-
nebat petens de hiis omnibus publica instrumenta Tandem cum non constaret de ad-
hesione predicta vel aliter satisfactione efficaci ipsius domini Eugenii Ipsique archiepiscopo
Spalatensi et Cerviensi per Illustrissimum dominum Wilhelmum ducem Bavarie sacri
concilii nomine dicti Imperatoris protectorem et vices gerentem per organum dis-
creti viri fratris petri ordinis canonicorum regularium sancti Augustini graciose requisitis
ut si adhesionem huiusmodi haberent illam sacro concilio offerrent et ob hoc
totus mundus letaretur Alioquin sacrum concilium in suis agendis nullo modo perturba-
rent et ad ulteriorem dictorum decretorum promulgacionem et publicacionem procederent
Et tamen neque ad requisicionem prefati domini legati neque ad requisicionem ipsius domini
ducis prefati ambasiatores pape aliquam adhesionem offerrent sive aliquam credenciam
exponere vellent placuit dictis dominis ambasiatoribus ipsius domini nostri pape dicti decreti
prorogacio Quibusquidem sic peractis et dictis ambasiatoribus a loco sessionis recede-
ntibus et se absentibus prefatus Reverendus pater dominus episcopus lectorensis de mandato
sacri concilii publice alta et intelligibili voce loco ad hoc deputato huiusmodi
decretum de verbo ad verbum legit et promulgavit sub hiis verbis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata
universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam Dudum siquidem
hec sancta synodus volens periculis et gravissimis scandalis que ex prima huius
sacri concilii dissolucione per dominum Eugenium papam quantum facta universali ecclesie no-
torie imminebant salubriter providere postquam reiteratas exhortaciones ac re-
quisiciones synodi prefate et multorum principum ac dominorum spiritualium Christianissimi ec-
clesie filii Sigismundi Romanorum Imperatoris Illustris et eiusdem ecclesie advocati
ut dictam dissolucionem revocaret et puram ac simplicem adhesionem prefate sy-
nodo faceret minime profuerunt Tandem iusticie zelo compulsa et ne morbus
huiusmodi in exicium et scandalum intollerabile militantis ecclesie perduraret
die tredecima mensis Julii proxime preteriti in sollempni sessione decretum monitorium
sub certis penis et aliis in eo contentis adversus dictum dominum Eugenium papam de-
crevit Cuius tenor de verbo ad verbum subicitur et est talis Sacrosancta catho-
lica ecclesia in sacro Constanciensi concilio etc ut supra est totaliter scriptum Cum autem
die tum advenientem solempniter in maiori ecclesia Basiliensi publicam tenentes ses-
sionem sedentes pro tribunali servandis ut si ipse dominus Eugenius aut alius pro parte eius

comparere et sacrum concilium de privacione contentorum in decreto predicto certificare
vellet facultatem haberet. Dilecti ecclesie filii hugo borardi de vorzellis licenciatus
in decretis et stephanus de novaria legum doctor huius sacri concilii promoto-
res prefati domini eugenii pape contumaciam nec per se nec per alium de adhesione pura
et simplici. necnon de privacione omnium et singulorum contentorum in dicto decreto
quam facere tenebatur accusaverunt. et cum instancia postulaverunt ut ad ulteriora
ad usum eorum prout exigeret iusticia procedemus. Cum autem circa processum huiusmodi in-
tenderemus Dilecti ecclesie filii wilhelmus Bavarie dux huius sacri concilii
protector et Johannes offenburg miles et cives Basilienses litteras credenciales
meorum personis pro parte dicti serenissimi ecclesie filii sigismundi Romanorum Impera-
toris huic sacro synodo directas alias in sacra generali congregacione exhibitas et
in vim eorum explicata repecierunt. Quorum expositorum tenor in effectu talis extitit.
Reverendissimi in christo patres et domini Mandat nobis Illustrissimus et invictissimus Romanorum
Imperator ut solitas recomendaciones et oblaciones christianissimo huic cetui exhibeamus
sua parte. necnon perseveranciam animi sui circa adhesionem continuo eidem concilio fa-
ciendam nunciemus. Et quia licet notissimum sit sanctam serenitatem variis nunciis
et oratoribus ac litteris continuo dictum dominum Eugenium papam super adhesione ple-
naria sacri concilii sollicitasse et excitasse. Etiam se ad ipsum personaliter transferen-
do non sine maximis periculis in comodis et expensis. Tamen post habitam noti-
ciam per litteras sibi presentatas sacri concilii decreto monitorio cum suspensionis
pena contra ipsum eum summam fecisse diligenciam Rome dum ibi fuit ut ad parendum
dum iniunctis per sacrum concilium inclinaret significaremus. et cum speraret in ea re
se posse proficere Cumque ut asserit immemores existere non debetis De hiis que in sacro
constanciensi concilio fecit pro unione ecclesie. et de periculis et in comodis que
subivit. et que eciam passus extitit. patitque presto spem non mediocrem eum in
vestra beneficencia recipere debetis merito existimare. Nam exploratissimi sunt com-
meatus per eum facti ad catholoniam et Gallias angliamque pro dicta christianissima ecclesie
unione. Et novissime ad ytaliam pro istius sacratissime synodi felici progressu
Unde hac fiducia fretus nobis iniunxit et cum maxima instancia pro eiusdem
parte easdem vestras Reverendissimas dominaciones rogaremus et imploraremus ut terminum alias habita
dierum domino Eugenio pape prefixum in proxima precedenti sessione per triginta dies
in eisdem modis et qualitatibus prout est prorogare obsequiam contemplacionis et singu-
larem complacenciam dignaremini Et quia sacrum concilium certificaremus quod decreto
nullam aliam contra processum ipsius pape peteret dilacionem sed libere permitteret per sacrum
concilium procedi prout dictaverit et ordinaverit faciendum et cunctis per sacrum con-
cilium ordinatis et ordinandis acquiescet et obtemperabit. et quantum poterit
inviolabiliter faciet observari Et ut in maiori robore hec sancta synodus persenciet
indicamus suam existere intencionem infra istos triginta dies quos petimus
ubi huiusmodi prorogacio concedatur dictam suam serenitatem huc profecturam sta-
timque habita noticia prorogacionis eiusdem omnes almanie principes convocaturam
ad hunc locum. et cum eis efficaciter insistere ut eidem concilio debeant adherere
Et insuper ne huiusmodi dilacio sacro concilio vel eius suppositis aut ipsorum familia-
ribus possit esse dampnosa contentatur Idem Imperator quod durante huiusmodi xxx. dierum
prorogacione si quid papa attemptaverit contra aliquem predictorum ex nunc illud et a-
lia que antea attemptavit per sacrum concilium irritentur et annullentur Cum ante-
mente nostra pectora revolveremus eiusdem sigismundi Romanorum Imperatoris grandia

obsequia vli ecclie impensa et que in futurum impendi nō dubitamus Quare quamquam hmoi dilacio nō nullis ex multis caūs vli ecclie onerosa videatur tamen dictorum obsequiorum intuitu ac etiam actis tenentes que pdictos wilhelmum ducem Illustrem et Johem offenburg militem pdicti Imperatoris parte exposita et oblata fuere sincerē fuabunt peticoi hmoi annuend decreuimus spūs sti gratia noie inuocato cuius nutu dirigit in agendis hec sacra synodus et per cuius graciam sperat oia feliciter pduce ad optatum dcum terminum sexaginta dierum alias dicto dno Eugenio ppe quarto in prima sessione ut pmittitur solepni pcedenti assignatum ad certificand sacrum concilium de sua pura simplici et libera adhesione et dicte pretense dissolucois concilij reuocacoe et alijs que in dicto decreto ctinentur cum ombus qualitatibus penis ac modis et quibuscumque alijs dependentibus ab eisd in eo insertis ad triginta dies proxime futuros hec sancta synodus progat et huc terminum progatum eandem vim execucoīs et mod que hebat terminus sexaginta dierum recipe decernit ordinat et declarat ac ex nunc statuens et decernens qd si infra hoc spacium xxx dierum plenarie idem dns Eugenius nō impleuit oia et singula in pfato decreto monitorio ctenta ut pmittitur absque alia declaracoe facienda super dca nō paricoe et alia quacumque solepnitate requisita ad ulteriora procedet ut in pdicto monitorio decreto ctinetur Et proinde ombus super pfata suspensione quam durare uult quousque aliter p concilium fuit ordinatum et alijs in hmoi pcessibus ctentis lras optimas sub Bulla sac concilij postulantibus p dilcos ecclie filios Julianum sti angeli ste Romane ecclie dyaconum cardinalem aplice sedis legatum et huius sac concilij necnō alias sacrarum deputacoīm psidentes ul duos ex eis ee tradendos Decernentes qd decreto nulla alia dilacio ad cuiuscumque instanciam ccedat Datum Basilee in sessione publica eiusd ste synodi i ecclia maiori Basilien ut supra

Aliud decretum pro tuicoe suppositorum etc promulgatum ut supra

Sacrosancta generalis synodus Basilien in spū sto ltime cgregata vlem ecclam repntans Vt sacri concilij et suppositorum eiusd indepnitati ccurrere prouideatur statuit et decernit hec sta synodus qd quecumque p dnm Eugenium ppam quartum ul alium sua auctē in pniudicium lesionem aut iniuriam sac concilij uel incorporatorum seu incorporandorum eid p se ul procuratorem et familiarium ipsorum seu in eorum bnficijs ubicumque existencium facta seu disposita fuerit a die inchoacoīs concilij pbibati fientque et disponent forsitan in futurum tytulum ul possonem quocumque tangencia siue in cardinalatus et patriarchatus dignitatibus aut in platuris etiam etiam cathedralium et metropolitanarum eccliarum ac etiam monasteriorum ul alijs eccliasticis bnficijs pstimonijs cōmendis pncionibus pensionibus officijs et rebus eccliasticis ul tpalibus et circa ipa aut alias quocumque et qualitercumque etiam si motu pprio directe ul indirecte p se ul alium sint ipo iure irrita et inania et pinfectis penitus heant Et ex nunc hec sta synodus ptes lesas in pstinum statum integre reponit et mandet per quelibet iudicem competentem audita querula ptis lese et pbata incorporacoe et nomitate pdcis ipo facto oi excepcione remota strepitu et figura iudicij cessantibus oma reponi in eum statum in quo fuerunt ante dictum factum nomitatem Quare si dcus iudex in tali reposicoe dolose ul alias se pperam hunt

Auscultata cum originalibus et concordant Bruneti Note

ipso facto sententiam excommunicationis incurrat a qua nisi per sacrum concilium eo durante non
valeat absolucionis beneficium nisi in mortis articulo obtinere. Et ut pene formi
dine arceantur qui ambiciose seu temere aliorum praelaturas dignitates et
ecclesiastica beneficia et uniones commendas personatus vel pensiones seu officia
necnon bona et iura qualiacumque fuerint occupare procurarunt et attemptarunt
seu in futurum procurabunt et attemptabunt, statuit et decernit eadem sancta synodus
Quod quicumque clericus sive laycus quacumque dignitate ecclesiastica vel mundana etiam
cardinalatus praefulgeat sive sit collegium aut universitas vel conventus ab eodem
domino Eugenio seu alio sua auctoritate impetravit vel obtinuit seu impetra
bit et obtinebit, etiam si motu proprio aliquid quod in praeiudicium lesionem deroga
cionem seu iniuriam alicuius ex praedictis incorporatis vel incorporandis aut suorum
familiarium et in eorum beneficiis ubicumque existencium vel adherencium huic sacro
concilio per se vel procuratorem valeat redundare si virtute huiusmodi concessionis
ad aliquam occupacionem devenerit sit nisi infra decem dies elapsis sexaginta
diebus a die publicacionis decreti huiusmodi vel postquam ipsius veram et indubita
tam noticiam habuerit et per partem fuerit requisitus a tali occupacione et turbacione
realiter et pure destiterit et sive occupacio secuta fuerit sive non praefate concessioni
et omnibus secutis ex ea coram notario et testibus renunciaverit et rem dimiserit
cum effectu et parti lese de perceptis post concessionem huiusmodi satisfecerit omni iure quod
in dictis praelaturis dignitatibus beneficiis ecclesiasticis officiis pensionibus unionibus per
sonatibus et commendis bonis temporalibus et iuribus seu eorum altero habere praetenderit sit pri
vatus ac etiam aliis officiis et beneficiis quibuscumque que tempore huiusmodi impetracionis
obtinebat et eo ipso sententiam excommunicationis incurrat a qua nisi per dictum sacrum concilium
eo durante vel eius auctoritate nisi in mortis articulo absolvi nequeat quoquomodo et ni
chilominus ad obtinenda praedicta et quecumque alia beneficia seu officia perpetue sit
inhabilis. Talium etiam concessionum executores praedictis penis volumus subiacere.
Ut autem fraudibus que cogitari possent obvietur quia cum datarum anticipacionibus
in praeiudicium aliorum littere papales vel aliorum ipsius pape sub data ante dissolucionem
huius sacri concilii in praeiudicium alicuius praedictorum tendentes produci possent nisi
ante dictam concilii dissolucionem fuerint publicate eis nulla fides debet
adhiberi et pro nullis penitus habeantur. Quibus sic lectis et pronunciatis petito
que per eundem dominum episcopum an huiusmodi decreta praefatis dominis patribus de concilio
placerent generaliter responsum extitit per verbum placet nemine se ad hoc opponente
vel reclamante. Tunc praefati magister Stephanus et alii promotores sacri con
cilii de praemissis omnibus et singulis modo quo supra tacta et facta sunt a reverendis
patribus dominis sancte sedis apostolice prothonotariis et nobis notariis et aliis in sessione
praesentibus ad perpetuam rei memoriam pecierunt instrumentum assistentium in testimonium praemis
sorum invocando. Postremo vero praefatus dominus dux protector nomine dicti domini
Imperatoris atque suo de praefata termini prorogacione modo quo per decretum factum est
dominis de sacro concilio regratiatus et similiter magistratui et non nullis aliis nomine
concilii et civitatis Basiliensis asserens et affirmans idem dominus dux quod
de omnibus que in ipsis decretis modo lectis continentur contentissimus erat et quod
ex huiusmodi dilacione nomine data fecerit sacrum concilium maximam complacenciam
domino nostro Imperatori. De quibus etiam praefati magister Stephanus et alii promotores
similiter pecierunt a nobis notariis publica instrumenta. Subsequenter vero hiis peractis i
instante supradicto magistro Stephano de novaria promotore Alexander praefati

dnī cardinalis legati et p̄sidentis ac sacri concilij cursor huiōi decreta
tam ꝓrogacōn tunc · q̄ ecīā ꝓtucōn suppositor eiusd sacri concilij sub bul
la sacri concilij ɔfectam valuus maior ecclie Basilien̄ cunctis intuentib̄
more solito affixit et p spaciū vnius hore vl' cīra affixaz dimisit de quibus
ipē magr̄ Stephanus nōie ꝓmotoris a nobis nōir peciit Instrm̄ Datū Ba
silee in sessione publica eiusd scē synodi solepnr̄ celebrata iij ydus Septebr
anno dnī millesimoquadringentesimotricesimotercio

Decreta qntadecime sessionis celebrata in ecclia
maioi Basilien̄ · assisten̄ dnō Impatore i habitu
Impiali die sabbati vij Nouēbris · M cccc xxxiij

Sacrosancta gnālis synodus Basilien̄ in spū scō ltime ɔgregata v
vlem ecclīaz repntans Terminū sexaginta diez datū sctissimo dnō Eugenio
ppe qrto iux formaz monitorij citacōn et suspensionis in sessione duode
cima ꝓmulgati · ac deīn ad triginta dies · et postea plib̄ vicib̄ usqz ad p̄
sentez diez ꝓrogatuz · hec scā synodus volens erga ipm̄ dnm Eugeniuz
oī mansuetudine ac benigītate vti tenore p̄ciuz ad nonaginta dies ab
hac die immediate sequen̄ cū oīb̄ clausulis qualitatib̄ et ɔdicoīb̄ in
decretis tam monitorij sexaginta diez q̄ ꝓrogacōis ad trigita dies īsertis
ꝓrogat et ꝓrogatuz eē statuit Ita tn̄ q si infra p̄dcōs nonaginta dies oīa
et singla ɔtenta in quadaz cedula cuius tenor infine descbit reālr et cuz
effcū p̄fatus dnūs Eugenius nō adimpleuit pene indcās decretis monitorij
et ꝓrogacōis ɔtente eo ipō inflicte sint et esse intelligantur

Tenor cedule de qua sup̄ fit mencio talis est

Eugenius epūs seruus seruoz dei ad ppetuaz rei memoriaz ut metri mē
integritas ac deuocio quā ad vlem ecclīaz · et sacruz gnāle conciliū Ba
silien̄ gerimus oīb̄ ɔstat euident Ideo tres nrās lrās quaz tenor de vbo
ad vbuz inferius descbit · et alias quascūqz ac quicqd p nos a' nrō noīe in
p̄iudiciū a' ꝓrogacōm p̄dci sacri Basilien̄ Concilij seu con̄ eius auctem
factū et attēptatū seu assertū ē cassamus reuocamus irritamus et ānullamus
cassas nullas et irritas fuisse et eē declaramus vel sic // Dudum tres nrās lras
in pallacio aplico ꝓmulgari fecimus q̄z tenor de vbo ad vbuz sequit et est talis
Veruz cū ex p̄dcās lrīs nōnulla scandala orta sint et oriri possent Ideo ipās
et alias quascūqz ac quicqd nos aut nrō noīe in p̄iudiciuz a' derogacōz p̄
fati sac̄ Basilien̄ concilij · seu con̄ eius factū auctez et attēptatuz seu assertū
ē cassamus reuocamus irritamus et ānullamus cassas nullas et irritas fuisse et
eē declamus vel sic infine lrē ad hesionis // Dudū ppr̄ tres nrās lrās p̄dcz
in pallacio aplico ꝓmulgatas quaz tenor de vbo ad vbuz inferius descbit
et alias quascūqz · et quicqd p nos aut nrō noīe in p̄iudiciū a' deroga
cōm p̄dicti sacri concilij Basilien̄ · seu con̄ eius auctez factū et attēptatū
seu assrtuz ē cassamus reuocamus irritamus et ānullamus cassas nullas et irri
tas fuisse et eē declamus // Potest p̄fatus dnūs Eugenius eligē vnā de p̄dcis
formis que sibi magis placuit // Forma ad hesionis

Eugenius epūs seruus seruoz dei ad ppetuaz rei memoriaz Dudū sacr̄
gnāle conciliuz Basilien̄ p gnāliuz Constan̄ et Senen̄ conciliorz statu
ta approbacōnqz fe · re · martini ppe qnti ac nrāz ꝓhesiuz extirpacōn pace

populi christiani ac generale reformacionem ecclesie in capite et in membris et pertinentibus
ad ea legitime inchoatum exceptis causis et aliis in vestris litteris expressis de fratrum nostrorum
sancte Romane ecclesie cardinalium consilio dissolvimus Verum cum ex dicta dissolucione or-
te sint grave dissensiones et graviores oriri possent · nichilque magis op-
temus · quam quod predicta sancta opera debitum sorciantur effectum decernimus et declaramus
prefatum generale concilium Basiliense a tempore predicte inchoacionis fuisse legitime continu-
atum fuisse et esse prosecucionemque semper habuisse continuari ac prosecucionem habere debere ad
predicta et pertinencia ad ea perinde ac si nulla dissolucio facta fuisset Quinymmo
prefatam dissolucionem irritam et inanem decernentes ipsum sacrum Basiliense con-
cilium pure simpliciter et cum effectu ac omni devocione et favore et prosequimur et pro-
sequi intendimus // ITEM prefatus dominus Eugenius revocabit quoscunque processus
quarumcunque censurarum privacionum et suspensionum factos contra supposita huius
sacri concilii Basiliensis et adherentes eidem · Necnon omnia gesta et facta in preiu-
dicium lesionem et derogacionem eorundem eis non legitime citatis nec legitime defen-
sis · de quibuscunque dignitatibus beneficiis commendis et officiis Etiam si cardi-
nalatus patriarchatus archiepiscopatus episcopatus abbatie etc existant Iuribus et bonis
quibuscunque et specialiter contra reverendissimos dominos cardinales de Cypro et sancti Sixti et
firmanum · ac omnia in pristinum statum per suas litteras reducet · ac si non emanas-
sent cum clausulis oportunis · Mandando sub penis formidabilibus omnibus qui
se de dictis dignitatibus beneficiis commendis officiis Iuribus et bonis etc in-
tromisissent vel racione dictarum privacionum seu suarum ordinacionum quarumcunque
se vellent intromittere ut ab ipsa intromissione et omni molestia penitus de-
sistant Utrum autem fuit legitima citacio et defensio stabitur Iudicio sacri con-
cilii Atque deinceps a novitatibus et gravaminibus seu preiudiciis inferendis
ipsi sacro concilio vel suppositis eius et adherentibus eidem realiter et cum effectu
desistet ut sit nostra caritas inter sacrum concilium et suam sanctitatem ad dei ho-
norem et utilitatem universalis ecclesie sine aliquo rancore aut suspicione consistere
valeat // ET UT ipse dominus Eugenius possit cognoscere puram ac rectam sacri
Concilii intencionem ac veram caritatem quam erga ipsum habet et habere in futurum in-
tendit oblacionem alias factam in avisione data prefatis ambasiatoribus ipsius domini
Eugenii que incipit Cogitantes ITEM hec sancta synodus eciam
alia addendo repetit in hunc modum Et re siquid culpe commissum est attempta-
do dissolucionem aut in confectione et publicacione trium bullarum revocacione per
ipsum dominum Eugenium fienda contentarum sacrum concilium penitus abolet dum-
modo ipse dominus Eugenius omnia et singula superius contenta realiter et cum effectu adim-
pleverit et infra tempus in presenti decreto nostre prorogacionis statutum huic sacro
Concilio per suas auctenticas litteras significaverit Quod si fecerit nemo nostrum erit
qui pedes eius ut beati petri non osculetur Quin ut vicarium christi non honoret
et concilii caput omnes ad eum respicient omnes ei complacere obsequi et quan-
tum cum deo poterunt deservire curabunt · Offerimus etiam quicquid dici aut cogitari
potest nos fidelissime facturos quantum cum deo fieri poterit pro eius honore et statu
tam sue sanctitatis quam omnium suorum Datum Basilee in sessione publica eiusdem sancte
synodi solempniter celebrata in ecclesia maiori Basiliensi vii ydus Novembris
Anno domini millesimoquadringentesimotricesimotercio

Sessio quintadecima de conciliis
provincialibus et synodalibus

Sacrosancta gñalis synod9 Basilieñ in spũ scõ ltĩme ɔgregata vl'ez
ecctiaz repñtans ad ppetuaz rei meo̅riaz Prudenn hec stã synod9 q̃dam
salubrimũ pmulgauit decretũ p stabilitate et robore gñaliũ conciliorꝫ quorꝫ
frequens celebracio p̃cipua est agri dñici cultura Verũ cũ ad eand cultu
raz nõ dubiũ sit ptinẽ ep̃ales synodos et concilia pũincialia put vetes
canones decreuerũt frequẽtari Ideo ead stã synod9 antiquos et laudabi
les mores innis cupiens tpib9 obseruari Statuit atq3 p̃cipit synod9 ep̃ales
in qualibet diocesi post octauas dñice resurrectõis vl' alia die scd'm ɔsue
tudinez dyocesiz adminus semel in anno ubi nõ est ɔsuetudo bis annatiz
celebrari p dyocesanũ ppria in psona nisi canonico impedimẽto fuit ppeditus
et tũc p vicariũ ydoneũ Que synod9 saltez triduo vl' biduo duret
vl' put nccũ epõ visũ fuit Prima aũt die ɔuenientib9 dyocesano et oĩb9
alys qui int' huiõi synodis int'esse tenẽt infra missaz solẽpnia vl' post
dyocesan9 vl' alius eius noĩe v'bũ dei pponat exhortando omnes ad bo
nos mores sectand abstinend a viciis et ad ea que ptinent ad eccli^ca^m
disciplinaz et officia singlorꝫ et p̃sertiz ut hy quib9 aiaz cura cõmissa
est dieb9 dñicis et alys solẽpnib9 plebem subiectaz doctĩnis ac mo
nitis salutarib9 instruant Postea legant statuta pũincialia et synoda
lia inter alia aliquis ɔpendiosus tractatus docens quõ sacra ministrari debe
ant et alia utilia pro instructõe sacẽdotũ Deinde ipe dyocesan9 de vita
et morib9 subditorꝫ solert' inquirat labem symoniace p̃uitatis ɔtr̃tus usu
rarios cõcubinatũ fornicacõm et alia queuis crĩmĩa et excessus debita cor
rectõe cohibeat alienacões rerꝫ eccli^ca^rꝫ a iure phibitas reuocet clericorꝫ
abusus et aliorꝫ subiectorꝫ qui ecia diuinũ officiũ dilacionẽ debiti habitus
defecerint in melius reformet et emẽdet Et qm̃ multa scandala sepe cõ
tingũt ex eo qz cõstitucio Bonifacij ppe octaui q̃ incipit piculoso edita
sup clausura monialiũ nõ s'uat Studeat ipe dyocesan9 ut oĩo in' ipi9
ɔstitucõis tenorẽ execucõi demãdet Necnõ ut quicũq3 religiosi dyoce
sano subiecti reglas et ɔstitucões suarꝫ religionũ p̃sertiz ut ab eis oĩs
ppr'etas abdicet inuiolabilr' obseruet ne ecia in recepcõe ipõrꝫ ad religio
nez quicquã p symoniaz exigat' P̃cipua aũt in ipã synodo epi cura sit inq̃
rere ac debitis remedys occurre ne aliq̃d dogma hereticũ erroneũ aut
scandalosũ seu piarꝫ auriũ offensiuũ sortilegia diuinacões incantacões
supsticiones et quius dyabolica figmenta diocesim suaz inficiant Institu
ant' ptea testes synodales viri graues pudi ac honesti legis dei zelũ
hñtes iux' dyoces latitudinẽ in uno ɔpetenti aut alij eorꝫ ptatez ha
bentes ubi alij ad hoc nõ sunt instituti qui si dyocesano min9 ydonei vide
ant' eos amonẽdo alios put eis videbit' expedire instituat Hy aũt i mai
b9 ipi9 dyocesani vl' sui vicarij iurare teneant' ut tradit canon Ep̃us i
synodo qui p aĩũ circuliũ lustrantes ipãm diocesiz que corrigenda vl'
reformanda viderit hys ad quos talia corrigẽ vl' reformare ptinet refe
rant Que nisi correcta vl' reformata iam fuerit ad synod subsequẽtez pfe
rant in qua debitis remedys occurrat Sz et pter illa que a testib9 synodalib9
vl' alys eorꝫ officiũ exercentib9 diocesan9 audierit inquirat et ipe diligent' de
cunctis subditorꝫ suorꝫ excessib9 et in delinquẽtes tali infligat correcti
onis debite disciplina ut alys malignari volentib9 trãseat in exemplũ Ce

lebret quoqz in singlis pvinciis saltem infra biennium a fine concilij generalis
et deinde ad minus semel de triennio in triennium provinciale concilium in loco
tuto In quo tam archiepiscopus quam suffraganei omnes et alij qui in huiusmodi concilijs
provincialibus interesse tenentur debite vocati intersint Quod si episcopus canonico im
pedimento detentus procuratorem suum destinet non solum ad excusandum et probandum
absencie causas sed et ipsius nomine in concilio interessendum suscipiendumque quicquid
concilium duxit statuendum alioquin ipse episcopus a perceptione medietatis fructuum
unius anni sue ecclesie quam per personam in ipso concilio deputandam in ipsius ecclesie
sue fabricam effectualiter convertant eo ipso sit suspensus alij vero venire negligen
tes concilio arbitrio puniantur alijs Iuris penis in suo robore duraturis Concilio
autem generali durante et per sex menses ante huiusmodi provincialia concilia non cele
brentur Porro in huiusmodi inchoacione concilij ipse metropolitanus vel alius eius no
mine infra missarum solempnia vel post exhortatorium sermonem faciat ea que ad statum
ecclesiasticum et precipue ad pontificale officium pertinet seriose memorando com
minandoque singulis quod iuxta prophete sententiam si eorum culpa cuiusvis anima perierit illius
sanguis de manibus eorum a domino exigetur precipue autem tunc fiat monicio exacta
ut dignis et bene meritis quorum vita sufficienti testimonio nota sit ordines et
beneficia sine ulla symoniaca labe conferant et super omnia ut in animarum cura commit
tendo summa diligencia et matura inquisicio adhibeatur et ut bona ecclesiarum
nullatenus ad usus illicitos quinymmo ad honorem dei ecclesiarum conservacionem habendo
secundum sacros canones precipuam curam pauperum et indigencium laudabiliter convertantur
scientes quod de hijs omnibus apud tribunal eterni iudicis usque ad minimum quadra
tem racionem reddituri sunt In quibus quidem concilijs de corrigendis excessibus mori
busque subditorum reformandis et precipue qualiter episcopi in conferendis beneficiis com
mendis electionibus mistrandis ordinibus deputandis confessoribus predicando
ad populum et puniendo excessus subditorum observacioneque episcopalium synodorum ceteris
que ad officium episcopale ac Iurisdictionem et administracionem eorum in spiritualibus et tempora
libus quolibet spectantibus se gesserint et presertim an symoniaca labe maculi
in noxiae fuerint diligens inquisicio secundum Iuris disposicionem fiat ut omnes quos
in premissis deliquisse compertum fuerit per concilium ipsum corrigantur et puniantur Simili
modo de ipso metropolitano certa omnia supradicta diligenter inquiratur Cuius excessus
et defectus ipsum concilium eidem specialiter exprimat Ipsum amonendo et obsecrando
ut cum aliorum pastor vocetur et esse debeat a talibus omnino desistat Et nichilominus inquisi
cionem de ipso habitam in scriptis redactam ad Romanum pontificem vel alium eius
superiorem si quem habet sine mora transmittat ut ab eo punicionem et reformacionem suscipiat
piat condecentem Inter cetera si que discordie contenciones et Inimicicie inter quoscum
que viguerint que quietem et tranquillitatem provincie possent perturbare Curet omni stu
dio sacrum concilium illa sedare et more priorum patrum ad pacem concordiamque filio
rum vigilanter intendat Et si inter Regna provincias seu principatus huiusmodi discor
dias suscitari contingat Mox sancti dei antistites concilia provinciarum suarum simul congre
gari procuret Et sibi invicem consilium et auxilium impendant cuncta discordiarum fo
menta amputare studeant neque hoc alicuius amore vel odio pretermittant sed
ad deum solum et salutem populi mentis oculos erigentes ad sanum pacis opus omni te
piditate semota invigilent Cogitent insuper in provinciali synodo que immediate
concilium generale subsequens antecedit omnia que in eodem generali concilio visa fuerint prose
quenda ad dei gloriam ac provincie comodum salutemque populi xpiani Ibidemque eligant

in anno competenti qui ad proximum generale concilium vice totius provincie debeant proficisci quibus per subsidium vel alias providea(n)t prout de iure et concilio provinciali fuit visum expedire Ita tamen quod illi qui ultra personas ut predictum est deputatas ad ipsum concilium generale accedere voluerint aut eorum clerus nullatenus propterea gravent. Relegant quoque in uno quoque provinciali concilio que secundum canonicas sanctiones in eisdem legi precipiuntur ut ea et inviolabiliter observentur ut transgressoribus pene debite inferant. Quod si metropolitani seu dyocesani predicti tempore in celebrandis provincialibus et episcopalibus synodis cessantes legitimo impedimento negligentes fuerint medietatem omnium fructuum et obvencionum rom suarum ecclesiarum ad eos pertinencium fabrice ipsarum ecclesiarum applicandarum eo ipso amittat. Qui si in eadem negligencia per tres proximos menses perseveraverint ab officiis et beneficiis sint ipso facto suspensi. Quibus transactis temporibus sub antescriptis penis antiquior in provincia ordine episcopus ipsius metropolitani episcopi aut maior in dignitate post pontificalem in sacris constitutus nisi forte ad alios de consuetudine vel privilegio pertineat negligenciam in celebrandis predictis in provincialibus et episcopalibus synodis supplere teneantur. Jubet insuper hec sancta synodus omnibus prelatis religionum et ordinum quorumcumque ad quos celebrare capitula pertinet quod illa statutis temporibus sub predictis penis servent et fieri faciant. In quibus secundum canonicas sanctiones et religionum constituciones cum omni studio et diligencia ad veram singularum religionum et ordinum reformacionem intendat ita ut deinceps in singulis monasteriis iuxta proprias regulas et constituciones debite regularis vigeat observancia Et precipue ut tria substancialia professionis vota omnino observent. Per premissa autem hec sancta synodus non intendit iuribus quorumcumque quomodolibet derogare. Datum Basilee in sessione publica solempniter celebrata in ecclesia maiori Basiliensi vi kl. decembris anno MCCCCXXXIII.

## Sessio sextadecima

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam. Litteras sanctissimi domini Eugenii pape quarti more curie Romane bullatas ac per nonnullos sancte Romane ecclesie cardinales subscriptas quarum tenor de verbo ad verbum inferius describitur huic sacro concilio in generali congregacione per venerabiles Johannem archiepiscopum Tarentinum et Cristoforum Cervien. episcopum oratores suos presentatas et lectas examinatisque et diligenter inspectis eadem sancta synodus decernit et declarat prefatum dominum Eugenium per predictas litteras plenarie satisfecisse monicioni citacioni et requisicioni huius sacri concilii prout in decreto in quintadecima sessione promulgato et in cedula in eodem decreto inserta continetur. Ipsasque litteras approbat admittit et acceptat ratasque habet et gratas et sic ab omnibus haberi vult mandatque dictarum litterarum transsumpta sub bulla sacri concilii dari debere omnibus habere volentibus quibus transsumptis eandem fidem dari decernit que ipsis litteris originalibus daretur. Tenor vero dictarum litterarum sequitur et est talis.

Eugenius episcopus servus servorum dei ad perpetuam rei memoriam. Dudum sacrum generale concilium Basiliensis per generalium Constanciensis et Senensis conciliorum statuta ordinacionemque felicis recordacionis Martini pape quinti ac nostram pro extirpacione heresum pace populi christiani ac generali reformacione ecclesie in capite et in membris et pertinentibus ad ea legitime inchoatum ex certis causis in aliis nostris litteris expressis de fratrum nostrorum sancte Romane ecclesie cardinalium consilio dissolvimus. Verum cum ex dicta dissolucione orte sint graves dissensiones et graviores oriri possent nichilque magis optemus

quam per predictam suam operam debitum sortiantur effectum de consilio et assensu venerabilis fratris Jor-
dani episcopi Sabinensis et dilectorum filiorum nostrorum Anthonii sancti Marcelli, Francisci sancti
Clementis, Angeloti tituli sancti Marci presbyterorum, ac Lucidi sancte Marie in Cosmedin,
Ardicini sanctorum Cosme et Damiani diaconorum sancte Romane ecclesie cardinalium de-
cernimus et declaramus prefatum generale concilium Basiliense a tempore predicte inchoationis
sue legitime continuatum fuisse et esse, prosecutionemque super hiis habitam continuari ac prosecu-
tionem habere debere ad predicta et pertinentia ad ea proinde ac si nulla dissolutio
facta fuisset. Quinymo prefatam dissolutionemque irritam et inanem de consilio et
assensu similium declarantes, ipsum sacrum generale concilium Basiliense pure simpliciter
et cum effectu ac omni devotione et favore prosequimur et prosequi intendimus.
Preterea ut mentis nostre integritas ac devotio quam ad universalem ecclesiam et sacrum
generale concilium Basiliense gerimus omnibus constet evidenter duas nostras litteras
pridem in palatio apostolico promulgatas. Nam tercias quarum tenor de verbo ad
verbum inferius describitur que dicunt incipientes Deus novit, cum a nobis aut de
scitu nostro nunquam emanaverit, licet superfluum videatur quod non extat revocare tamen
quia petitum est et ad cautelam si ullo umquam tempore apparerent, et alias quascumque
et quicquid per nos aut nostro nomine in preiudicium aut derogationem predicti sacri
concilii Basiliensis seu contra eius auctoritatem factum et attemptatum seu assertum est
cassamus revocamus irritamus et annullamus nullas et irritas fuisse et esse
declaramus. Item revocamus quoscumque processus quarumcumque censurarum privatio-
num et suspensionum factos contra supposita huius sacri concilii Basiliensis et
adherentes eidem, necnon omnia gesta et facta in preiudicium lesionem et derogationem
eorundem eis non legitime citatis nec legitime defensis de quibuscumque dignitatibus
beneficiis commendis et officiis, etiam si cardinalatus patriarchatus archiepiscopatus
episcopatus abbatie existant, juribus et bonis quibuscumque, et specialiter contra cardina-
les de Cypro sancti Sixti et Firmanum, ac omnia in pristinum statum per presentes
reducimus perinde ac si non emanassent, cum clausulis oportunis. Mandantes
sub penis formidabilibus omnibus qui se de dictis dignitatibus beneficiis commen-
dis officiis juribus et bonis se intromisissent vel ratione dictarum privationum
seu aliarum ordinationum quarumcumque se vellent intromittere ut ab ipsa intro-
missione et omni molestia penitus desistant. Verum autem fuerit legitima citatio
et defensio stabitur judicio ipsius sacri concilii. Nos autem deinceps a novita-
tibus et gravaminibus seu preiudiciis inferendis ipsi sacro concilio vel suppo-
sitis eius et adherentibus eidem realiter et cum effectu desistemus.

Tenor vero predictarum litterarum sequitur
et est talis. Prima bulla revocata

Eugenius episcopus servus servorum dei ad futuram rei memoriam. Inscru-
tabilis divine providentie altitudo ad hoc nos maxime potestatis desuper ple-
nitudine tradita super universum gregem dominicum presulem constituit ut ad
removendum atque extirpandum de agro domini vepres ex quibus possent ecclesie sancte
sue et christiane reipublice dissensiones et scandala provenire cura assidua
ac pervigili intendamus. Sane cum dudum ex certis et rationabilibus causis conci-
lium quod nonnulli Basilee congregatum esse dicebant dissolventes illud ad
civitatem nostram Bononiensem duximus transferendum, postmodum cessantibus dictis
causis prefatum concilium in ipsa civitate Basiliensi decrevimus per nostros lega-
tos qui ibidem nostro nomine presiderent continuari debere prout in diversis desuper co-

fectis lr̄is plenius ɔtinet' Cuz aūt ipi qui Basilee ɔgregati erant, put s'
eciā post dissolucōm et decretū hmoi · ac eciā ante aduētū dictoꝝ lega-
toꝝ nō ad cōmunem utilitatem sꝫ ad p̄uatas passiones intenti nullaqꝫ auc̄te
sedis aplice suffulti iuīta et grauia eciā p̄ter illa tria, pp' que fuāt
ibi p̄ncipalr' a p̄ncipio concilium cōstitutū tamq̄ hr̄ent gnālis synodi
nobis eciā cōn dicentibꝫ dispone' ptātē ordināe statuere sancire de-
clāe et mandāe p̄sūpserunt in nr̄m sedis aplice · ac veñlium frm̄ nroꝝ
cardinaliū et alioꝝ nobis adhēnciū graue p̄iudiciū p̄ter et cōn scoꝝ
patrū decreta et canōicas sanctiones Nos attendentes q' ea que p eos
hc ppetrari statuta fcā et ordinata existant si sub dissimulacōe et silēcio
p̄terirent in magnū atqꝫ euidens p̄iudiciū ecclie et aplice sedis et gn̄e
scandalū plimoꝝ verisilr' redundāe possent · cū nō ad reformacōm sꝫ defor-
macionē nō ad vnitatē sꝫ scissurā ecclie · nō ad hēses tollendas sꝫ nutri-
endas nō ad pacem fidem sꝫ discordiā seminandā spectāe videant' · acpp'
ea volentes, put ex debito pastoralis tenemur officij qūtū altissimꝫ pmise-
rit futuris scandalis celeri remedio, puide · oiā et singula gesta facta ordina-
ta sancita decreta et declāta p p̄fatos Basilee ɔgregatos et existentes
videlꝫ citaciones, pcessus et snīas statuta et decreta q' de nobis seu cont'
nos Jura et libertatem nrām et sedis aplice Vel veñles frēs scē Romane ecce
cardinales seu ipoꝝ aliq' aut p̄latos quoscūqꝫ siue curiales aut Romanā cur'
sequētes usqꝫ in p̄ntem diem face' statue' attēptāe et ordināe' in'm p̄sūpserūt
et que usqꝫ ad accessoꝝ ipoꝝ legatoꝝ ad sup'scptam ciuitatē Basilien · et in
ipo concilio p̄sidenciā quolꝫ per eos in futurū fient agent' ordinabūt' sancci-
ent' statuent' attēptabūt' et mādabūt' Exceptis hijs in quibꝫ eis p nrās lrās
facultatē cōcessimꝫ irrita eē et inania nullūqꝫ effcūm debuisse aut debere
sortiri auc̄te aplica de consilio et assensu p̄fatoꝝ frm̄ nroꝝ scē Romane
ecclie cardinaliū tenore p̄nciū declamꝫ decernimꝫ ac pro insertis hr̄e vo-
lumꝫ et mandamꝫ · ipāqꝫ et mārie legacōes intus ecclie creacōes et or-
dinacōes officialiū bn̄ficioꝝ collacōes ac oīa · et singula inde secuta · ul' que
in posteꝝ sequi possent Ex nūc p̄fata auc̄te cū de facto, pcesserint de aplice
ptātis plenitudine cassamꝫ irritamꝫ et ānullamꝫ ac nullꝫ eē decernimꝫ ro-
boris ul' momenti districtiꝫ inhibentes omībꝫ xp̄ifidelibꝫ ne decretis ordina-
cōn mandatis factis gestis hmoi mō aliq̄uo pareant ul' intendant aut p
talibꝫ reputent declārantes omēs et singulos cuiuscūqꝫ status gradꝫ et p̄e-
minencie existant Eciam si Jmpiali Regali cardinalatus siue quacūqꝫ a-
lia ecclīca siue seculāi p̄fulgeant dignitate nullo vinclo Juramti, pmissio-
nis facti a' ɔuencionis p̄dictis facte quolꝫ se teneri Nulli gº oīo homī
liceat hanc paginā nr̄e declacōn ɔstitucōis voluntatis mandati cassacio-
nis irritacionis ānullacōis et inhibicōis infringē ul' ei ausu temeario
cōtrāire Siquis aūt hoc attēptāe p̄sūpserit indignacōm oīpotentis dei
et btōꝝ petri et pauli aploꝝ eius se nouit incursuꝝ Datū Rome apud s'
scm̄ petrū Anno incarnacōis dnīce mº cccc xxxiij · iiij kl' augusti · pont' nrī
anno tcio

Secūda Bulla

Eugenius epūs seruus seruoꝝ dei ad futurā rei meōriā Jn arcano
nr̄e mentis sepissime cogitantes q' nihil sup in molescenti hoīm malicie qui
ecclīam dei varijs ɔsitis coloribꝫ pturbāe conati sūt · auc̄tas Romanoꝝ pon-

tificiu[m] restitisset diuisa in ecclia dei scandala emersissent no[n] solu[m] debitu[m] s[ed]
etia[m] necessariu[m] reputamus ut nos quoq[ue] ea que in ecclie scandalu[m] nr[u]m[que] et
sedis aplice contemptu[m] et dedecus fieri conspicimus debitis remedijs comp[ri]
mamus Sane cu[m] ad n[ost]ram nup[er] peruenit q[uo]ddam p[re]tensu[m] decretu[m] datu[m]
iij ydus July anno dni M CCCCXXXIII emanasse in quo int[er] cet[er]a contineri nos
infra sexaginta dier[um] spaciu[m] dcis congregatis pure et simpl[ici]r p[er]s[ona]liter adhere
debe[re] Ven[erabilibus] aut fr[atri]bus n[ost]ris s[an]cte Roman[e] ecclie card[inalibus] necno[n] quibuscu[m]q[ue] in
Roman[a] cu[r]ia existibus mandar[i] dicebat[ur] ut post ipiu[s] t[empor]is lapsu[m] infra vi
ginti dies p[ro]xi[m]e sequen[tes] sub pena p[ri]uacois om[n]iu[m] b[e]n[e]ficior[um] suor[um] co[m]endar[um]
pensionu[m] officior[um] et gra[tia]r[um] quaru[m]cu[m]q[ue] qua[m] incurrat ipo facto Romanam
curia[m] relinqueret omes insup cas in ip[s]a cu[r]ia penden[tes] ad se eo casu aduo
cabant p[ro]ut hec et no[n] nulla alia in ip[s]o p[re]tensa decreta dicunt[ur] plenius co[n]ti
nere nos ex incu[m]benti nobis cura officij pastoralis astricti ad tuenda[m] n[ost]ram
sedisq[ue] aplice auct[orita]te[m] card[inalium] quoq[ue] p[at]riarchar[um] ar[chi]epor[um] epor[um] p[re]lator[um] officialiu[m]
et alior[um] curialiu[m] asserenciu[m] ip[s]ius decreti ex defectu p[otes]tatis condenacio[n]e ac
in hac p[ar]te supplicanciu[m] ut sup[er] p[re]missis p[ro]uide[re] vellemus grauiu[m] querela co[m]
moti auct[orita]te dni nri yhu xpi qui nos suu[m] in t[er]ris constituit vicariu[m] ac
de p[otes]tatis nre plenitudine p[ro]nunciamus decernimus ac etia[m] declaramus p[re]missu[m]
assertu[m] decretu[m] ac om[n]ia et singula in eo contenta nullu[m] et inane penitus ex
titisse et existe[re] nulliusq[ue] auct[orita]tis valoris u[e]l momenti ip[s]u[m]q[ue] et quecu[m]q[ue] in eo
comp[re]hensa ead[em] auct[orita]te reuocamus cassamus irritamus ac p[er]fectis h[abe]ri volumus
et mandamus decernentes insup et etia[m] statuentes p[ro]cessus om[n]iu[m] b[e]n[e]ficior[um]
officior[um] dignitatu[m] pensionu[m] co[m]mendar[um] seu titulor[um] quoru[m]cu[m]q[ue] colla
ciones et disposiciones quascu[m]q[ue] in vi[rtute] eiusd[em] decreti quomodocu[m]q[ue] et qualit[er]
cu[m]q[ue] factas et fiendas et o[mn]ia inde secuta notorie nullius extitisse nec ex
iste[re] firmitatis Mandamus insup om[n]ibus et singulis xpifidelibus ecclia[sticis] et se
cularibus cuiuscu[m]q[ue] dignitatis status seu condicionis existant Etia[m] si imp[er]ia
li Regali Reginali Cardinalatus p[at]riarchali u[e]l quauis alia p[re]fulgeant
dignitate sub anathematis pena et p[ri]uacionis qua[m] cont[ra] facientes incur
rere volumus ipo facto dignitatu[m] officior[um] et b[e]n[e]ficior[um] suor[um] quoru[m]cu[m]q[ue]
ac inhabilitacois ad illa seu alia imposter[um] obtinenda ne card[inales] p[at]riarchas
ar[chi]epos epos p[re]latos officiarios clericos et alios Romana[m] curia[m] seque[n]tes
in eor[um] p[er]sonis seu rebus ecclia[sticis] b[e]n[e]ficialibus sp[irit]ualibus u[e]l p[ro]phanis occasione
p[re]fati decreti turbent quomodol[ibet] u[e]l molestent nec ea facientibus p[re]stent aux
iliu[m] consiliu[m] u[e]l fauore[m] pari quoq[ue] pena illos qui auct[orita]te seu occasio[n]e qua
cu[m]q[ue] ea aut eor[um] aliqua ausi fuerint attemptare volumus subiace[re] inhabili
tantes eos ad quascu[m]q[ue] dignitates honores officia et b[e]n[e]ficia imposter[um]
obtinenda supplentes ex ead[em] p[otes]tatis plenitudine omnes defectus si qui
forsan interuenerint in p[re]missis nulli [er]go om[n]ino hom[in]u[m] liceat hac pagina[m] n[ost]re
p[ro]nunciacois co[n]stitucois declaracois reuocacois cassacois irritacionis no
[n] mutatis mandati statuti inhabilitacois et supplecois infringe[re] u[e]l ei
ausu temerario cont[ra]ire Siquis aut[em] hoc attemptare p[re]sumpserit indignacio
ne[m] om[n]ipotis dei et btor[um] petri et pauli aplor[um] eius se nouerit incursur[um] Dat[um]
Rome apud sanctu[m] laurenciu[m] in damaso Anno incarnacionis dnice
Millesimoquadringentesimotricesimotercio ydus Septebr[is] Ponti[ficatus] nri anno
tercio

Tercia Bulla reuocata

Eugenius episcopus servus servorum dei universis christifidelibus salutem et apostoli-
cam benedictionem. Deus noster secretorum omnium optimus perscrutator quousque
adeo summopere ac diligenti studio procuravimus ne sacrilegum scisma in dei
ecclesia nasceretur quod pauci etiam sancte Romane ecclesie cardinales Basilee con-
venientes ipsum possent verisimiliter si ab inceptis non desisterent inducere nos
etiam ad illa humiliando ut scandala vitarentur ac ipsis plurima permittendo
ad que de iure minime tenebamur credentes ut exinde pacati pax et tran-
quillitas inter nos et ipsos preminoveretur in christiana religione oriretur sed non
profuerunt sive prodesse possunt per nos pie mansuete et modeste cum ipsis dicta
et gesta ut potest notorie animadvertere christicola quilibet orthodoxus qui ipsi
volunt se a sancta sede apostolica scindere et unum corpus dominicum id est sanctam ma-
trem ecclesiam tunicam christi inconsutilem lacerare ac scissuram pestiferam in
ipsa conficere. Nosque petri successorem licet immeritum preposse contim-
dere quas res hactenus christiane religionis principibus patere facere non curavi-
mus sperantes nostra cum mansuetudine et pacientia omnia ad debite iusticie se-
mitas posse deducere ac ipsos ab eorum conatibus et erroribus revocare. Sed pro-
dolor nimium iste morbus eorum cancerosus invaluit et cotidie invales-
cit quia nostra clemencia et nimia benignitas ipsos contra nos cotidie reddit
magis elatos. Et quamvis eorum desideriis condescendentes mandavimus iterum
debere Basilee concilium celebrari ipsi tamen qui nobis oppido sunt infesti et quos
tollerasse et ipsi suarum contra sedem apostolicam rebellionum indulgenciam obtinu-
isse non profuit eorum tamen intencionem executioni gaudent et cupiunt precipue de-
mandare nos false de variis criminibus ut valeant infamare omni pontificali
potestate nos perturbare quorum callide dicta et gesta opus est refellere ne falsis
detractoribus de nobis confectis valeant christianam circumvenire religionem ac
omnibus christifidelibus eorum dicta gesta et facta horrenda sapere posse infuturum
scisma et pestiferam heresim ostendamus nostris hiis litteris singulis eorum obiectis
respondentes. Obiciunt igitur primum de nobis obloquentes quod scandali et perturba-
tionis cum in ecclesia dei introducendi properam conati fuimus sacrum Basiliense
dissolvere concilium. Quodque ex hoc universalem ecclesiam conturbavimus nec sine
consensu concilii dissolucionem illam facere valuimus que cuncta veritati iuris
et facti penitus sunt adversa. Quia primum nunquam nostra fuit nec erat intencio
sacrum dissolvendo exinanire concilium ac nolle secundum Constantiense et Senense
statuta concilii sacram ipsam synodum celebrare in qua per fidei heresis evellerentur
et deo militanti in ecclesia reformarentur mores in populi ac alta pax et
dulcis tranquillitas christiano populo traderetur. Quin pocius hoc tam salubre
negocium semper potissime insedit et residet cordi nostro et hiis de rebus cupientes
ut ipsum per apostolice nostre solercie studium finem debitum consequeretur in nostre assum-
pcionis principio ad summum apostolatus apicem mandavimus predilectum filium Iu-
lianum sancte Romane ecclesie sancti angeli dyaconum cardinalem ibidem Basilee sacram
synodum celebrare. Verum quia postmodum aliis nostris litteris curavimus christicolis
omnibus palam facere iustis de causis experte etiam non nullorum tunc Basilee conve-
nientium predilectum filium Iohannem pulchripatris ipsum oratorem ad nos specialiter de-
putatum nos informati veridica relacione percepimus quod Basilee pro tunc
sine magno temporis intervallo ipsius sancte synodi celebracio non esset possibilis
concilium ipsum penitus non dissolvimus ut ipsi non bene interpretati sunt sed ad nos

tram ciuitatē Bononien̄ cōmutamus Sic q̄ ipsū in sua essencia cōsistēre vo
lumus ac a Basilien̄ ciuitate solū exsoluimus Quare nos indebite cīminat̄
q̄ scandala in ecclia dei introducendi causa concilium dissoluimus cū ipsū a Ba
silea cōmutarē necessitatibus vrgen̄ coacti fuimus Et q̄uis nūc ipās nobis
cās p̄ p̄fatū oratorē intimatas innuciari nō vereant̄ orbi tn̄ toti no
tissimū ē illas cās celebrandi concilii impeditiuas extitisse veras Nam
fere octo menses effluxerūt postq̄ ipā inciari debuit sc̄a synodo nec
adhuc Basilee tres conuenerant epi aut alii in toto mundo decem p̄lati Regū
q̄z et p̄ncipū p̄curēs siue nūcii nulli aderant cū quibus de xp̄ianorum pa
cacione siue concordia possent aliqua p̄tractari ut in conciliis p̄mū in
quirē decens est Doctorū atq̄z magistrorum fere nulli interant qui h'eticorum
v̄sucias resistē possent ac argumenta eorum scirent sophistica reuellē
et cōfutarē Locus eciā ciuitatis Basilien̄ minime tutus videbat̄ tn̄ p̄pr̄
armatā finitimā h'esim Bohemorum Tum p̄pr̄ subortam guerram int̄
dilectos viros Illustres Burgundie et Austrie duces hiis igr̄ et aliis
iustis et licitis de causis nō scandalizandi clerū siue errores studio con
ficiendi de ipsorum cardinalium plurimorum consilio et assensu qui nūc Basilee
conueniūt et hanc cōmutacōm dāpnant fecimus p̄fatū hiis eciā de causis mo
ti quia sperabamus q̄ in ytalia existente carissimo in xp̄o filio Sigismundo Romanorum
tunc Rege nos faciliꝰ ambo potuissemus Bononie conuenire ad essentq̄z
ibidē Bononie tunc celeriꝰ p̄lati et p̄ncipes in numero copioso siue ipsorum p̄
curēs et nūcii cū quibus meliꝰ et graniori maturitate singula i concili
is agenda expedirent̄ et maiori cū reueren̄ ab omnibꝰ xp̄ifidelibꝰ reci
perent̄ q̄m illa que p̄ paucos Basilee conuenien̄ fieri forsitan contigissent Nes
cimus ergo quomō ipam audent cōmutacōm reprobarē cuius ipi plurimi fuerūt
auctores p̄cipui dampnat̄ nāq̄z eorum gesta non nr̄a quia tunc eramus g̃
uissima corporali infirmitate grauati Cū ipi dissolucōm et translacōm ipam
p̄mouebant suadebant ac efficē statuerūt nobis p̄cipue ad melioram
reducen̄ et hiis racōibꝰ compellen̄ Cum dum eramus in minoribꝰ constituti
vna cū ipis et aliis fr̄ibꝰ nr̄is sc̄e Romane ecclie cardinalibꝰ voto et Jura
mēto nos astrinximus q̄ illo in loco concilium tenemus in quo maiori
p̄ti cardinalium magis expediens videret̄ cū Basilee nō speraret posse cō
cilium celebrari t̄pibꝰ a jure decretis iam sine t̄pis instante et impedimentis
subsistentibꝰ enarratis Sicq̄z ipi mutacōm siue translacōm necīa esse di
centes et ut alio loco trāsferemus sedule requiren̄ Tandē sunt cā finalis
ut ipam translacōm siue cōmutacōm fecimus qua tn̄ et iustā fuisse et
nobis soli cū venerabilibꝰ fr̄ibꝰ nr̄is sc̄e Romane ecclie cardinalibꝰ facē licu
isse p̄ut egimus eē absq̄z alterius consensu concilii nemo sane mentis dz ambi
gē Nam et si canon constitutū qui incipit frequens ab ipo Concilio e
ditus et a fe. re. martino p̄decessore nr̄o nō improbatus loci mutarē ul t̄pe
incepcionis Concilii p̄rogarē nobis siue concilii consensu p̄hibē videat̄
Non tn̄ debet sic absolute int̄p̄tari ut cū immediate nobis eē soli ad
dēpta sint ēca loci mutacōm t̄pis p̄rogacōn̄ dispensandi facultas Cū
eciā si a martino editus extitisset illa nō fuisset siue eē debuisset p̄hibē
tis intencio que successoribꝰ suis nullā potuit in t̄pe p̄iudiciū generare
pari post ipm̄ p̄mo eadē p̄tate functuris et in fertur p̄ut ē scdm̄ omīa

Jura in hac pte concilium inferio summo pontifice ppaz ipis porez nequiut
solue ul ligare sz nos in hmo concilio supiores ipm possumus phibitum
regulare Nam hoc de Jure notissimum qr possumus quecumqz statuta decre
ta declata sine sanctita p quoscumqz pdecessores nros ul p quecumqz conci
lia dumo in ipis fidei fundamenta non existant sine ex hoc vlis ecclie bo
num pncipalr no turbetur ut vicarius xpi et irrephesibilr pro amone
et corripe libito voluntatis et con sentie no eet longeum abhesi velle
ligae manus vicarij yhu xpi et interris dei legati sine ipius gesta iu
dicae ul inpbae qd saclegu cimen hnt Sz qs nobis dicant qui nobis
detrahunt que hes que vlis ecclie turbacio ex hac tnslacon loci sur
ge potat si nos scam synodum Bonome commutamus ut eius bonu
no frustraret ultius qd iam mensibus octo sine fructu aliquo extitat p
rogatum et ipius inciandi postmodu Basilee vestigia comoda nulla
videbant pfecto nullus p iuris tramites ambulans et no passione se
ductus asseret qr ecclie fecerimus turbacom sed salutez nec celebracom
concilij frustraneimus si id accelerae 9cupiuimus Taceant igr hij qui
sic inhumant nobis detrahunt Quim no ad xpianorz et ecclie norz
commutacom fecimus sz psalute tutissima ut cicius que in concilio foret
agenda debitu fine sortirent Fuit igr a Basilien ciuitate lrima pro
tunc nra concilij dissolucio ac ipius ad Bonomaz iustissima tnslacio
et asseuerantes con sut penitus ab oi veitate ac fide catholica alieni
Nos insup cinuant et diffamant qr sacro concilio pure et simplr no
hemus sz quottidie magis cotendimus et despicimus Atqz nos mo
deste et mansuete mone curarunt ut scandalosaz dissolucom et eccle
xpi pturbacom amone debemus quas res inquit nos ptinacit recu
sare et has ob cae nos citare et mone no sunt veriti et tandez qd
e deteius si eorz vota infra sexaginta dies no impleuimus nos ab oi
pontificali ptate suspendisse pfitent que quitum con oia sut diuina iura
piter et humana ac hesim maite nutriencia breuit ondemus Nam dis
solucom qm scandalosam et ecclia pturbantez ee dicunt lrimus de cais
et nccijs Jure fecimus ut ante retulimus Quod gro scandalum qd iuste et
honeste et vrgente necitate factum extitit potuit gnare pfacto nullu
cu oia que ad salute xpiane religionis debuissent in Basilien concilio
expediri et que p tunc cu ipam scam synod commutamus ibm Basilee
fiei no poterat melius celerius et comodius in ipa Bononien synodo p
fici valuissent qm ecia ecclie pturbacom cum ut paulo ante narrauimus
illo intpe quo concilium commutamus fere nulli plati 9uenerat Non po
terant igr pturbai qui no aderant Quia qr concilium Basilee fiet no
curabant Nam si affectassent ibm intpe 9uenissent Nec quo ad illos
qui 9uenerant quia ita pauci numero erant qr sine nra auctte ecclesiam
vlem repntare no poterant quis ipi eaz se repntae dixerunt Conci
lio igr ad ipam Bononien ciuitatez lrima tnslato ibm postmodu 9ueien
Basilee velut locuste acephali canoicum sinenris psidentibus no face
concilium cu auctte carent aplice sedis Nec ve sut quas faciunt excusa
ciones qr Constan Senen qz atqz fe re martini ac nra auctte ipoz con
ciliorz vires hnt et habeant Nam nos pdcis cius veri subsistentibus et

nostram et pie memorie Martini ac ipsorum conciliorum auctoritatem Jure fecimus
revocare potuimus ut patule supra insinuavimus Quare post ipsam debitam
canonicam dissolucionem et auctoritatem predictarum revocacionem absque ulla auctoritate apostolica
convenebant sine convenerunt Vnde verum non est dicere eorum conventiculum concilium cum
quia nulla rata est vel unquam erit synodus generalis que summi pontificis non
fuit auctoritate suffulta nec eorum spiritus sancti est caput cum misericordie pater dominus Jhesus
Christus super omnia summum pontificem ecclesie post transitum suum ubi ad patrem caput
et principem ab ipso Christo et ecclesia institutum nos videlicet qui locum retine-
mus ipsius vicarii domini Jhesu Christi quamvis immeriti sacrilegium igitur a nobis postulat
et hereticum ut declarare velimus retroactis temporibus Basilee continuo fuisse concilium
cum post nostram dissolucionem sine nostris presidentibus regulare non faceret concilium
Quia eorum dicta gesta et facta omnia Jura divina pariter et humana pervertunt
sunt confecta et que per nos nullatenus sunt debita comprobari et in hoc est
quod christianam religionem circumvenire cupiunt ut sub colore quod continuo Basi-
lee concilium fuisse declaremus omnia eorum facta et gesta comprobemus que
adeo minus bene sunt composita ut etiam si ab habentibus potestatem promulgata fuisset
essent etiam irritacione annullacione et revocacione dignissima Nam quod
numquam est lectum ipsi in civitate nostra Ammonem et contra nostram voluntatem con-
stituere legatum ausi sunt illam tyrannide vnius cardinalis improbi cum eius conve-
mentis subiciendo spreto vero legato de latere per nos et nostram sedem apostoli-
cam constituto Vnde tot guerrarum strages tot ramine tot homicidia tot in-
cendia sub orta sunt sed tandem clementissimus deus sua immensa fecit pietate
in meliorem casum venire quia nostro vero domino et sub nostro legato civitas ipsa
est subiecta Ipsi insuper de singulis Romane curie officiis [illegible] disponere
non sunt veriti presidentes ad presidendum eorum ut generali concilio deputando
nostris penitus presidentibus spretis cum quibus potuissent ac debuissent canonicam sy-
nodum facere et firmare causarum etiam auditores [illegible] ipsis constituerunt quod suscipiunt
visum est pontifice summo Romanam curiam tenere dum extirpacionem heresum re-
formacionem morum pacemque christicolarum vniversarum intenti esse debent singulorum causas
particulares student pocius ventilare Exercicium et vice cancellariatus officium
vnum ex ipsis contra nostram voluntatem tribuere presumpserunt ac etiam generalia sine
publica consistoria celebrare omniaque attemptare non formidant que tantummodo
sunt nobis ac sedi apostolice specialiter reservata proinde ac si vniversale cursus viam
essemus ingressi vel si omnis pontificalis summe dignitatis potestas esset nobis
adhuc viventibus et in petri sede legitime constitutis aput ipsos devoluta quod absurdum
senciare est hereticum et propheticum cum potestas aput nos et ipsos et sic duos nisi
lidum esse non possit Quia ymaginari non possimus qua auctoritate quo Jure no-
bis in sede apostolica consistentibus beneficia conferant nisi quod vsurpant contra iusticiam
Jura nostra Et quod detestabilius est illa quam in nostris predecessoribus malefacta dampnant
monasteriorum religiosorum secularibus clericis administraciones concessas ipsi ad instanciam
cuiusdam principis secularis fecerunt Nam officium generalis humiliatorum et illius
ordinis monasterium principale cuidam seculari clerico in commendam sive in administra-
cione concesserunt Quare exemplo veluti pernicioso penitus facere recusamus
Ipsi vero ut episcopos habent continuo contra eorum voluntate facere temptaverunt et
sub tali eorum colorato tytulo clericis antedictis in dictam administracione intrusus
est ita ut dici possit fere centum monasteria regularia que sub officio ge

neralis dicti ordinis regular debuissent sub vnius clerici secularis sit adminis
tracōe supposita que quantum Juri quantum honestati quantum bonis moribus que
niant quisque prudens animaduertere pot. Postremo tandem vltra aliud qd
nos et plurimos fres nros sancte Roman ecclie card citare conati sunt Eciam
postquam decreuimus ibidem Basilee debere concilium agitari Nos ecc ab administra
cione summi pontificis suspendere freti sunt ut ad ipos possent saltem defacto
ipam nram summi pontificis ptatem aduocare et eius administracionem exercere
cōferendo bnficia vel officia et alia faciendo que nobis tm sunt a iure cō
cessa sine pmissa Iste go sunt cause quare contumaces Basilee finisse Concilium
pnos declarare cupiunt Isti sunt quia eorum vota pati nō volumus Quare
de nobis tot mendacia cōfingunt Iste sunt hereses quas extirpare cupiunt iste
sunt reformaciones debite quas in dei ecclia introducunt et pax et tran
quillitas quas vniuersis xpifidelibus disponunt: quia inter se et ipos ptatem
nram diuidunt et sibi uspie ascribere cupiunt ut que bnficia vel officia sine
honores quos a nobis cōsequi nō valuerunt scindendo dei ecclia cōsequant
Absit igr a nobis absit ut talem declaracionem faciamus et quod talia gesta com
pbemus peius est enim ut nō solum pontificatum vel ptem eius sed eciam tollat
quam fidem catholicam nobis auferat de hoc aut vero ad ostendenda
nram sinceram et purissimam intencionem quam habemus ut concilium fiat
et quod omnia ad finem debitum pducant fine contenti sumus et volumus pu
re et simplr continuare finisse Concilium Ita tm quod oia gesta et attemptata
contra nos siue sedis aplice libtatem vel priuilegia sancteque Romane ecclie
cardinales ac nobis adherencium put de facto fecerunt sic de facto ante oia
reuocent. nrosque legatos nec non Juris reglas psidentes admictat obiciunt
eciam nobis ac admirari videntur quod Basilee Iulianus sacram synodum cele
brari ac mandamus cum concilij cōsilio agenda p psidentem pfici Dicimus
quod concilium dumtaxat potens est ipos aut psidentes sequi uere est: et
ideo si concilium dictaret siue cōsuleret aliquid ecclie expedire psidentibus vero
nō placeret hoc ipum fieri nullomodo posset. sic quod de iudice concilium consi
liarios formaret Sed hij sic dicentes si ulla iura vidissent satis esset
Nam si ipi oia mundi iura pcurrent oia volunt quod que in concilio sta
tuuntur declarantur seu sanciuntur a papa vel eius legato constituantur atque p
mulgentur sacro concilio consulente sine eciam approbante Nam si papa
vel legatus eiusdem nollet disponere aliqua contra concilium affectaret ppe
sinam vel eius legati psonam summi pontificis representantis nō concilij
voluntas sequenda foret cum sup oia concilia papa habeat ptatem nisi for
te que statuenda forent catholicam fidem respicerent vel si nō fierent
statum vlis ecclie principalr pturbarent qua tunc concilij sina est potius
attendenda Verba igr lrarum nrarum secundum Juris formam interptanda sunt
ut que ad solum concilium spectarent que sunt numero plurima cum concilio ex
pediant et fiant alie vero Juris tramites innitent Et hoc est in quo po
tissime fallunt qui Basilee conueniunt Nam credunt in singulis agendis
esse Iudices sup pontificem qd eorum acciones demonstrant Nam in singu
lis se nobis supiores reputant qd tamen asseuerare est hereticum et pphanum
obmutescant igr et noscant qd eciam sic cum concilio fieri mandauit fe. re.
Martinus iiii pximus pdecessor Nec velint nram puram intencionem in

singulis lacerare · qui etiā cū alijs lacesse conant̄ asserentes nr̄am ad sūmu apl'a
tus apicem nō fuisse canonicā electōm Sz omnipotens deus aīr oculos sue
pie iusticie coñ p̄fatos nō gūtis Nam plurimi ex hijs qui talia p̄ferunt sūt
qui in petri cathedram dirigentes intronizauerunt Isti nos cōsecrauerūt
Isti nos coronauerūt Et aliqui ex eis ut verō xpī vicario pontificatꝰ in
singnia susceperūt · alij v° ex eis fere omēs gras siue bñficia plurima sūt
adepti · et nos ānis plurimis p̄sūmo v° pontifice venerati sūt Igr̄ ymagi
nari nō possimꝰ qua fronte qua audacia quo colore possint nr̄am catho
licam electōm indubiū reuocar̄e p̄sertim cū ipōꝝ allegant maxiam turpi
tudinem Quare p̄ncipes xp̄iani religiosissimi vos qz alij xpicole or
thodoxi p viscera dei nr̄i yhu xpī p̄fatos Basilee q̄uenientes adhorta
mū ut desistentes ab inceptis velint nr̄os p̄sidentes admictē · ut cano
nicam synod faciētes possint bona illa pp̄r que scm̄ concilium ē institu
tum debite execucōi demandar̄e Sz si secus qđ absit fecerit · et dei ecclīam
scindē ut hactenꝰ sūt conati q̄ͣpimerit nec cū p̄sidentibꝰ intendē refor
macōi eccl'ie studuerīt Tunc nos xpicolas p̄ncipes itiu p eiusđ miseri
cordiam obsecramꝰ qui pro nobis mortem subyt tpalem ut velitis eoꝝ im
pbis conatibꝰ p posse resistē · p̄rtim ne scisma nephandissi'm in dei eccl'ia oi
at' Nam hoc ad p̄ncipes ptinet seculi xpianos ut eoꝝ tpibꝰ pacitam ve
lint esse m̄rem ecclīam vnde sūt sp̄ualr̄ nati Qđ psalmigraphum v̄bū os
tendit cū inquit · et nūc reges intelligite erudimini qui iudicatis t'ram
Seruite dn̄o · ic̄ Sz quo seruiūt p̄ncipes in timore nisi ea que coñ ma
trem ecclīam · et iussa dn̄i sūt religiosa seueritate p̄hibendo atqz plectendo
Igr̄ viriliť agite ad v̄lue xpi vineam et agrum dn̄icam de uastar̄e cupiētes
Nec p̄mictē velitis q sine auct̄e pontificis conciliabula nō concilia fi
ant · qm̄ infutūr ee possit exemplum p̄niciosissimū ut decem siue plures
adhibitum siue aplice sedis auct̄e aliquo in loco p̄lati q̄uenant scandali
zarentqz pplm xp̄ianū orthodoxum · ac coñ xpī vicarium p̄hibito resili
rent ac resistentes malis actōnibꝰ etiam gl'am mererent Datū Rome
apud scm̄ laurencium in damaso anno incarnacōis dn̄ice M ccccxxxiij°
ydus Septebr pontific nr̄i anno tercio Nulli g° omīo hom̄ liceat hanc
paginam nr̄e q̄stitucōis declaracōis p̄secucōn intencōn cassacōn reuocacōn
irritacōn ānullacōn voluntatis reductōis et mandati infringē ul' ei au
su temerario coñtre Siquis aūt hoc attēptar̄e p̄sūpserit indignacōm oi
potentis dei · et btōꝝ petri et pauli aploꝝ eius se nouit incursurū Dat'
Rome apud scm̄ petrum · anno dn̄ice incarnacōis M ccccxxxiij° · xviij°
kal' Januarij pontificatus nr̄i anno tercio // Ego Jordanus ep̄us Sabi
nen̄ manu p̄pia subscpsi // Ego anthonius t't' sti Marcelli manu p̄pia
subscpsi // Ego lucidꝰ cardinalis de comite manu p̄pia subscpsi Datum
Basilee in sessione publica eiusđ sc̄e synodi in eccl'ia Basilien̄ solempn'r
celebrata Non̄ februarij anno anatitate dn̄i M ccccxxxiiij°

Sessio decimaseptima de admissione p̄sidencium
dn̄i nr̄i pape anno incarnacōis dn̄ice M ccccxxxiiij

Sacrosancta gn̄alis synodꝰ Basilien̄ in sp̄u sc̄o l'time q̄gregata
vl'em ecclīam repn̄tans ad ppetuam rei memoriam Dil'cos eccl'ie filios Nico

lanum et sancte crucis in Jerusalem presbiterum Julianum sancti angeli dyaconum sancte Romane ec-
clesie cardinales Et venerabiles Johannem archiepiscopum Tarentinum et petrum episcopum padua-
num . ac dilectum ecclesie filium ludovicum abbatem sancte Justine paduane tantum
admictit in presidentes in hoc sacro concilio nomine et vice et loco sanctissimi in christo
domini domini Eugenii pape quarti cum infrascriptis condicionibus et clausulis plenissimum
robur et effectum per omnia habiturum videlicet sine ulla jurisdictione coactiva saluo
etiam modo procedendi in hoc sacro concilio hactenus observato . presertim qui con-
tinet in ordinacionibus huius sacri concilii que incipit . primo sint quatuor de-
putaciones sicut sunt inter quas omnes de concilio distribuantur equaliter
quantum fieri poterit Ordinat etiam quod preter sextam feriam in qua ordinaria est congre-
gacio generalis . non possit fieri alia nisi fuerit conclusum prius per tres deputaciones
ad minus . et tunc intimetur ipsis presidentibus vel alteri ex eis quod ponat cedulas et si
non fecerint unus ex promotoribus concilii vel unus ex deputacionibus qui cumque sit
ponat cedulas et omnes de concilio veniant ad congregacionem alias si non fuerit
conclusum per tres deputaciones nullus ad ipsam congregacionem attendat et quicquid
ibi factum fuerit nullius sit roboris . et idem de sessione // Item quod lectis in
congregacione generali hiis que conclusa sunt per deputaciones . primus inter presi-
dentes ibidem presentes etiam aliis vel alio ex eis absentibus concludat iuxta ordinacio-
nes sacri concilii Quod si noluit ipse aut alius de presidentibus ibidem presentibus facere
tunc prior prelatus subsequens in ordine consedendi concludat Et ipso nolente
alius successive faciat et si forte nullus de presidentibus veniat ad congregacionem
vel ad sessionem generales . tunc primus prelatus ut premictitur pro illo die faciat of-
ficium presidentis Item quod omnia acta huius sacri concilii sicut hactenus est obser-
vatum fiant et expedientur sub nomine et Bulla ipsius concilii Datum Basilee
in sessione publica eiusdem sancte synodi Basiliensis solempniter celebrata in ecclesia
maiori sexto kalendas may anno domini M CCCCXXXIIII

Sessio decima octava super renovacione
decreti concilii Constanciensis etc. etc.

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata uni-
versalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam etc. Ad magnam ecclesie catho-
lice utilitatem pertinere dinoscitur ut ipsius auctoritas cui omnes subesse tenentur
in sacro olim Constanciensi concilio declarata sepius manifestetur et ad omnium no-
ticiam producatur Et quemadmodum non nulla concilia precedencium synodorum salubres
instituciones et declaraciones renovare consueverunt Ita et hec sancta synodus nunc iam
illam declaracionem de generalium conciliorum auctoritate in dicto Constanciensi concilio promulga-
tam sub eo qui sequitur tenore innovat . Primo quod generalis synodus in spiritu
sancto legitime congregata generale concilium faciens ecclesiam catholicam militantem
representans potestatem a christo immediate habet cui quilibet cuiuscumque status vel dig-
nitatis . etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que pertinent ad fidem ad ex-
stirpacionem scismatis et ad generalem reformacionem ecclesie in capite et in membris
Item declarat quod quicumque cuiuscumque status vel dignitatis etiam si papalis existat
qui mandatis statutis sive ordinacionibus aut preceptis huius sancte synodi et cuius-
cumque alterius concilii generalis legitime congregati super premissis seu ad ea pertinentibus
factis vel faciendis obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit condigne penitencie
subiciatur et debite puniatur etiam ad alia iuris subsidia si opus fuerit recurrendo

Auscultata cum originalibus et
concordant Brunet

Datum Basilee in sessione publica eiusdem sancte synodi in ecclesia maiori Ba-
siliensi solempniter celebrata sexto kal. Julij Anno domini M cccc xxx quarto

Sessio decima nona sacri concilij Basiliensis celebrata
die martis vij septembris in qua fuerunt promulga-
ta decreta in materia grecorum necnon iudeorum et neophitorum

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata
vniuersalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam Sicut pia mater pro filiorum
salute semper anxia est nec vmquam quiescit donec si qua inter ipsos dissensio sit
sopita fuerit Sic et multo amplius sancta mater ecclesia que filios ad perpetuam vitam regenerat
omni conatu laborare consueuit ut omnes qui christiano nomine censentur sublato omni
dissidio eandem fidei vnitatem sine qua salus esse non potest firma caritate custo-
diant Quamobrem huius sancte synodi ab inicio sue congregacionis precipua cura
fuit recens illud Bohemorum antiquumque grecorum dissidium penitus extinguere
et eos nobiscum in eodem fidei et caritatis vinculo perpetuo copulare Bohemos
igitur viciniores primo deinde grecos per nostras litteras et oratores pro sancta vnione
facienda cum omni caritate ad hoc sacrum concilium vocauimus Et quamquam Bohemorum
negocium multi ab inicio non solum difficile sed pene impossibile extimarent et
nostrosque tamquam superuacuos et inutiles iudicarent labores attamen dominus
noster Jhesus christus cui nichil impossibile est sic salubriter ipsam rem vsque ad
hanc diem direxit vt multo amplius hec ipsa Bohemorum vocacio ecclesie
sancte profuerit quam multi potentissimi exercitus qui sepe Bohemiam armata manu
ingressi sunt Que res eo ampliorem spem nobis prebet ut hanc grecorum
vnionem cum omni fiducia et constancia prosequamur Ad quod eo libencius aggre-
dimur quo ipsos ad hanc vnionem plurimum affectos conspicimus Vt primum enim
serenissimus Grecorum Imperator et patriarcha constantinopolitanus per nostros re-
quisiti sunt oratores mox tres insignes viros de hijs qui apud eos magne
videntur auctoritatis Quorum primus ipsum Imperatorem consanguinitate attinet ad hanc
sanctam synodum destinarunt sufficienti ipsius Imperatoris mandato cum Bulla aurea
et eius manu propria subscripta ac patriarche litteris munitos qui tam in generali con-
gregacione quam coram commissarijs nostris feruentissimum Imperatoris et patri-
arche tociusque ecclesie orientalis ad hanc vnionem desiderium exponentes et
nos mirum in modum ad tam sancti operis prosecucionem pulsant ac quottidie ex-
citant Dicunt insuper firmiter constanterque asserunt vnionem ipsam nisi in
synodo vniuersali in qua tam ecclesia occidentalis quam orientalis conueniat fieri
nullatenus posse Et in ea synodo si fiant ut infra conventum est omnino ipsam vni-
onem secuturam hijs auditis summa nobis leticia ac iocunditas immensa ac-
cessit Quid enim ecclesie catholice felicius gloriosiusque contingere vmquam posset
quam quod tot orientales populi qui numero hominum ab hijs qui nostre fidei sunt non
multum distare videntur in eadem nobiscum fidei vnitate coniungantur Quid vtilius
aut fructuosius ab exordio nascentis ecclesie populus christianus vidit vel audi-
uit quam quod diuturnum perniciosumque scisma penitus extirpetur Vnde et aliam rei pu-
blice christiane deo propicio vtilitatem accrescere confidimus quia ex hac vnione
cum facta fuerit plurimos ex nephanda Machometi secta ad fidem catholicam
conuerti sperandum est Quid igitur pro tam pijs ac salutaribus rebus per christi fideles
temptandum faciendumque non esset Quis catholicus pro tanto nominis christiani

ac orthodoxi fidei incremento non modo caducam huius mundi substanciam sed et cor-
pus et animam exponere non deberet. Quo circa omnem cogitatum nostrum iactan-
tes in deum qui facit mirabilia magna solus Venerabiles sancte Romane ecclesie car-
dinales presidentes sedis apostolice patriarcham Anthiocenum archiepiscopos episcopos ab-
bates magistros que et doctores in numero competenti deputavimus ut una cum ipsis
Grecorum ambasiatoribus rem istam tractarent et quo ordine ad execucionem dedu-
cenda esset prospicere deberent qui tam inter se quam cum ipsis oratoribus sepe numero
convenientes habito inter se digesto consilio ad infrascripta cum ipsis devene-
runt capitula que postea secundum morem huius sacri concilii per sacras deputaci-
ones mature deliberata et deinde per generalem congregacionem conclusa firma-
taque solempniter extiterunt Quorum tenor una cum mandato ipsius domini Im-
peratoris sub bulla aurea sequitur et est talis // AMBASIATORES sere-
nissimi domini Imperatoris Grecorum et domini patriarche Constantinopolitani vide-
licet dominus Demetrius prothonestiarius paleologus methotides Venerabilis
ysidorus abbas monasterii sancti demetrii et dominus Johannes dissipatus eiusdem
Imperatoris familiaris convenientes cum dominis deputatis sacri concilii primo
exposuerunt quod si ecclesie occidentali placeret ut hec synodus Constantinopo-
lim celebraretur ecclesia orientalis propriis expensis ibidem conveniret. Nec opor-
tere ut ecclesia occidentalis prelatis orientalibus aliquas expensas faceret
Quinymmo ipse dominus Imperator in quibus posset prelatis latinis Constantinopo-
lim venturis subveniret. Si vero autem placeret ut prelati ecclesie orientalis ad
terras latinorum pro predicta synodo accederent necessarium fore propter tenuitatem camere ut ex-
pensis ecclesie occidentalis venirent Et cum dictis dominis deputatis videretur multis
de causis hanc unionem fieri posse commodius in hac civitate Basiliensi ubi
actu concilium congregatum est sepe ac multum apud ipsos oratores institerunt
ut hunc locum pro hac sancta unione eligerent offerentes impensas ad hoc necessarias
Sed ipsis oratoribus respondentibus quod cum instructiones limitate de certis locis
per ipsos Imperatorem et patriarcham eis date sint non possunt hunc locum eligere
qui in ipsis instructionibus nominatus non esset. Domini deputati sacri concilii cog-
noscentes sanctam ac perfectam ipsius concilii intencionem que est pro honore dei
ac fidei catholice profectu nullis parcatur laboribus et impensis iudicave-
runt non expedire ut propter locum duntaxat tantum bonum negligeretur acceptarunt igitur
Igitur si placeat sacro concilio unum de locis inferius nominandis cum hoc quod
sicut inferius est conventum invitantur aliqui vel aliquis ad ipsum dominum Impera-
torem patriarcham et alios quibus persuadeant. LOCA nominata sunt Calabria
Anchona vel alia terra maritima Bononia Mediolanum vel alia civitas in
ytalia Extra ytaliam Buda in hungaria Wienna in austria et ad ultimum
Sabaudia // CONVENERUNT tandem dicti domini deputati cum ipsis dominis
ambasiatoribus in hiis que sequuntur si sacro concilio placeat // PRIMO
dicti ambasiatores promiserunt quod ad huiusmodi synodum conveniant Imperator
Grecorum et patriarcha Constantinopolitanus et ceteri tres patriarche et archiepiscopi
et episcopi et alii ecclesiastici qui commode venire poterunt Similiter veniant ab omnibus
regnis et dominiis que subiciuntur ecclesie Grecorum cum plena potestate et man-
dato vallato Juramento et aliis clausulis oportunis tam ex parte secula-
rium dominorum quam prelatorum ITEM quod invitatur unus vel plures ambasiato-
res ex parte sacri concilii cum octo milibus ducatorum pro facienda congregacione

Per oratores ut in hac civitate Basiliensi vel[...] asserunt
Romney Quod

p̄latoꝝ ecclie orientalis ad constantinopolim que octo milia expedient
ab ipis ambasiatoribꝰ sac̄ concilij videbitur Ita tamen q̄ si dicti p̄lati
nollent constantinopolim venire vel postq̄m in constantinopoli venerit
nollent ad synodū p̄dc̄am accedere tunc teneatur dn̄s Imperator reddere dc̄is
ambasiatoribꝰ sacri concilij quicquid pro ea re expenderint // Item
q̄ ecclia occidentalis soluat expensas quatuor galeaꝝ grossaꝝ quaꝝ
due sint de constantinopoli · et due aliunde p̄ conducendo dn̄m tempus erit ad
portum nr̄m · et reducendo constantinopoli dn̄m Imperatorem et patriarchas
et p̄latos ecclie orientalis cum suis usq; ad nr̄m septingentaꝝ psonaꝝ
Omnibus eciā ipā occidentalis ecclia impensas faciet hoc modo Quia p̄
expensis ipius Imperatoris et ipaꝝ septingentaꝝ psonaꝝ a constantinopo
li usq; ad portum nr̄m vltimū dabit ipi Imperatori quindecim milia ducatoꝝ
adiecto aut ultio portu usq; ad locum dicte synodi · et deinde quādiu
manebunt in synodo usq; ad responsionem ipoꝝ ad constantinopolim fa
ciet dc̄o Imperatori cum dc̄is septingentis psonis impensas honestas // Item
q̄ infra decem menses incipiendos a mense nouembris p̄xime sequenti teneatur
sacrum concilium mittere duas galeas grossas et duas subtiles versus con
stantinopolim cum tricentis balistarijs sup quibꝰ galeis erunt ambasia
tores sacri concilij · et dn̄s Demetrius p̄thonestiarius paleologus p̄mꝰ
de ipis ambasiatoribꝰ dn̄i Imperatoris Quin quidem ambasiatores sac̄ con
cilij hebunt secum quindecim milia ducatoꝝ danda dn̄o Imperatori p̄ expensis
suis et patriarchaꝝ et p̄latoꝝ ac alioꝝ venientium usq; ad nr̄m septinge
taꝝ psonaꝝ faciend a constantinopoli usq; ad portum nr̄m ultimum ad
quem debebunt applicare ut sup̄ // Item p̄dc̄i ambasiatores sacri concilij
ituri cum p̄dc̄is galeis ordinabunt q̄ decem milia ducatoꝝ erunt parata ad
exponend si necesse fuit p̄ custodia ciuitatis constantinopolitane p̄p̄ pericu
lum qd̄ posset interuenire a turcis ciuitati tempore absencie dn̄i Imperatoris que
pecunie exponetur p̄ aliquem a dc̄is ambasiatoribꝰ sacri concilij deputand
p̄ut necessitas fuit // Item ordinabunt p̄dicti ambasiatores sacri concilij
de expensis duaꝝ galeaꝝ subtilium et tricentoꝝ balistarioꝝ p̄ custodia
ciuitatis constantinopolitane tempore absencie dn̄i Imperatoris et q̄ tunc gentes dictaꝝ
galeaꝝ · et ipi balistarij Jurabunt in manibꝰ Imperatoris fideliter se hr̄e et
capitanei eoꝝ sint quos Imperator instituerit // Item q̄ p̄dc̄i ambasiatores
habeant expensas duaꝝ galeaꝝ grossaꝝ tot quot expendi consueuerint in
armando tales galeas // Item q̄ huiusmodi ambasiatores sacri concilij ituri
cum p̄dc̄is galeis ad constantinopolim nominabunt dn̄o Imperatori portum ad
quem ultio debebit applicare · et locum vnum de p̄nominatis in quo esse debeat
dc̄a vlis sinodꝰ · laborabunt tamen cum oi instancia ut ipā ciuitas Basilien̄ eli
gatur p̄ut sperand est // Item q̄ hoc sacrum Basilien̄ concilium interim sta
bit in Basilea firmiter nec dissoluetur Jtimo impedimento cessante quo inter
ueniente qd̄ deus auertat p̄ continuacone sui iuxta capli disposicom sequens
ad aliam ciuitatem se transferret Et in casu q̄ dn̄s Imperator non contentaret
de isto loco tunc infra mensem postq̄ p̄fatus dn̄s Imperator applicuerit ad dc̄m
portum ultimum sacrum concilium se transferret ad vnum de p̄dc̄is locis nominatis
p̄ ipm sacrum concilium ut sup̄ dc̄m est eligend // Item q̄ in omnem euentum
p̄dc̄a omnia utrimq; adimpleantur // Item q̄ p̄dc̄a oia fiant firmo isto modo

C(ontra) p(er) dn̄o Imperatori et ipi ambassiatoribꝰ pt concilij

et cum maiori robore et securitate quo fieri potuit per sacrum concilium videlicet per decre
tum et sub bulla. ITEM quod predictis omnibus conclusis et concordatis ac ut pre
mittitur firmiter roboratis summus pontifex expressum prebeat assensum per suas pa
tentes bullas et quod predicta omnia et singula intelligi debeant bona fide sine do
lo et fraude et absque impedimento legitimo et manifesto. HIIS omnibus adim
pletis dicunt supradicti ambasiatores Grecorum et promittunt quod omnino venient
etiam si bellum foret et instaret civitati et ab earum omnium rerum confirmacionem
tradent mandatum prefati imperatoris sub bulla aurea sacro concilio et per
predictum imperatorem ipsi et alii iurabunt scribendo et subscribendo propter firmam et
veram fidem quod fieri debeat cum deo universalis ista synodus si mors imperatoris
non intervenerit aut impedimentum aliquod manifestum et verum quod fingi et vi
tari non possit. POSTREMO petitum est ab ipsis ambasiatoribus Gre
corum ut exponerent quedam nomina in eorum instructionibus contenta et primo
quid intelligunt per verbum synodus universalis responderunt quod papa et patriarche sint
in dicta synodo per se vel per procuratores suos suplicaturi et alii prelati sint ibidem vere et re
presentative promittentes ut supra quod dominus imperator Grecorum et patriarcha con
stantinopolitanus interierunt personaliter. LIBERA et inviolenta hoc est quod uni
cuique liceat libere dicere iudicium suum sine aliquo impedimento vel violencia.
SINE contencione hoc est sine contencione rixosa et contumeliosa. Non
tamen excludunt disputaciones et collaciones necessarie pacifice honeste
et caritative. APOSTOLICA et canonica hec nomina quomodo intelligi debeant et
de modo procedendi in synodo remittunt se ad ea que ipsa universalis synodus de
clarabit et ordinabit. ITEM quod imperator Grecorum et eorum ecclesia habeat
honores suos hoc est quos habebat tempore exorti presentis scismatis salvis semper
iuribus honoribus privilegiis et dignitatibus summi pontificis et Romane ec
clesie et imperatoris Romanorum et quod si qua dubitacio oriatur stetur declaracioni
prefate universalis synodi

Sequitur tenor mandati domini imperatoris
sub bulla aurea de greco in latinum translati

QUONIAM fuerunt ad sacrum concilium generale Basiliense nostri et imperii
nostri ambasiatores familiares nostri protonestiarius Demetrius Paleo
logus Methotides et honorandissimus in sacris monachis abbas sacri
monasterii sancti Demetrii et familiaris noster Johannes Dissipatus ad constitu
cionem a nobis sollicitati generalis et ycumenici concilii pro unione et medi
cionem sancte ecclesie Christi et dedimus eis ambasiatoribus perfectam et plenam potesta
tem et bayliam super et in predictis mandat diffinit et ordinat imperium nostrum
per presens crisobolum suum quod omnia et singula illa que ordinaverint et pro
miserint iuraverint fecerint et constituerint per scripturam sive scripturas
super predictis prefati nostri ambasiatores reputentur a nostro imperio et affirma
ta sint tamquam si a persona nostra personaliter facta ordinata promissa et iurata
forent et si contingeret impedimentum aliquod vel mors in aliquo dictorum am
basiatorum tunc quod factum est et promissum est per duos ex eis firmum et vali
dum sit tamquam si per omnes tres factum foret et robur et firmitatem predictorum
iurat imperium nostrum per iuramentum debitum et condecens nobis tamquam christia
no fideli imperatori et per oracionem et benediccionem sancti mei imperatoris domini
et patris nostri felicis memorie et per animam meam factumque presens crisobolum im

perij nri A mundi creacione Sexmillesimo Nongentesimo quadragesimo
secundo · a dni nri yhu xpi natiuitate M · cccc xxxiij · die · xiª · nouembris ·
Constantinopoli in pallacio nro Imperiali Et subscriptam lictteris rubeis manu
nostra propria more Imperiali compendenti aurea bulla

lra dni patriarche Constantinopolitani
sub Bulla blumbea et est talis

Joseph dei gra archiepus Constantinopolitanus noue Rome vlis patriar
cha Revmis cardinalibus Romane eccle et Revdis epis et omnibus alijs deuotis
congregatis in synodo Basilien condignam et condecentem inuicto nobis omnibus
ea qua teneor caritate et amicicia spuali salutem lras p. v. recepimus
per Revdum anthonium epm Suden · et fratrem albertum de crispis sacre
theologie mgrm vros oratores · ex quibus et eciam relacione pfatorum bene
notauimus optimam disposicionem atque intencionem deo amabilem quas re
uerendissime v. p tota xpianitate gerit et spaliter pro nobis id est pro vnitate ec
clesie scte xpi et sup hoc letati sumus maxime quia hortamini nos pro illis pro
quibus et nos iam diu hortati sumus Instanter ecclesiam Romanam inuito
ciens enim scepsimus et misimus illuc pro vnitate pdicta ut omnibus patet
Tant autem legacoibus ex parte nra factis · et tanta sollicitudine ostensa non
puenerunt · tamen circumstancie rerum ut finem acciperet nra voluntas et tractatus
ad pns igr de istis ydem et cum sili et eadem disposit vris pnitatibus R.
scribimus querentes fieri concilium ycomenicam sub presencia omnium psonarum ne
cessario debencium ad esse scdm antiquum ordinem et consuetudinem Et tale
concilium fieri canonicam liberum inuiolatum · et simplr scdm formas an
tiquorum ycomenicorum conciliorum et illud omne qd deo dante in tali concilio
vnanimit et concordit conclusum fuit hoc firmum habere indubitant et sine con
tradictone et lite quacumque que omnia dicta fuerunt concessa et firmata a sta
Romana ecclia p plures legacoes ad eam parte nra factas Impedita vero fuit
istorum conclusio et effectus ppr temporales circumstancias ut supra dcm est Sed quia vre
pnitates in pnti tpe tantam pmptitudinem sup istis ostendit p legacoem
spalem fecit p istis et hortata nos fuit lris et relacionibus suorum oratorum
ppr hoc · et nos inuictimus ambasiatores nros familiarem Imperij prothono
tarium · demetrium · paleologum · methotidem · et honorandissimum in sacris mo
nachis abbatem sacri monasterij sti demetrij ysidorum Et Johem dissipatum
per quos petimus et rogamus p. v. q ad hoc deo amabile opus vniomis
conferatis omnem curam et sollicitudinem ut fiat et concludatur dcm laudabile
opus vris studio et diligencia vris correspondentibus Quando vero sint // cum
aliqua necia ad hoc · et eius opis execucioni commisimus de istis pdcis no
stris ambasiatoibus · qui · v · p · lacius et clarius oia referent et manifestabunt
placeatque R · v · p · eisdem plenam fidem adhibere Datum in vrbe Constantinopo
li anno dni Millesimoquadringentesimotricesimotercio die xv · mens octobris

Sequitur confirmacio sup dcorum caplorum

Supradicta igr capla et conuenciones hec sta synodus aucte vlis ecclie p
senti decreto approbat ratificat et confirmat statuitque et decernit et pollicetur
ea et eorum quodlibet seruare et in concussa tenere ut pmittitur Cum ad incre
mentum fidei orthodoxe utilitatem que ecclie catholice et tocius ppli xpiani
ptineant omnibus xpi fidem diligentibus grata plurimum et accepta esse debent

Et quia ut prescriptum est ipsi Greci propter nonnullas causas postulant ut sanctissimus dominus noster Eugenius papa quantocius dictis capitulis et convencionibus expresse consenciat, ne propter hoc tantum negligatur bonum ipsum dominum Eugenium hec sancta synodus cum omni caritate obsecrat et deprecatur ac per viscera misericordie yhesu christi cum quanta potest instancia exorat ac requirit ut in favorem fidei et ecclesiastice unitatis prefatis capitulis et convencionibus synodali decreto approbatis et ratificatis per suas litteras more Romane curie bullatas expressum assensum prebeat. Datum Basilee in sessione publica eiusdem sancte synodi in ecclesia maiori Basiliensi sollempniter celebrata vii ydus Septembris anno a nativitate domini MCCCCXXXIIII

Decretum de Judeis et neophitis
in eadem sessione promulgatum

SALVATORIS nostri yhesu christi sequens vestigia hec sancta synodus illud gerit potissime in visceribus caritatis ut omnes ewangelicam veritatem agnoscant et in ea postquam agnoverint fideliter perseverent. Pro quo ut Judei aliique infideles ad orthodoxam convertantur fidem et qui ad ipsam conversi fuerint in illa constanter permaneant hiis salubribus institutis providere decernens // INPRIMIS statuit ut omnes dyocesani quosdam in litteris divinis bene eruditos aliquot vicibus annuatim deputent in locis ubi Judei aut alii infideles degunt ad predicandum et explanandum talem catholice fidei veritatem ut ipsi infideles qui audiunt valeant suos errores recognoscere. Ad quam predicacionem sub pena tam commercii per fideles illis interdicendi quam aliis ad hec oportunis ipsos infideles cuiuscumque sexus in annis discrecionis constitutos accedere compellant. Ipsi autem dyocesani ac predicantes ita se erga illos propicios ac caritate plenos exhibeant ut non solum propalacione veritatis sed et aliis humanitatis officiis ipsos christo lucrifaciant. Christianos autem cuiuscumque status aut dignitatis qui eos impedierint ne Judei ad huiusmodi predicacionem conveniant aut arceant notam fautorie infidelitatis incurrere ipso facto decernit // Ut autem hec predicacio eo sit fructuosior eo quo predicantes habuerint linguarum periciam omnibus modis servari precipimus constitucionem editam in concilio Wyennensi de duobus docere debentibus in studiis ibi expressis linguas hebraicam arabicam Grecam et caldeam que ut efficacius observetur rectores ipsorum studiorum inter alia que in assumpcione rectoratus jurant hoc etiam addi volumus operam se pro ipsius constitucionis observacione daturos. In conciliis eciam illarum provinciarum in quibus huiusmodi studia constituta sunt omnino disponatur ut hii qui predictas linguas docturi sunt stipendia debita percipere valeant. Insuper sacros canones renovantes precipimus tam dyocesanis quam potestatibus secularibus ut modis omnibus prohibeant ne Judei aut alii infideles christianos aut christianas in familiares seu servientes aut filiorum suorum nutrices habeant ac ne christiani cum ipsis in eorum festivitatibus nupciis et conviviis aut balneis seu nimia conversacione communicent aut medicos vel mediatores matrimoniorum proxenetas seu aliorum contractuum mediatores de publico constitutos assumant. Nec aliis preponant publicis officiis aut ad gradus quoscumque scolasticos admittant. Nec eis locent predia nec alios redditus ecclesiasticos. Prohibeant eciam libros ecclesiasticos calices cruces et alia ecclesiarum ornamenta sub pena perdicionis rei emere aut pignori sub pena amissionis pecunie mutuate accipere. Sub gravibus quoque penis

[Left margin, beside "...de duobus docere debentibus...":] + lingue docte

[Right margin, beside "...aut balneis seu nimia...":] // seu

[Left margin, beside "...publicis officiis aut gradus...":] + ad

cogant aliquē deferre hitū p quē euident a xpianis decerni possint Quorum
ut euitetur nimia conuersacio in aliquibus ciuitatum opidorum locis xpianorum
cohitacōe sepatim hitare compellant et ab ecclijs longius quātū fieri pot
Nec diebus dnīcis et alijs solempnibus festiuitatibus apotecas apertas te
nere uel in publico laborare presumant

De hijs qui volunt ad fidem conuerti

SIQUIS eorum ad fidem catholicam conuerti voluit bona sua quecunque hēt
mobilia et inmobilia ei intacta illesaque pmaneant Quod si huiusmodi bona ex
usura aut illicito questu fuerint acquisita et note sint psone quibus fiēt
de iure restitucio facienda quia nō dimittit pctm̄ nisi restituat ablatū
illis restitui oīo oportet hijs vō psonis nō extantibus quia talia pmanus
ecclie in pios essent usus 9uertenda hec scā synodus vicem gerens vlis
ecclie in fauorem 9cedit suscepti baptismatis tamquā in pium usum apud
ipsos remanē debere sub pena dūi anathematis tam ecclasticis qui
secularibus inter dicens ut nullam sup hijs quouis quesito colore molestiam
inferant aut inferri paciant S3 magnū se fecisse lucrū existiment dum
tales xpo lucrati fuerint Et qm̄ ut scptum ē qui habuit sbam mūdi huius
et viderit frēm suū necessitatem hre et clauserit viscera sua ab eo quō cari
tas dei manet in ipo Ex ipi 9uersacionis tpe inopes aut indigentes fuerint
p viscera mīe dei nri omnes tam eccliasticos q3 seculares hec scā synodus exhor
tatur ut ipis 9uersis manus porrigant adiutrices Ipi quoque dyocesani nō
solum xpianos ad subueniendū illis exhortent S3 tam de redditibus ecclarum
p ut poterint qm̄ de hijs que ad paupum usus pijs ipos 9uertenda deuoluunt
huiusmodi neophitos sustentare nō negligant Ipos quoque a detractoribus con
tumelijs pēna affectione defendant Et qm̄ p grām baptismi ciues scōrum et dome
stici dei efficiunt Longeque dignius sit regenerari spū quā nasci carne Hac edi
tali lege statuimus ut ciuitatum et locorum inquibus sacro baptismate regnant
priuilegijs libertatibus et immunitatibus gaudeant que rōe dūtaxat natiuitatis
et originis alij consequuntur Curent insuper sacerdotes baptisantes et
hij qui de sacro fonte suscipiunt tam ante baptismū qm̄ post illos in arti
culis fidei ac legis noue preceptis catholicis q3 ecclie ritibus diligent in
struere et tam ipi qm̄ dyocesani opam dent ne cū judeis seu infidelibus
saltem plongius tpis penitus 9uersent ne sicut nouit 9tingit ab infir
mitate curatis modica occasione ad pristinam pdicionem recidiuos efficiat
Et qm̄ experiencia teste nutriam inter se neophitorum 9uersacionem ipos in fide no
stra fragiliores reddē ac saluti iporum plurimum officē compertum est exhortat
hec scā synodus locorum ordinarios ut qntū p incremento fidei viderint
expedire curent et studeant neophitos ipos cū originarijs xpianis ma
trimonio copulare phibeant et hij neophiti sub grauibus penis ne mor
tuos more Judeorum sepeliant aut sabbata aliasque solēpnitates et antique
secte ritus quoquō obseruent S3 et ecclias et pdicaciones ut alij
catholici frequentent Et tam in omnibus se xpianorum moribus 9formes red
dant Contemptores aut pdictorum p sacerdotes in quorum prochijs siti sunt
aut alios ad quos de jure uel antiqua 9suetudine de talibus inquirē spec
tat ac eciā p alios quoscunque dyocesanis seu inquisitoribus heretice prauita
tis deferantur et inuocato si opus fuit brachij secularis auxilio per eos

taliter puniant quod et aliis transeat in exemplum. De his omnibus in conciliis provincia-
libus et synodalibus diligens fiat inquisicio. Et tam circa episcopos et sacerdotes
in premissis negligentes quam ipsos neophitos et infideles predictorum contempto-
res oportunum adhibeatur remedium. Si quis autem cuiuscumque gradus vel pre-
eminencie huiusmodi neophitos ne ad observacionem rituum christianorum seu aliquorum pre-
missorum compellantur fovere atque defendat penas contra fautores hereticorum
promulgatas ipso facto incurrat. Neophiti vero si se corrigere post canonicam mo-
nicionem neglexerint qui ad vomitum iudaizantes redire comperti fuerint contra
eos tamquam perfidos hereticos secundum sacrorum canonum instituta procedatur. Si
qua vero ipsis Iudeis vel infidelibus indulta seu privilegia per quoscumque eccle-
siasticos seu seculares cuiuscumque status seu dignitatis eciam si papalis vel imp-
erialis existat concessa iam sunt vel in futurum concedi contingat vergencia quoquomodo
in detrimentum catholice fidei aut nominis christiani seu quorumcumque premissorum hec
sancta synodus cassa et irritata esse decernit. Decretis et constitucionibus apostolicis
et synodalibus que super premissis sunt condita in suo robore duraturis. Et ut
huiusmodi sancte constitucionis iugis memoria habeatur et ne quisquam ipsius ignoranciam
pretendere possit, iubet hec sancta synodus ut per singulas cathedrales et collegi-
atas ecclesias aliaque pia loca in quibus uberior est fidelium concursus semel
in anno ad minus infra divina promulgetur. Datum Basilee in sessione publi-
ca eiusdem sancte synodi in ecclesia maiori Basiliensi solempniter celebrata vii
ydus Septembris anno domini M ccccxxxiiii°

Decretum Concubinatus in sessione
Vicesima publicatum anno etc.

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congre-
gata universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam. Quicumque clericus
cuiuscumque status condicionis religionis dignitatis eciam si pontificalis vel
alterius preeminencie existat qui post huius constitucionis noticiam quam habere pre-
sumatur per duos menses post publicacionem eiusdem in ecclesiis cathedralibus
quam ipsi dyocesani omnino facere teneantur, postquam eadem constitucio ad eorum no-
ticiam pervenerit fuerit publicus concubinarius a percepcione fructuum omnium suorum bene-
ficiorum trium mensium spacio sit ipso facto suspensus quos suus superior in fabricam
vel aliam evidentem ecclesiarum utilitatem ex quibus hii fructus percipiuntur convertat. Nec-
non et huiusmodi publicum concubinarium ut primum talem esse innotuerit suus
superior monere teneatur ut infra brevissimum tempus concubinam dimittat. Quod si
non dimiserit vel dimissam aut aliam publice resumpserit, iubet hec sancta syno-
dus ut ipsum suis omnibus beneficiis omnino privet. Et nichilominus hii publici con-

o– [illegible] concubinar

cubinarii usque quo cum eis per suos superiores post dimissionem manifestamque
vite emendacionem fuerit dispensatum ad suscepcionem quorumcumque honorum et
dignitatum beneficiorum vel officiorum sint inhabiles. Qui si post dispensacionem
recidivo vomitu ad huiusmodi concubinatum redierint sine spe alicuius dispen-

+ publicos

sacionis ad predicta prorsus inhabiles existant. Quod si hii ad quos talium cor-
reccio pertinet eos ut premissum est punire neglexerint eorum superiores tam
in ipsos de neglectu quam in illos pro concubinatu modis omnibus debita et
punicione animadvertant. In conciliis eciam provincialibus et synodalibus adversus
tales punire negligentes vel de hoc crimine diffamatos eciam per suscepcionem a col-

lacon̄ b̄n̄ficiorum uel alia condigna pena seuerit puniat. Et si hii quorum destitucio
ad summum pontificem spectat per concilia provincialia aut suos superiores propter publicum
concubinatum reperiant puniacon̄ digni statim cum processu inquisicionis ipsi
summo pontifici deferant. Eadem diligencia et inquisicio in quibuscunque capitulis
generalibus et provincialibus quo ad suos seruet. penis aliis contra predictos et alios
non publicos concubinarios statutis in suo robore permansuris. publici autem
intelligendi sunt non solum hii quorum concubinatus per sentenciam aut confessionem
in Jure factam seu per rei euidenciam que nulla posset tergiuersacione celari no-
torius est. sed qui mulierem de incontinencia suspectam et infamatam tenet
et per suum superiorem admonitus ipsam cum effectu non dimictit. Quia uero in qui-
busdam Regionibus nonnulli Jurisdictionem ecclesiasticam habentes pecuniarios que-
stus a concubinariis percipere non erubescunt paciendo eos in tali feditate
sordescere sub pena maledictionis eterne precipit ne deinceps sub pacto
composicione aut spe alicuius questus talia quouismodo tollerent aut dissimulent
Alioquin ultra premissam negligencie penam duplum eius quod propterea acceperint re-
stituere ad pios usus omnino teneantur et compellantur. Ipsas autem concu-
binas seu mulieres suspectas prelati modis omnibus curent a suis subditis eciam
per brachium secularis auxilium si opus fuerit penitus arcere. Quin eciam ex tali
concubinatu procreatos filios apud patres suos cohabitare non permittant.
Jubet insuper hec sancta synodus ut eciam in predictis synodis et capitulis hec con-
stitucio publicetur. et quilibet suos subditos ad ipsam concubinarum dimis-
sionem moneat diligenter. Iniungit preterea omnibus secularibus viris eciam si Re-
gali prefulgeant dignitate ne ullum qualecunque inferant impedimentum
quocunque quesito colore prelatis. qui racione officii sui aduersus suos subdi-
tos pro huiusmodi concubinatu procedunt. Et cum omne fornicacionis crimen lege
diuina prohibitum sit. et sub pena peccati mortalis necessario euitandum. Monet
omnes laycos tam vxoratos quam solutos ut similiter a concubinatu abstine-
ant. Nimis enim reprehensibilis est. qui vxorem habet et ad alienam mulierem
accedit. Quin uero solutus est si continere nolit iuxta apostoli consilium vxorem
ducat. pro huius autem diuini obseruacione precepti hii ad quos pertinet tam salu-
taribus monitis quam aliis canonicis remediis omni studio laborent

De excommunicatis contra non vitandis

AD VITANDUM scandala et multa pericula subueniendumque consciencijs
timoratis statuit quod nemo deinceps a communione alicuius in sacramentorum
administracione uel recepcione aut aliis quibuscunque diuinis uel extra pretextu
cuiuscunque sentencie aut censure ecclesiastice seu suspensionis aut prohibicionis ab
homine uel a iure generaliter promulgate teneatur abstinere uel aliquem vitare ac in-
terdictum ecclesiasticum obseruare. nisi sentencia prohibicio suspensio uel censura huiusmodi
fuerit in uel contra personam collegium vniuersitatem ecclesiam aut locum certum uel
certam a iudice publicata uel denunciata specialiter et expresse. aut si aliquem ita
notorie excommunicacionis sentenciam constiterit incidisse quod nulla possit tergiuersacione ce-
lari. aut aliquo Juris suffragio excusari. Nam a communione illius absti-
nere uult iuxta canonicas sanctiones. per hoc tamen huiusmodi excommunicatos sus-
pensos interdictos seu prohibitos non intendit in aliquo releuare nec eis quomodolibet suffragari

De interdictis non leviter ponendis

QUONIAM ex indiscreta interdictorum promulgacione multa consueuerunt

scandala euenire statuit hec sctā synodus q̄ nulla ciuitas opidum castrū
villa aut locus eccli̅c̅o supponi possint interdicto nisi ex causa seu culpa ipo͞r
locoꝝ aut dominij seu rectoris vel officialium ꝓpt culpam · aut seu causam
alteri⁹ cuiuscumqꝫ ꝑuate ꝑsona huiusmoi loca interdici nequaquam possint t
auctē quacumqꝫ ordinaria vel delegata nisi talis ꝑsona prius fuit excoīca
ta ac denunciata seu in ecclia publicata · ac dn̄i seu rectores vel officiales
ipo͞r locoꝝ auctē Judicis requisiti huiusmoi ꝑsonā excoīcatam infra biduum
inde cum effectu nō eiecerint aut ad satisfaciendum compulerint · qua eciā p⁹
biduum electa recedente vel satisfaciente mox diuina resumi possint Quod
eciā inpendentibus locum habeat // Con̄ friuole appellantes
Ut lites cicius finiant sup eodem grauamine aut sup eadem interlocutoria vim
diffinitiue nō h̄nte nullaten⁹ liceat sc̄do appellare Quicumqꝫ ante diffini
tiuam friuole vel iniuste appellans ultra condempnacōm expensaꝝ dāp
noꝝ et interesse in quindecim flor auri de camera parte appellate ꝓappel
lacōn p̄ iudicem condempnet Datum Basilee in sessione publica eiusdem sctē
synodi in ecclia maiori Basilien solempnit celebrata xj · kal februarij anno
dn̄i Millesimoquadringentesimotricesimoquinto // Requisicio
Lectis et ꝓmulgatis sup scriptis decretis demandato sac concilij p Reuerendissimum
patrem dn̄m epm̄ lectoren inclite nacionis Gallicane Ipe Reuerendus pater dn̄s
lectoren epus · Requisiuit omēs dn̄os · arepos et epos in concilio et sessione
p̄dcā p̄ntes · ut p̄dcā decreta · p̄sertim de concubinarijs mittant ad ecclias
suas et faciant solempnit publicari Item q ar epi hic existentes mittant
suffraganeis suis absentibus q similr publicent Item plati qui sunt exparte
alicuius regni intiment platis absentibus Item q ꝓcuratores arepoꝝ et epoꝝ
intiment ista suis dominis etc
Sessio vicesimaprima de annatis
SACROSANCTA gn̄alis synodus Basilien in spū sctō ltime congregata
vlem eccliam representans · ad ppetuam rei memoriam · etc Innomine spūs sctī pa
cliti statuit hec sctā synodus · q tam in curia Roman quam alibi pro seu
in confirmacōn electonum admissione postulacionum p̄ntacionum ꝓuision
collacōn dispoīcōn electōn postulacōn p̄ntacōn · eciam a laycis facienda
institucōn installacōn et inuestitura · de ecclijs eciā cathedralibus · et metro
politanis monasterijs dignitatibus bn̄ficijs officijsqꝫ ecclīcis quibuscumqꝫ
necnō ordinibus sacris et bn̄dictōne ac pallio de cetero nichil penitus ante
vel post exigatur Roē lrāꝝ Bulle sigilli annataꝝ communium et minutoꝝ
seruicioꝝ ꝑmoꝝ fructuum deportuum · aut subquocumqꝫ alio tytulo colore uel
noīe p̄textu cuiusuis consuetudinis ꝑuilegij vel statuti aut alia quauis
cā vel occōne directe vel indirecte Solum scriptoribus abbreuiatoribus et Regi
stratoribus lrāꝝ seu minutaꝝ ꝓ ipoꝝ labore competenti sallario ꝑsoluendo
HUIC aut sacro canoni siquis exigendo dando vel ꝓmittendo contrauenire
p̄sumpserit penam incurrat ad usus symoniacos inflictam et in ipis dignī
tatibus ac beneficijs tali obtentis nullum Jus ac tytulum acquirat · obli
gacoēs quoqꝫ ꝓmissiones censure ac mandata · et quicquid in p̄iudicium
huius saluberrimi decreti fieri contingeret nullas obtineāt vires atqꝫ irrita cen
seantur Et si qd absit Romanus pontifex qui p̄ ceteris vlium Conciliorum exequi

et custodire debet canones adversus hanc sanctionem aliquid faciendo eccli-
am scandalizet generali concilio deferat Ceteri vero pro modo culpe iuxta canonicas
sanctiones per suos superiores digna ulcione puniantur etc.

De pacificis possessoribus

Quicumque non violentus sed habens coloratum tytulum pacifice et sine lite
prelaturam dignitatem beneficium vel officium triennio pro hactenus possedit vel
in futurum possidebit non possit postea in petitorio vel possessorio a quoquam eciam
racione iuris noviter impetrati molestari excepto hostilitatis casu vel alterius le-
gittimi impedimenti de quo protestari et illud iuxta concilium Viennense
intimare teneatur Lis autem hoc casu quo ad futuras controversias intelligatur
si ad execucionem citacionis Jurisque sui in Judicio exhibicionem ac terminorum
omnium observacionem processum fuit Ordinarii autem diligenter inquirant neque
sine tytulo beneficium possideat Et si talem quemcumque repperint de claret
Jus illi non competere Vel hunc si sibi videatur nisi sit intrusus seu viole-
ntus aut alias indignus uel alteri ydoneo provideant

Quomodo divinum officium in ecclesia sit celebrandum

Siquis principem seculi rogaturus habitu honesto gestu decenti prolaci-
one non precipiti sed distincta attenta quoque mente seipsum ac verba studet
componere Quanto diligencius in sacro loco omnipotentem oraturus deum hec omnia
facere curabit Statuit igitur sancta synodus ut in cunctis cathedralibus ac col-
legiatis ecclesiis horis debitis signis congrua pulsacione premissis laudes
divine per singulas horas non cursim ac festinanter sed sciatim et tractim et cum
pausa decenti presertim in medio cuiuslibet versiculi psalmorum debitam faciendo
inter solempne ac feriale officium differenciam reverenter ab omnibus persolvantur [illegible]
horas canonicas dicturi cum tunica talari ac superpelliciis mundis ultra
medias tybias longis vel cappis iuxta temporum ac regionum diversitatem ecclesias
ingrediantur non capucia sed almucias vel bireta in capite Qui cum in
choro fuerint gravitatem servent quam et locus et officium exigit non insimul
aut cum aliis confabulantes seu colloquentes aut litteras seu scripturas alias le-
gentes et cum psallendi gratia ibi conveniant muta ac clausa labia tenere non
debent sed omnes presertim qui maiori funguntur honore in psalmis ympnis et
canticis deo alacriter modulentur Cum dicitur gloria patri et filio et spiritui sancto omnes
consurgant Cum nominatur gloriosum illud nomen Jhesus in quo omne genu flec-
titur celestium terrestrium et infernorum omnes caput inclinent Nemo ibi dum
hore in communi publice cantantur legat vel dicat privatum officium nam non solum
obsequium quo obnoxius est choro subtrahit sed alios psallentes perturbat
Super hiis debite observandis aliisque que ad divinum officium prosecucionem ac chori dis-
ciplinam spectantibus Decanus vel cui onus incumbit diligenter invigilet hinc inde
ne quid inordinate fiat circumspiciens Horum autem transgressores illius hore in qua
talia commiserit vel alia maiori prout transgressionis gravitas exigit plectentur
pena

Quo tempore quisque in choro debeat esse

Qui in matutinis ante finem psalmi Venite exultemus In aliis horis ante
finem primi psalmi In missa ante ultimum kyrieleison usque in finem divino officio non
interfuit nisi forte necessitate cogente ac petita et obtenta a presidente chori li-
cencia discedere oporteat pro illa hora absens censeatur Salvis ecclesiarum consuetu-
dinibus si que forte circa hoc arciores existant Idem in hiis observetur qui a processionibus

usqȝ ad finez in pcessionibꝰ nō pmanserit · Pro cuius execucōe deputet̄ ali
quis omnes habens notandi psonas singulas statuto tpe nō qmemetes
Juramēto astrictus fideliter agere et nulli parcere / Jubet eciā hec
stā synodꝰ qꝫ in illis ecclīis inquibꝰ singlīs horis cēte distribucōes sta
tute nō sint oīo eciā de grossis fructibꝰ si opus sit deputent̄ ut juxta
mēsuraz laboris plus minusue quisqȝ capiat emolimenti · Tollens ꝑꝰ
abusuz illuz · quo in vna duntaxat hora pns tocius diei distribucōiȝ
vsurpat · et illuz quo ppti uł decani aut alij officiales · ex hoc solū qꝫ
officiales sunt licet actualr̄ ꝑ utilitate ecclīe nō absint quottidianas dis

Qualr̄ hore canoice ex choro dicēde sint

tribucōes pcipiunt

Quoscuqȝ eciā alibi bn̄ficiatos seu in sacris ꝯstitutos cū ad horas
canoicas teneant̄ ad monet hec stā synodꝰ si orōnes suas deo acceptas
fore cupiūt ut nō ingutture uł interdentes seu deglutiendo aut sincopā
do nec colloquia uł risus intermiscendo · sꝫ sive soli sive associati diuinuȝ
nocturnuqȝ officiū reuerent̄ v̄bisqȝ distinctis pagant · ac talī in loco vn̄
adevocione nō retrahant̄ ad quaz se dispone et ppparare debent Juxͣ
id qꝫ sc̄ptuz est · Ante orōnez ppara aiām tuaz ne sis quasi qui tēptat deū

Dicto

De hijs qui tpe dinoꝝ vagant̄ p ecclīaz

Quicuqȝ in ecclīa bn̄ficiatus psertim de maioibꝰ dinoꝝ tpe p ecclīaz
uł foris cīca ipaz deambulando aut cū alijs colloquendo vagari visus fuīt
nō soluz illiꝰ hore sꝫ tociꝰ diei pn̄ciaz ipō facto amittat · Qui si semel cor
rectus nō destitit pmēsez distribucōibꝰ careat · uł grauiori sipti-
macia ex igerit pene subiaceat · ita ut tandez desistere cogat̄ · Prohibeat̄ eē ne dina
ꝯficia tumultuosi quorūcūqȝ p ecclīam discursus impediant · Aꝑtinbet
Regulares qui in cōmētualibꝰ ecclīis cīca pdcā excesserint graui pena

De tabula pendente in choro

supioris arbitrō castiget̄

Vt cuncta in domo dei ordinate ꝑcedāt et quilibet sciat quid sibi a
gend immīnet statuat̄ tabella aliqua ꝯtinue pendens in choro Jnqua quid
per vnūquēqȝ ex canonicis uł alijs bn̄ficiatis in singlīs horis p ebdomadā
aut maiꝰ tpus legend cantand ne sit · Qui aūt scdm qꝫ ibi descīptus
fuīt facē p se uł aliū neglexerit ꝑ qualibet hora distribucōes viuꝰ diei āmittat

De hijs q̄ in missa nō cōplent credo uł cantāt
cātilenas uł nimis basse missaz legūt aꝰ sine mīstro

Abusum aliquaꝝ ecclīaꝝ in quibꝰ credo in vnū deū qd̄ ē simbolū et con
fessio fidei nr̄e nō complete usqȝ ad finē cantat̄ · aut pn̄acio seu orō dnīca
obmictit̄ Vel in ecclījs cantilene seculares voce admiscent̄ · seu missa eē pua
ta sine mīstro · aut ptez secretas orōnes ita sub missa voce dicat̄ · qꝫ a circū
stantibꝰ audiri nō pot abolentes ꝯstatuimꝰ ut qui in hijs transgressor
inuentus fuīt a suo superiore debite castigetur

De pignorantibꝰ cultuz diuinuz

Abusum eciam illuz cultui dino maifeste derogantez quo nōnulli ecclīaꝝ
canoicā cōnbentes debita sic se obligant creditoibꝰ ut nisi statuto tpe sa
tisfaciant adūnus cesset̄ officijs abolentes · et obligacōem hmōi · eē si jur̄ iu
rando firmata sit irritaz decnentes ꝯstatuimꝰ ut qui talem illicitū con
tractuz fecerint triuz mēsiū fructꝰ ipi ecclīe applicandos ipō fcō āmictant
Et qui dui dina nō resumpserit nullos ex ipā ecclīa prouentꝰ percipiant

De tenētibꝯ capl'a tpe misse

Prohibet stā synodꝯ ut tpe misse maioris pſertī diebꝯ solēpnibꝯ capl'a
seu actus caplares aut alij tractatus p canonicos nō celebrent. nisi forte urgēs
et euidens ingruerit necitas. Qui vero ad talem horam caplm indixerit a
distribucoibꝯ cotidianis p ebdomadā sit suspensus. neq3 ipi canonici p illa
hora ipas distribucoes lucrentur. ¶ De spectaculis i eccl'ia nō faciendis
Turpem eciā illū abusum in quibusdā frequentatū ecclijs quo certis
anni celebritatibꝯ nōnulli cū mitra baculo et vestibꝯ pontificalibꝯ more
epōꝝ bñdicūt. alij ut reges ac duces induti qd' festū fatuoꝝ vl' innocentiū
seu pueroꝝ in quibusdā regionibꝯ nūcupat'. alij larvales ac theatrales
iocos. alij coreas et tripudia marium et mulieꝝ facientes hoīes ad specta
cula et cachinaciones mouēt. alij comessaciones et cōuiuia ibidē pparant
hec stā synodꝯ detestans statuit et iubet tam ordinarijs quā eccliaꝝ de
canis et rectoribꝯ sub pena suspensionis omniū puētuū eccl'icoꝝ triū mensiū
spacio. ne hec aut similia ludibria. nec eciā mercancias seu negociaciones nū
dinaꝝ in ecclia que domꝯ oracōis eē debet ac eciā cimiterio exerceri amplius
pmittāt. Transgressores que p censurā eccl'icā aliaq3 iuris remedia
punire nō negligant. Omnes aūt cōsuetudines statuta ac priuilegia q'
hijs nō concordant circa hec decretis nisi forte maiores adicerēt penas ir
ritas esse hec synodꝯ decernit. Datū Basilee in sessione publica eiusdē
stē synodi in ecclia maiori Basilieñ sollēpnit' celebrata die Jouis nona
mensis Junij anno anatiuitate dñi. M. cccc. xxx. quinto

Sessio Vicesima secunda Concilij Basilieñ

Sacrosancta gñalis synodꝯ Basilieñ in spū stō ltime cōgregata v
vlem ecctiam repñtans ad ppetuā rei memoriā Cum int' cetera pietatis opa
ad cōseruandā fidei catholice veritatē extirpandosq3 errores et hereses hec
stā synodꝯ potissime cōuenerit nre sollicitudinis precipuū studiū est. illico
ut pullulare aliquid nouimꝯ qd fidei xpiane puritatē offendere et sp
lendorē lumīs in mētibꝯ fideliū quōlibꝫ obnubilare possit penitꝯ re
scindere agrūq3 dñicū anorijs zizanijs et vepribꝯ cū oī diligencia
expurgare. proinde quendā libellū editū a magrō Augustino vulgarit'
dicto de Roma ar'epō nazareno Cuiꝯ primꝯ tractatus de sacramento unita
tis xpi et ecctie siue de xpo integro intytulat' secūdus de xpo capite
et eiꝯ inclito pncipatu alius de caritate xpi circa electos et eius in
finito amore tamq3 nō sanā et erroneā in fide doctinā cōtinentē cum
suis defensorijs dapnat et rpbat et potissime scandalosam illā asser
cionē erroneā in fide in ipo libello cōtentā. quā pie fideliū aures sine hor
rore audire nō pnt Videlicet xpus cottidie peccat et ex quo fuit xps
quottidie peccauit. qūuis p capite ecctie xpo ihu saluatore nrō dicat'
se nō intellige'. sꝫ ad mēbra sua que cū xpo capite vnū esse xpm asse
rit intelligenciā eiꝯ esse referendā dicat. Necnō et ppoitiones
istas et eis consimiles. quas in articulos dapnatos in sacro Constanciēn
Concilio incidere decl'at Videlicꝫ nō omēs fideles iustificati sūt mēbra
xpi. sꝫ soli electi finalr' in ppetuū regnaturi cū xpo. secdm ineffabilē
pscienciā dei sumunt' mēbra xpi ex quibꝯ cōstat ecclia que tamē non
cōstat nisi ex eis qui sedm ppositū electōis vocati sūt. nō sufficit xpo r

unitati vinculo caritatis ut aliqui efficiantur membra Christi sed requiritur alia unio. Homo est quem secum humana natura in Christo vere est Christus. Humana natura in Christo est persona Christi. Ratio suppositalis determinans humanam naturam in Christo non realiter distinguitur ab ipsa natura determinata. Natura humana in Christo procul dubio est persona ubi et ubicumque in Christo natura assumpta est realiter persona assumens. Natura humana assumpta a Verbo ex unione personali est veraciter deus naturalis et proprius. Christus secundum voluntatem creatam tantum diligit naturam humanam unitam persone verbi quantum diligit naturam divinam. Sicut due persone in divinis sunt equaliter diligibiles, ita due nature in Christo humana et divina sunt equaliter diligibiles propter personam communem. Anima Christi videt deum tam clare et intense quantum clare et intense deus videt seipsum. Quas quidem propositiones et alias ex eadem radice procedentes in predicto libro contentas tamquam erroneas in fide dampnat et reprobat hec sancta synodus. Ne igitur per huiusmodi doctrinam in errorem quispiam fidelium prolabi contingat, districte precipit ne quisquam prefati libelli doctrinam et presertim supra scriptas propositiones ut premittitur dampnatas et reprobatas, ac etiam eius tractatus defensorios docere, predicare, defendere aut approbare presumat. Eos autem qui secus egerint tamquam hereticos et alias animadversione canonica puniendos decernit. In nullo autem per hec derogare intendit dictis aut scriptis sanctorum doctorum in prenominatis materiis loquentium, quin ymmo ea recipit et amplectitur iuxta eorum veram intelligenciam per eos aut alios catholicos doctores in theologia scolis communiter expositam et declaratam. Nec per hanc sententiam persone prefati auctoris preiudicare hec eadem sancta synodus intendit, quia et si debite vocatus fuit, causas tamen absencie allegavit et in aliquibus suis scriptis et alias doctrinam suam determinationi ecclesie submisit. Ceterum hec sancta synodus mandat et precipit omnibus archiepiscopis, episcopis et cancellariis universitatum et inquisitoribus heretice pravitatis ad quorum spectat officium quatenus diligenciam solertem adhibeant et provideant ne aliquis dictos libros et libellos defensorios habere audeant et presumant penes se conservare aut tenere, ymmo ipsos prelatis assignare habeant, ut de illis faciant prout iura disponunt, alias contra tales canonica animadversione procedatur. Datum Basilee in sessione publica in navi maioris ecclesie Basiliensis sollempniter celebrata ydus octobris anno domini M CCCC XXX quinto.

## Sessio vicesimatercia de electione summi pontificis

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam. Quoniam salus populi pastor bonus merito hanc sanctam synodum quantum per humane legis fieri potest industriam uti decet ut Romanus pontifex qui gregis dominici primus et summus est pastor talis fiat talisque perseveret qui cunctarum animarum saluti ac totius christiani orbis utilitati provideat et tanto officio digne satis faciat, proinde tam constituciones sacrorum conciliorum quam summorum pontificum super Romani electione pontificis editas innovans hec sancta synodus et eis quedam salubria adiciens statuit ut quociensque sedem apostolicam vacare contigerit sancte Romane ecclesie cardinales presentes in loco quo summi pontificis electio celebranda est decima die postquam sedes vacavit omnes in cappellam aliquam vel locum prope conclave conveniant, inde precedente cruce bini cum devocione cantando Veni creator spiritus incedentes locum conclavis ingrediantur, quorum nisi duos familiares

necessarios quilibet introducat Cerimoniarum autem gra duo clerici quorum autem unus
sit notarius eciam admitti possint Camerarius vero cum hiis quibus concla-
vis custodia commissa fuerit Curet ne quis preter predictos conclave in-
grediatur Ipsi autem post ingressum cardinalium clausis foribus cum depu-
tatis intret et singulorum cardinalium cellas diligenter perquirat excep-
tisque infirmorum aut debilium medicinalibus si qua ibidem victualia vel
confectiones reperiantur amoveat exiens inde claudensque conclavis ostium
custodiam sollicite observet ac singulis diebus cibaria que cardinalibus
deferuntur accurate perquirat nec introferri permittat nisi pro moderata aquod
refectione necessarium videatur Decretis huius sacri concilii promulgatis in quinta
et septima sessionibus in suo robore firmiter permansuris // Sequenti die
cardinales omnes coram hiis qui in conclavi fuerint audita missa de spiritu
sancto sacramenti sumant eukaristiam et antequam scrutinium inchoent ante po-
sitis sacrosanctis evangeliis Jurent sub hac forma Ego N. cardinalis
Juro et promitto omnipotenti deo patri et filio et spiritui sancto ac beato petro
apostolorum principi eum eligere in pontificem quem credam ecclesie universali in spiritua-
libus et temporalibus utilem et tante dignitati ydoneum nec illi vocem dabo
quem verisimiliter sciam eo promissione aut dacione alicuius rei temporalis seu prece
per se vel alium interposita aut alias qualitercumque directe vel indirecte pro se e-
lectionem procurare electoque in pontificem non prius obedienciam faciam quam Juret
Juxta formam decreti sacri Basiliensis concilii ita me deus adiuvet cui
in die tremendi Judicii redditurus sum de hoc Juramento et cunctis
operibus meis racionem // Post hec quilibet eorum cedulam dabit in qua
ultra tres non nominet inter quos si ultra unum nominaverit aliquis sit extra
cardinalium collegium neque una die nisi unum fiat scrutinium et in medi-
ate post missam lectis cedulis nisi duarum partium in unum vota concurrant
mox comburantur ante autem sex completa scrutinia accessus ad quempiam fi-
eri non possit Recogitent eo tempore cardinales et attenta mente considerent
quantum sibi ipsis meritum vel demeritum quantumque populo christiano fructum vel
prejudicium boni vel mali eligendo pontificem facturi sunt In nulla pro-
fecto re magis domini nostri Jhesu christi graciam vel iram assequi possunt quam
de vicario eius suis preficiendo ovibus agitur quas ita dilexit ut pro ipsis
et mori et crucis tormentum pati dignatus sit

De professione eiusdem summi pontificis

Statuit sancta synodus ut electus in papam electioni de se facte per intimacionem
modi expressionem consentire teneatur quam expressionem si presens in curia per car-
dinales vel ex parte eorum aliquem vel alium ab ipsis ad hoc habentem mandatum in
presencia notarii et decem saltem personarum presentata sibi electione requisitus
infra diem naturalem ab hora requisicionis non fecerit electio sua pro in-
fecta habeatur et ad aliam in nomine domini cardinales procedere teneantur Expresso
autem ut predicitur huiusmodi consensu cardinales eidem ut summo pontifici mox o-
bedienciam debitam exhibeant Post quam vero per cardinales obediencia prestita
fuerit nulli deinceps pontificatum ambigere phas sit

Forma consensus

In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti Ego
N. electus in papam omnipotenti deo cuius ecclesiam suo presidio regendam

suscipio et btō petro aplo℞ pncipi corde et ore confiteor et pfiteor quādiu
in hac fragili vita constitutus fuero me firmit̾ credē et tenē fidem catho
licā scdm tradicōm aplo℞ gnaliū concilio℞ et alio℞ scto℞ primū et max̾
aūt scto℞ octo concilio℞ vniūsaliū videlicet pmi Niceni scdi consta
tinopolitani tercij Ephesini pmi qrti Calcedonen̄ qnti et sexti Itē con
stantinopolitani septimi Item Niceni octaui quoqz Constantinopolin
Necnon lateranen̄ lugdunen̄ Wyennen̄ Constancien̄ et Basilien̄ gnā
liū eciā Concilio℞ et illā fidem usqz ad vnū apicem inmutilatā ser
uare usqz ad aīam et sanguinem ↄfirmare defensare et pdicarē ritūqz
pariter sacramento℞ eccli̾co℞ ecclie traditū oīmode psequi et obseruare
polliceor eciā fidelr̾ laborarē p aucmēe fidei catholice et extirpacōne
hēsum et erro℞ reformacōe mo℞ ac pace in pplo xpiano Juro eciā
psequi celebracōm concilio℞ gnaliū et ↄfirmacioēs electōnū m̾ de
creta sacri Basilien̄ Concilij hanc aūt pfessionem mea manu subscpsi
et tibi ōmpotenti deo cui in die tremendi iudicij reddituro sum de hoc
et ~~cunctis~~ opibꝫ meis racōem pura mente sup altare offero quā in pmo
publico consistorio solempnit̾ repetam Ne lapsu tpis hec tam sa
lubris institucio de memōria sūmi pontificis elabatur singlis ānis die quo
anniūsarium celebrat̾ electōis vl̾ coronacōis sue intra missā solempnia
pmꝫ cardinalis qui ibim affuerit publice et alta voce coram sūmo pō
tifice legat sic Beatissime pater attendat sctitas tua et diligent̾ ↄsidet
pmissionem hanc quā die electōis tue deo fecisti postea eam legens
in fine dicat Curet igr̾ sctitas tua p honore dei et saluti aīe tue et vti
litate vlis ecclie pdicta oīa p viribꝫ obseruare bona fide sine dolo et
fraude Recogitēs eciā cuiꝫ vicem geras in terris illiꝫ videlicet qui aīam
suā p omibꝫ suis posuit qui ter antequā oues suas beato petro ↄmic
tēt pecijt an ipm diligēt quiqz sicut iustus iudex et quē nullū latet
secretum racōem exiget a te de omībꝫ usqz ad minimū quadrantem memi
nens quid btūs petrus aliiqz sibi succedentes pontifices fecerūt qui
nil aliud cogitabant nisi honorē dei ppagacōm fidei publicā ecclie
bonū salutēqz et utilitatem filio℞ suo℞ et tandem imitantes magrm
et dnm aīas suas p sibi ↄmendatis omībꝫ exponē nō dubitarūt Noli
tibi aūt tue thezaurizarē in terris ubi tinea et erugo demolit̾ ubi fures
et latrones effodiūt sꝫ thezauriza tibi in celis nō sis acceptor psonā℞
nec sāguinis nec patrie aut nacionis Omēs filij dei sūt et tue cure et
custodie pit̾ ↄmissi Dicens exemplo xpī qui fecerit voluntatem pris mei
qui ē in celis ille meꝫ frater mater et soror est // In distribuen
dis dignitatibꝫ et bnficiis nō carnē nō munēa nō quid aliud tpale sed
sꝫ solū deū et virtutes atqz homi merita pponas In corrigendis ex
cessibꝫ eccli̾co℞ exercere disciplinā memor quā grām finees quā ve penā
helij alter iniurias dei vlciscendo alit̾ dissimulando meruerit Paupes aūt
ac miserabiles psonas defende Juua et sustenta ad omēs aūt paternā
habe caritatem // Post cōpleta coronacōis solēpnia ac singulis annis
post electōis āniūsarium cum tribꝫ sine octo saltem ↄtinuis diebꝫ sūmꝫ pō
tifex vigili cura ptractet exequi quod tam solempnit̾ deo pollicitꝫ est
Inp̄mis igr̾ pscrutet̾ in qua orbis parte xpiana religio vexat̾ a thurcis

Auscultata cum originalibꝫ et
concordant Brunder Notar

Sarracenis Thartaris et alijs infidelibus In qua regione viget heresis
scisma vel quelibet supersticionis species In quibus provincijs mores et divinorum
observancia mandatorum rectaque vivendi norma tam in statu ecclesiastico quam
seculari dilabuntur Ubi eciam libertas ecclesiastica conculcatur Inter quos Reges principes
que et populos vigent odia vel bella vel bellorum metus et ubique sicut pius
pater cum fratribus suis remedijs oportunis diligenter providere studeat // Hijs
universalibus expeditis negocijs ad ea que primiora sunt manum apponens
mox domum familiam et Curiam Romanam ubi et prout necesse fuit exemplariter
conponere veraciterque reformare incipiat et tam circa magnos quam parvos
inquirens et inquiri faciens quidquid emendacione dignum repererit cor
rigere nullatenus differat aut dissilet sciens duplex esse peccatum unum quod
ibi perpetratur aliud longe gravius quod inde sequitur Quidquid enim ibidem
agitur facile trahitur in exemplum Unde fit ut languescente capite reliquum
postea corpus morbus invadat // Pontificalis domus ac curia tamquam
speculum mundum esse debet in quo omnes prospicientes ad eius exemplum se con
ponant et vivant Proinde ab ea penitus dissipet et evellat quidquid symoni
ace labis quoque concubinarie sordis quidquid denique vel deum offendere vel ho
mines scandalizare potest // Curet ne officiales properam officia sua ad
ministrent ne quemquam gravent nec per concussionem aut illicite quidquam extor
queant et ut hij qui officialibus prepositi sunt ipsorum excessus multos
non paciantur neminem permittat vestibus ac coloribus per sacros canones
prohibitis uti Clerum Romanum qui sibi principaliter et inmediate subiectus est
principaliter in omni ecclesiastica honestate reformet Et presertim ut cultus divinus in
ecclesijs urbis cum ea qua decet veneracione et disciplina observetur populumque
urbis quia peculiaris eius est parrochia doceat instruat et in via salutis
dirigat Iniungat cardinalibus ut titulos ac parrochias suas prout eorum incumbit officio
visitent et reforment // Prelatum aliquem magne sciencie probateque et ex
emplaris vite in urbe vicarium constituat qui vice sua cleri et populi episcopalem
curam gerat de quo an onori suo diligenter incumbat sepe perquirat // Post
hec cum eisdem fratribus de temporalitate ecclesie Romane bene salubriterque regenda ac
curate cogitans provideat ut provincie civitates opida castra terre ipsi
ecclesie subiecte iuste ac pacifice gubernentur tali quidem moderamine ut inter
regimen ecclesiasticorum ac secularium principum sic distet sicut inter patrem et dominum
non questum sed protectioni ac tutele intendat et paterna caritate cunctos foveus
non tam subditos quam filios existimet Et quia spiritualem temporalemque ipsorum
curam invigilet omnes parcialitates ac sediciones inde amoveat presertim
Gelpharum et Gebellinorum et quecumque hijs similia perniciosa nomina ac corpa
que pro temporum pertinencia omnem det operam penis spiritualibus et temporalibus et quibuscumque
pertinentibus sublatis inde cunctis dissensionum fomentis eos unanimes ad
devocionem ecclesie conservare // Ad regendum provincias et civitates prin
cipales destinet cardinales vel prelatos integre et incorrupte fame qui
non inhyare pecunijs sed iusticie ac paci subditorum intendere verisimile sit
quorum legacio biennio aut ad plus triennio elapso exspiret Et quia dignum
est ut quilibet sue villicacionis racionem reddat deputet expleta legacione
aliquis vel aliqui insignes viri qui sue administracionis racionem necnon que
relas ac peticiones provincialium audiant et iusticiam exhibeant et quod ipsi

facere comode nequeunt per se deferant qui omnino gesta eorum scire studeat et siquid illicite perpetrasse ipsos constiterit nullatenus inultum dimictat et ut successores sui que non licent suo exemplo facere reformident. Et ne officiales manus forsitan ad illicita apponant competens salarium unde vivere honeste possint eis constituat. Sepe etiam summus pontifex inquirat quomodo tam legati gubernatores et commissarii quam Romane ecclesie vicarii ac feudatarii subditos regunt et an novis gabellis et exactionibus gravent. Quicquid autem austeritatis seu iniusti oneris super cervices subditorum fieri agnoverit nequaquam tolleret. Pati enim impium est ut hii quos papa ipse paterne regeret per alios tyrannice tractentur. Statuta et constituciones antiquas quibus provincie acte salubriter regi consueverunt inviolata observari faciat, que siqua postea irracionabiliter vel ad emulacionem seu parcialiter edita sint causa cognita retractentur et reformentur. Infra annum ab electione sua Romanus pontifex ad se oratores seu procuratores provinciarum ac principalium civitatum ecclesie Romane accersiat et ostendens erga eos paterne caritatis affectum ab ipsis de statu et condicione patriarum et quemadmodum per decessores sui tempore recti sunt. Non etiam aliquo iniusto graventur onere et quid pro salubri ipsorum regimine faciendum sit perscrutetur et tandem in omnibus utilitati et indempnitati ipsorum ac bono publico provisionis remedia tamquam filiis adhibeat. Hoc idem saltem de biennio in biennium repetere non pigeat. Iuramento ceterum que feudatarii capitanei gubernatores senator castellani aliique precipui officiales urbis et terrarum ecclesie iurare solent hoc etiam adiciatur ut in eorum institucione iuret quod sede vacante ad mandatum cardinalium civitates terras loca arces et castra ac gentes nomine Romane ecclesie tenebunt ac tradent libere et sine contradictione. Ne summus pontifex carnalitatis trahi videatur affectu magis quam iudicio racionis atque ut scandalis obvietur que experiencia teste sepe secuta sunt nullum de cetero consanguineum vel affinem usque ad tercium gradum inclusive ducem marchionem comitem feudatarium emphiteotam vicarium gubernatorem officialem castellanum alicuius provincie civitatis opidi castri fortalicii aut loci Romane ecclesie nec super hiis iurisdictionem seu potestatem aliquam habere nec capitaneum seu conductorem gencium armorum faciat aut esse permictat. Ipsi quoque cardinales summo pontifici secus agere volenti nequaquam assenciant quodque succedens pontifex aliter factum penitus retractet ac revocet. Iuxta Nicolai pape quarti constitucionem statuit sancta synodus ut ad sancte Romane ecclesie cardinales omnium fructuum redditum proventuum multarum condempnacionum ac censuum de quibuscumque terris et locis Romane ecclesie subiectis provenientium medietas pertineat. Institucioque et destitucio omnium rectorum gubernatorumque et custodum quocumque nomine censeantur qui preerunt dictis terris et locis ac etiam dictorum fructuum collectorum de consilio et consensu ipsorum cardinalium fieri debeat. Ipsos igitur cardinales admonet sancta synodus ut terras et subditos Romane ecclesie ab iniuriis et oppressionibus protegant de paceque ac salute et bono ipsorum regimine cogitantes apud summum pontificem et ubi opus fuerit ipsos omni favore promoveant. Et si de omnibus romane ecclesie terris magna cura summo pontifici ac cardinalibus esse debeat ad urbem tamen Romanam mentis intuitum sedulo convertere ad ipsam tamquam peculiarem filiam

et principalem eorum parrochiam in qua beatorum petri et pauli ac innumerabilium
christi martirum et sanctorum sacra corpora requiescunt Vbi sedes est Romani ponti-
ficis Vnde ipse ac Romani denominantur imperium et ad quam omnes christicole
deuocionis causa confluere solent singularem quandam caritatem et proprium
affectum gerere tenentur ut in pace tranquillitate ac iusticia gubernetur in suis
que ecclesiis menibus viis et securitate stratarum detrimentum non paciatur
Quo circa statuit hec sancta synodus ut de quibuscumque ipsius urbis red-
ditibus et prouentibus aliqua competens porcio ad conseruacionem ecclesiarum menium
viarum poncium securitatis que itinerum ipsius urbis et districtus per aliquos
viros probate fame de consilio cardinalium eligendos re ipsa exponatur
Et quia seruum seruorum dei summus pontifex se profitetur ita opere comprobet et
cum ad ipsum tamquam communem patrem undique homines confugiant adiri se ab omni-
bus facere permittat vnam saltem in ebdomada diem pro publica statuat audien-
cia in qua omnes presertim pauperes et oppressos paciente et benigne au-
diat et quantum cum deo potest exaudiat Cunctis que sic pater filiis prout an-
que opus fuerit iuxta vires consilio et auxilio prouideat Et si corporali necessitate
impeditus fuerit alicui vel cardinali vel alteri insigni viro oracula sibi relaturo
committat Omnibus que curie officialibus iniungat presertim vicecancellario
penitenciario et camerario ut ipsos pauperes cito gratisque expediant et
memor apostolice caritatis qua petrus et paulus inuicem dexteras dede-
runt ut pauperum memores essent Diebus vero dominicis et festiuis admi-
ssam exeat publicam. Postquam aliquanto temporis spacio indigentibus
audienciam prebeat Singulis ebdomadis vel saltem in mense bis consisto-
ria publica teneat in quibus negocia ecclesiarum cathedralium ac monaste-
riorum seu principum ac vniuersitatum aliaque magni ponderis audiat lites autem
et causas minores remittat ad vicecancellarium Ipse autem quanto amplius
potest litigiis ac minoribus negociis se eximat ut maioribus intendat liberius
Quoniam sancte Romane ecclesie cardinales pars corporis Romani ponti-
ficis esse censentur rei publice admodum expediens est ut iuxta vetustis-
simorem grauia et ardua negocia de ipsorum consilio et directione cum que ma-
ture cognita deinceps fiant presertim causarum fidei decisiones sanctorum cano-
nizaciones erectiones seu suppressiones diuisiones subiectiones vniones
ecclesiarum cathedralium et monasteriorum promociones cardinalium confirma-
ciones ac prouisiones de ecclesiis cathedralibus et monasteriis priuaciones
que et translaciones abbatum episcoporum et superiorum leges seu constituciones lega-
ciones de latere seu vicariorum et nunciorum cum potestate legatorum de latere fungencium
commissiones noue religionis institucio exempciones noue ecclesiis mo-
nasteriis vel capitulis aut ipsarum iam factarum reuocaciones saluo decreto
Constanciensis concilii de prelatis non transferendis inuitis

De numero et qualitate cardinalium

Cum summo pontifici sancte Romane ecclesie cardinales in dirigenda christiana
re publica collaterales assistant necesse est ut tales instituantur qui sicut
nomine ita re ipsa cardines sint super quos ostia vniuersalis vertantur et susten-
tentur ecclesie Statuit igitur sancta synodus ut deinceps eorum numerus adeo sit
moderatus quod nec sit grauis ecclesie nec superflua numerositate vilescat
qui de omnibus christianitatis regionibus quantum fieri commode poterit assu-

mant͡ ut noticia rer in ecclia emergenciū facilius hri et sup hys maturius
delibeari possit · sic tamen q nūrus viginti quatuor inter hos qui nūc
sūt et assumendos nō excedat Ita q de vna nacione ultra terciaz ptez
respectu cardinaliuz p tpe existenciuz · ac de vna ciuitate et dyocesi
ultra vnū inde oriundus et de ea nacione que nūc ultra t'ciaz ptez het
usqz ad ipūus tercie ptis reductionez esse nequeant / Sint viri in
scia moribusqz ac rer expiencia excellentes nō minores triginta an
nis : magrī doctores seu licenciati cū rigore examinis In iur' dīno uł
huano · sit saltez tercia uł q̄rta ps de magris aut licenciatis in sacra
sc'ptura Inter hos aut viginti quatuor esse aliqui poterūt admo
duz pauci filij frēs aut nepotes Regum seu magnor pncipuz in qbus
ciz circūspectoū et maturitate mor ꝯpetens lr̄atura sufficiat No
fiant cardinales nepotes ex frē uł sorore Romani pontificis aut
alicuius cardinalis viuentis nō illegittime nati · non corpe viciati
nec alicuius cīmis aut infamie nota respersi · p̄dicto aut nūo viginti
quaor p magna ecclie necitate uł utilitate duo alij in quibus vite
sctitas uł eximie virtutes refulgeant q̄uis in eōratos grad' nō hēant
ac de grecis cū rōne ecclie vniti fuerint insignes aliqui viri
adici poterunt Non fiat cardinaliū solum electō per auricularia
vota · sz illi solum assumi pūt i quos sto vel scrutinio ac publico
maiorez ptem cardinaliuz p subsc'pcionez manu ppie ꝯstiterit col
legiali ꝯsensisse · De sup eciaz aplice lr̄e cū subsc'pcione cardinaliū
ꝯficiant' De creto huius sacri Concilij in q̄rta sessione solempniter
publicato · q̄ incipit / Item cū multiplicacio cardinaliuz in suo robore
inviolabiliter permansuro // CUM recipient cardinales sue dig
nitatis insignia quor significacio ē ut p bono vlis ecclie sanguinē ppriū
si opus sit nō vereant' effunde iurabūt in publico ꝯsistorio si sint i curia
Si vō absentes in manibus alicuius epi · et publice cū p lr̄as aplicas
in quibus forma Juramenti inserta sit ꝯmissuz fuit in hūc modū Ego
N · nup assūptus in stē Romane ecclie cardinalem ab hac hora inantea
ero fidelis btō petro vliqz ecclie ac sūmo pontifici eiusqz successori
bus canonice intrantibus laborabo fidelr p defensione fidei catholice
extirpacioneqz hēsium et error ac scismatuz reformacoē mor ac
pace in pplo xpiano in alienacōibus rer et bonor ecclie Romane
aut aliar eccliar et bñficior quorūcūqz nō ꝯsenciaz nisi in casibus
a iure p̄missis · et pro alienatis ab ecclia Romana recupandis p posse
opam dabo · nō consulā quicq̄ sūmo pontifici nec sb' sc'bam nisi
scd'm deum et ꝯscīam meaz · que michi per sedem aplicam cōmissa fue
rint fidelr exequar cultuz diuinuz in ecclia tituli mei et eius bona cō
seruabo sic me deus adiuuet // PRO CONseruandis cardinaliū titu
lis quor aliqui tam in diuino quā cultu q̄ edificijs minuz p ch dolor
in obprobriuz sedis aplice et ipor cardinaliū collapsi st' statuit
stā synodus ut de redditibus et pnetibus t'rar Romane ecclie quor
medietas iux constitucoēm Nicolai ppē ad cardinales ut p̄dcm est
ptineat decima ps eius ꝯspectat ad quelibet cardinaliū p pprio ti
tulo singulis annis applicetur Et nichilominus uł in vita uł in morte

quilibet cardinalis tantum pro titulo relinquat unde aliter una persona su-
stentari possit. quod si non fecerit tamen pro hoc quam predicta decima parte bona omnia
ipsius cardinalis obligata sint usque ad debitam satisfactionem et ad executionem
huius oneramus primum cardinalem illius ordinis de quo ipse defunctus erat // Visi-
tet per se quilibet cardinalis presens in curia, absens vero per vicarium ydoneum
singulis annis tytulum suum clericosque et populum ecclesiarum subiectarum et cum di-
ligencia inquirat et salubriter provideat super cultu divino bonisque ipsarum ec-
clesiarum ac vita et moribus clericorum et prochianorum de quibus cum sue
sint oves in districto dei iudicio racionem redditurus est et tamen quo ad tempus vi-
sitandi quam quo ad alia servet constituta sunt in decreto nostro in conciliis
synodalibus et si quilibet cardinalium tam ipsa dignitas quam propria pungeat
pollicitacio pro meritis sanctis laborum operibus nichilominus ut eo effica-
cius res fiat quo singulis quasi peculiariter describuntur episcopi cardinales in-
dagare curent quod regiones heresibus erroribus supersticionibus novis aut
veteribus infecte sint, presertim ubi mores et divinorum mandatorum observancia
ac ecclesiastica disciplina deficiant Dyaconi qui reges ac principes seu populi
bellis agitentur vel agitari timeantur et tamquam apes argumentose tum
aput summum pontificem quam inter se ipsos diligenter et accurate negocia hec
sancta synodus premoneat operam dantes ut ubi necessarium fuerit salubriter reme-
dio provideat Ipse autem summus pontifex tamquam communis omnium pater non solum roga- | Vel et pastor
tus ac sollicitatus sed proprio motu ubique investigat — investigarique fa-
ciat et quantum potest omnibus filiorum morbis salutarem conferat medicinam Sic
quam propriam quod absit negligentem aut remissum seu agentem que non decet
Ipsi cardinales insperexerint filiali reverencia a caritate tamquam patrem oble-
crent ut officio pastorali, Domini que ac debito suo satisfaciat Et primo
quidem aliquis vel aliqui de per se Deinde si se non corrigat omnes colle-
gialiter arcessitis quibusdam notabilibus prelatis predicentes quod si non
abstinuerint proximo concilio generali deferent nec pro salute ipsius pontificis
et bono publico eius odium vel quidquid aliud timeant. Dum tamen reveren-
ter et caritative id agant multomagis si aliquem ex cardinalibus aliquid perperam
seu reprehensione dignum facientem propria cognoverit primo semper caritate
et iuxta doctrinam ewangelicam corrigat ut sit alter in alterum pater in filios et fi-
lii in patrem caritatis opera exercentes ecclesiam dei exemplari ac salubri mo-
deramine gubernent // Prelatos et quoscumque alios insignes presertim
viros ad curiam Romanam proficiscentes Cardinales benigne ac honori-
fice tam publice quam privatim et pro eis apud summum pontificem eorum negocia
gratis ac liberaliter recommissa faciant Et cum ei qui communis est omnium pater cardi-
nales assistunt personarum acceptores fieri vel ad notos valde indecens est
propterea interdicit hec sancta synodus ut tamquam iudices collaterales partialitatem
nullam accipiat. etiam si de terra partiali originem ducant. nec sint princi-
pum aut civitatum seu aliorum communium quesitu pro vel sine partiales protecto-
res aut defensores sed exuti passionibus omnem in sedandis concordia vel
iusticia litibus prope assistant. principum autem quoniamque presertim pauperum
et religiosorum gratis et sine ullo questu promovere iusta negocia tamquam
caritatis opus persuadit hec sancta synodus et commendat Cum affabilitate et
benignitate servat cardinales gravitatem ac modestiam que hunc congruunt

dignitati · pietate aut q secdm aplm ad omnia utilis est semet ad omnes
affines suos presertim bn meritos aut paupes quamq negligere no debeat
no tamen ipos ita opum aut beneficiorum multitudine accumulet ut alij
inde scandalum paciant. caveant ne bona ab ecclijs profecta ult qm ne
cessitatis ro postulat in carne et sanguinem effundant · cum tales sic am
bulare in magnis pontifex inspexerit arguat atqz obiuret · ut decet
neqz enim culpe erit expers · si mr officium sum corrigenda no corrigat
familia mensa suppellex rerum et equorum tam ppe qm cardinalium nec
numositate nec fastu aut pompis neqz aliquo excessu rephensibiles
sint ita domum · et q in domo sunt moderate compant ut alij no scan
dalum sed frugalitatis exemplum cape possint / TAM summo pontifex et
cardinales qm ceti epi constitucom bti Gregorij in gnali synodo editam
servare studeant cuius tenor hic est · quam hec sta synodus innovat
cum pastoris vita exemplo debeat esse disciplis plerumqz clici quales in
secreta sit vita sui pontificis nesciunt · quam tamen seculares pueri
sciunt · de qua re psenti decreto statuimus · ut quidam ex clicis ul eciam ex mo
nachis electi in ministerio cubiculo pontificali obsequantur · ut is q in
loco regiminis est tales habeat testes q veram eius in secreto conversacom
videant · et ex sedula visione exemplum profectus sumat pastoral · eciam ppe
verba advertant dicentis epi lectoni et oracoi vacet et semp pbros et
dyaconos et alios boni testionij clericos habeat · ut secdm aplm et scorum
patrum instituta possint irrephensibiles inveniri / NON expedit rei publice
ut cardinalibus quos rebus arduis ulis ecclie intentos fore optet · alie
cause q electoni ecclarum cathedralium aut monasteriorum ul pricipum aut
universitatum seu siles p papam aut cancellarium delegentur : minores
igr litigiose cause in auditorio rote · qd ad hoc institutum e committantur
neqz papa neqz cardinales familiares suos qm munera accepturos ad con
firmatos ul promisos platos decreto mittant nec q p se facere no decet
p alios fieri paciantur / Cum aliqm factum e ut annulo p assignacom tituli car
dinalibus tradito post mortem eius aliq pecunie summam ul res alia debitoris
sius arripiat de certo no fiat · cum labores eorum pro re publica impensi
exequias si paupes forent pocius de publico mereant

Sequitur caplm de electon

LICET dudum hec sta synodus abolita p eam gnali omn ecclarum et dig
nitatum electivarum reservacom provide decreverit · ut pdictis ecclijs et
dignitatibus p canonicas electoes et confirmacom provide debet volens
eciam speciales seu pticulares ipam ecclarum seu dignitatum electivarum
prohibere reservacom p quas libera in eisdem eligendi et confirmandi facultas
impediri posset quoqz adusus hoc decretum Romanus pontifex nil attemptet
nisi ex magna ronabili et evidenti causa nec lris aplicis noiatim expri
menda Quia tamen contra ipius decreti mentem no pauca sine honore ca
gesta sunt Unde gravia hactenus successerunt · et graviora in dies time
tur scandala Cupiens hec sta synodus hijs obviare volens qz ut ipius
decreti mens · q fuit omne obstaculum a canonicis electoibus et confirma
coibus tollere suo frustret effectu statuit · ut electon in dictis ecclijs sine
impedimento aut obstaculo omo fiant · q causa cognita mr iur com

et dicti viri decreti dispocom cofirment vel infirment Verumtamen si forte a
liquam contingat electionem aliquam eciam alias canonicam fieri que in perturbacionem ec
clesie aut patrie vel boni publici vergere timeat summus pontifex cui ad
ipsum confirmacio delata fuit ex tali urgentissimam causam ad esse cog
noverit manifeste ea prius mature discussa ac parte plene defensa atte
dente postea Romane ecclesie cardinalium aut maioris partis subscriptioni huiusmodi
causam veram sufficientemque attestancium fore reiecta tali electioni ad capitulum
vel conventum remictat ut infra tempus Juris vel aliud iuxta loca distanciam
ad aliam ex qua evenire talia non formident electionem procedant

De reservacionibus

Et quia multiplices ecclesiarum et beneficiorum hactenus facte per summos pon
tifices reservaciones non parum ecclesiis onerose extiterunt ipsas omnes tam
generales quam speciales sive particulares de quibuscumque ecclesiis et beneficiis quibus
tam per electionem quam collacionem aut aliam disposicionem provideri solet sive
per extravagantem ad regimen et execrabilis sive per regulas cancellarie aut
alias apostolicas constitucionum introductas hec sancta synodus abolet statuens
ut de cetero nequaquam fiant reservacionibus in corpore Juris expresse clausis et — t Karoc
et hiis quas in terris Romane ecclesie directe vel utiliter dominii mediate vel
inmediate subiectis fieri contigerit dumtaxat exceptis

De clementinis litteris

Licet apostolicas vel aliis litteris quibuscumque aliquem dignitati beneficio aut Juri
cuicumque renunciasse aut privatum esse seu aliquid aliud egisse per quod Jus proprium
auferatur narratum sit huiusmodi littere in hiis non preiudicent eciam si super ipsis gra
cia vel intencio narrantis fundetur nisi per testes aut alia legittima constiterit
documenta Datum Basilee in sessione publica ecclesie maioris Basiliensis sol
lempniter celebrata Anno a nativitate domini M cccc xxxvi die xxiiij mensis marcij

Sequitur sessio de Indulgencijs sacri concilii
Basiliensis et est vigesimaquarta in ordine

14. IV. 1436

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legittime congregata
universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam Quia ambasiatores nostri
nuper ad Constantinopolim transmissi vice et nomine eiusdem sancte synodi serenissimo
Imperatori Romeorum et Reverendissimo patriarche Constantinopolitano promiserunt nonnullas certas pro
miserunt capitula alias in hac sancta synodo super modo unionis et ycumenici utrius
que ecclesie concilii celebrandi hincinde conclusa et firmata dare et cum effectu
exhibere sub consueta huius sancte synodi Bulla plumbea data presenti et sub tenore
de verbo ad verbum subsequenti Nolens hec sancta synodus obmictere aliquid eorum que
pro unione ecclesiarum christi fieri possunt dictam suorum ambasiatorum promissionem
presenti decreto acceptat approbat ratificat et confirmat et prefata capitula de
verbo ad verbum sicut per prefatos ambasiatores promissum est presentibus inseri sub te
nore qui sequitur Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legittime
congregata universalem ecclesiam representans ad perpetuam rei memoriam Cum inter
cetera toti populo christiano necessaria opera propterea que hoc presens sacrum concilium extitit con
gregatum unio occidentalis et orientalis ecclesiarum christi precipuum et maximum
sit merito pro hac perficienda ab inicio sue congregacionis omni conatu laboravit et
enim quod primum potuit ad serenissimum Imperatorem Grecorum et Reverendissimum patriarcham

Constantinopolitanum cum litteris suos transmisit ambasiatores ad ipsos cum omni caritate et instancia exhortandos quatenus et ipsi cum plena potestate mitterent aliquos qui nobiscum tractarent de modo dictam sanctam unionem consequendi. Qui mox ut requisiti fuerunt tres insignes viros de hiis qui apud eos magne videntur esse auctoritatis, quorum primus ipsum imperatorem consanguinitate attinet, ad hanc sanctam synodum destinarunt sufficienti ipsius imperatoris mandato cum bulla aurea et eius manu propria subscripto ac patriarche litteris munitos, qui tamen in generali congregacione quam coram concilliaribus nostris ferventissimo ipsius imperatoris ac patriarche tociusque ecclesie orientalis ad hanc unionem desiderium exponentes. Nos vero in modum ad tam sancti operis prosecucionem pulsant ac cottidie excitant, dicentes inter alia firmiter constanterque asserentes unionem ipsam nisi in synodo universali in qua tam ecclesia occidentalis quam orientalis conveniat fieri nullatenus posse et in ea synodo si fiat ut infra conventum est ipsam unionem secuturam sperari. Hiis auditis summa nobis leticia et iocunditas animum accessit. Quamobrem omnem cogitatum nostrum iactantes in deum qui facit mirabilia magna solus, venerabiles sancte Romane ecclesie cardinales presidentes sedis apostolice, patriarcham Anthiocenum, archiepiscopos, episcopos, abbates, magistros et doctores in numero competenti deputavimus ut una cum ipsis Grecorum ambasiatoribus rem istam tractare et quo ordine ad execucionem deducenda esset prospicere deberent. Qui tamen inter se quam cum ipsis oratoribus sepe numero convenientes habito inter se maturo et digesto consilio ad infra scripta cum ipsis devenerunt capitula, que postea secundum morem huius sacri concilii per sacras deputaciones mature deliberata ac deinde per generalem congregacionem conclusa firmataque solempniter extiterunt. Quorum tenor una cum mandato ipsius domini imperatoris sub bulla aurea sequitur et est talis: Ambasiatores serenissimi domini imperatoris Grecorum etc. ut in decreto concilii latius continetur. Et quia tempus superius expressum infra quod predicta debebant adimpleri effluxit non propter defectum alicuius partium sed quia ita contigit variis intervenientibus tractatibus, hec sancta synodus tempus per prefatos serenissimum imperatorem Grecorum et reverendissimum patriarcham Constantinopolitanum parte ex una et ambasiatores huius sacre synodi parte ex altera statutum et firmatum quod est a mense mayo immediate sequenti ad annum, ita quod per totum mensem mayi ad annum sequentem utraque pars teneatur sit parata ad exequendum supradicta quantum ad quamlibet partium attinet acceptat et promittit se impleturam quantum ad ipsam pertinet infra dictum tempus quicquid in supradictis capitulis continetur.

Sequitur bulla salviconductus data domino imperatori
Grecorum et patriarche Constantinopolitano cum eorum adherentibus

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legittime congregata universalem ecclesiam representans. Quia auctore domino in regione nostra occidentali et obediencia ecclesie Romane est universalis et ycumenica synodus celebranda in qua iuxta concordata in hac sancta synodo et in Constantinopoli domo ratificata tam occidentalis quam orientalis ecclesia conveniet, ut cunctis erga eandem ecclesiam orientalem nostre intencionis sinceritas pateat et omnis suspicio que contra securitatem et libertatem venienciam oriri possit de medio auferatur, tenore presentis decreti. Hec sancta synodus Basiliensis nomine et vice tocius ecclesie occidentalis et omnium de eadem ecclesia cuiuscumque status

etiam si papali imperiali regali pontificali vel quacumque alia inferiori spirituali vel secu-
lari prefulgeant dignitate potestate vel officio decernit dat et concedit serenissimo impera-
tori Grecorum Reverendissimis patriarchis Constantinopolitano Alexandrino Anthioceno et Jerosolomitano
ceterisque usque ad numerum septigentarum personarum etiam si imperiali regali archiepiscopali et
episcopali et cuiuscumque alterius status dignitatis aut condicionis fuerint ad predictum
universale et ycumenicum concilium in regione occidentali ut premittitur cele-
brandum venientibus aut venturis plenum et liberum salvum conductum omnesque predictos et quem-
libet ipsorum tam in personis quam in honoribus et rebus quibuscumque ipsorum in omnibus
regnis provinciis dominiis territoriis comitatibus civitatibus castris oppidis villis
et omnibus locis obediencie nostre ecclesie occidentalis per que sive eundo sive stando et
sive etiam redeundo transituri sunt aut eos transire contigerit in suam tutam secu-
ramque salvigwardiam recepit et recipit per presentes promittens et concedens
omnibus et singulis ex ipsis hoc presenti edicto synodali tutam et liberam facultatem
accedendi et veniendi in et ad civitatem seu locum in qua seu in quo erit
dictum sacrosanctum universale concilium celebrandum ibique standi morandi residendi et
habitandi cum omnibus immunitatibus libertatibus et securitatibus quibus illi qui
erunt de obediencia ecclesie Romane habitabunt disputandi etiam et raciocinandi
iura et auctores allegandi et omnia alia libere et sine cuiuscumque impedimento
dicendi faciendi et tractandi que pro unione ecclesiarum Christi expediens videbitur
et oportunum Inde etiam semel et pluries et tociens quociens eis et cui-
libet eorum videbitur et placebit simul et separatim et cum eorum bonis rebus
pecuniis et sine prohibito recedendi et redeundi tute libere et impune et
omni impedimento reali et personali cessante penitusque remoto etiam si talis
unio quod absit non sequeretur nec effectum haberet quo casu et momez alium
prefati serenissimus imperator dominus patriarche et alii superius nominati nostris duntax-
at expensis et galeis absque aliqua dilacione temporis omnique remoto impe-
dimento cum eisdem honoribus benivolencia et caritate quibus ad prefatum universale
celebrandum concilium deducuntur Etiam si et Constantinopolim reducentur
sive unio sequatur in dicta celebranda synodo ycumenica sive non Non ob-
stantibus in predictis vel aliquo predictorum quibuscumque differenciis discor-
diis et dissencionibus ad presens vigentibus et que in futurum oriri et vigere
possent inter dictas ecclesiam occidentalem et orientalem seu inter ipsam ecclesiam Ro-
manam et ei subiectos et aggregatos et prefatum serenissimum imperatorem
et alios ecclesie Constantinopolitane aggregatos et non obstantibus ali-
quibus sinistris dictis condempnacionibus iuribus et decretalibus quomodocumque
et qualitercumque factis et prolatis seu fiendis Et etiam non obstantibus aliqui-
bus represaliis et debitis publicis vel privatis Et non obstantibus aliquibus
criminibus excessibus culpis et delictis si qua per predictos vel alterum eorum quo-
cumque et qualitercumque commissa et perpetrata forent Et generaliter non obstantibus
quibuscumque aliis etiam si talia forent de quibus necessarium esset specialem in presentibus
facere mencionem Et si contingat aliquem vel aliquos ex nostris eis velle ali-
cui ipsorum iniuriari quod absit vel aliquam molestiam inferre in persona honore
rebus et aliis quibuscumque talis excedens iudicabitur per nos aut nostros usque
ad condignam et racionabilem satisfactionem parti lese et econverso si aliquis ipsorum
alicui ex nostris aliquam ut premittitur iniuriam inferat iudicabitur per eos usque
ad condignam et racionabilem satisfactionem et qui iniuriam passus est secundum morem

et consuetudinem utriusque partis. De aliis autem criminibus excessibus et culpis quibus-
cumque que lese per eum cognoscet et iudicabit de iure. Hortatur autem hec sancta synodus
universos Christifideles et nichilominus auctoritate universalis ecclesie in virtute spiritus sancti
et sancte obediencie mandat et precipit omnibus et singulis prelatis regibus ducibus
principibus officialibus communitatibus et aliis singularibus personis cuiuscumque
status condicionis et dignitatis existant nostre occidentalis ecclesie aggregatis
quatenus predicta omnia et singula inviolabiliter observent et quantum in eis observari
faciant, dictosque serenissimum Imperatorem patriarcham et alios omnes et singulos
antedictos ad dictum sacrum celebrandum concilium accedentes et inde rece-
dentes simul et divisim favorabiliter et reverenter honorent et tractent
ac honorari et tractari faciant. Si qua vero dubitacio circa dictum salvumcon-
ductum et contenta in eo oriri contingerit stabitur declaracioni predicte universalis
synodi celebrande. Vult autem hec sancta synodus presentem salvumconductum va-
lere et in suo robore permanere quousque ad ultimum dicti serenissimus Imperator
patriarcha et alii supradicti cum suis nobilibus et familiis usque ad numerum ut
permittitur septingentarum personarum aliisque rebus et bonis sint reversi in et
ad civitatem Constantinopolitanam. Si quis autem contra predicta aut aliquod predictorum aliquid facere
quoquomodo temptaverit indignacionem omnipotentis dei et dicte sancte synodi se no-
verit incursurum.

Aurea Bulla domini Imperatoris grecorum lecta
in sessione publica et congregacione generali

Quoniam fuerunt ab imperio meo et a sanctissimo domino ycumenico
patriarcha ambasiate ad sacrosanctam ecclesiam Romanam videlicet ad beatissimum
papam dominum Martinum quintum et ad modernum illi sanctissimum papam dominum
Eugenium eius successorem et ab ipsis consimiliter fuerunt multociens ad nos pro unione
ecclesiarum Christi et multis laboribus cum multa diligencia utrimque factis tamen
propter aliquas circumstancias temporaneas non pervenerunt ad finem tale bonum et sanctum
opus unionis. Post hec autem destinavit ad nos de hac ipsa re ambasi-
atores suos sacra synodus in Basilea congregata sacrosanctam ecclesiam
Romanam representans, propter quod et nos ad eam destinavimus videlicet familiares
Imperii mei Demetrium Paleologum Methothidem et honorabilissimum in
sacris monachis abbatem sacri monasterii sancti Demetrii Ysidorum et familiarem
Imperii mei Johannem Lascari Dissipatum, qui illuc accedentes ostenderunt
in ipsam quedam instructio ab ea tractari in pacificacionem et constitucionem universalis
et ycumenici concilii in quo instare est tractari et celebrari et perfici deo duce
predictam sanctam unionem. Quequidem hec ipsa synodus Basiliensis acceptavit
et promisit illa adimplere. Unde et ambasiatores suos ad nos destinavit
fratrem Johannem de Ragusio ordinis predicatorum professorem in sacra pagina ma-
gistrum, Henricum Menger decretorum doctorem canonicum Constanciensem
et Symonem Fieron sacre theologie baccalarium canonicum Aurelianensem cum
decreto ipsius generali in quo de hiis continebatur particulariter in capitulis. Perlecto
itaque tali decreto apud nos quedam ex hiis que continebantur in eo non
placuerunt nobis ut in ipso iacebant, presertim videlicet tale decreti et
capitulum in quo scribebatur de modo revisionis nostre a loco celebrandi concilii
ad Constantinopolim si preveniente deo quod absit non fiet unio ecclesiarum Christi
in tali synodo, quia non exprimebatur in eo de hoc determinate et manifeste predicta

aut ambasiatores videntes displicenciam et resistenciam nostram nec aliter
rem ipsam posse haberi progressum concesserunt et promiserunt curare in primis vide-
licet quod dicta sancta synodus dabit et exhibebit nobis capitula in dicto decreto
contenta cum plenario modo et forma quibus in litteris ipsorum promissorum continetur
et etiam reversionem nostram de synodo in Constantinopolim in casu quo non
sequeretur dicta unio quod absit facere et adimplere prout habetur in forma salvi-
conductus predicti. Hiis itaque sic progressis et inter nos concordatis pecierunt
et ipsi ambasiatores ut promictamus et nos absque contradictione ire et accedere
ad locum in quo celebrabitur deo concedente utrimque catholica et ycume-
nica synodus. Qui inquid locus esse debet unus ex nominatis in decreto
quemcumque ordinabit predictum sacrum concilium Basiliense sicut insuper dicto decreto
ipsius sacri concilii continetur. etiam quod exire debeamus hinc a Constantino-
poli in accedendo versus locum celebrandi ycumenici concilii a principio
sequentis Junii indictionis decimequinte sicut conventum est inter nos et ipsos
ambasiatores sacri concilii. et quia etiam ad maiorem cautelam et firmi-
tatem horum omnium pecierunt fieri litteram crisoboli imperii mei Imperium meum
grato omnino racionabili peticioni eorum annuens presens crisobolum largitur
et concedit per quod acceptat diffinit et promictit quod si dicta sacra synodus
Basiliensis remedium apposuit in predictis videlicet si predicta capitula insuper dicto
decreto contenta cum plenario in forma sicut hic per ambasiatores ipsius
synodi concordatum est nobis direxerit et compleverit omnia in eisdem capitulis
scripta oportune sibi et fecerit salvum conductum cum capitulo de modo reversionis
nostre ad Constantinopolim ut predicitur reliqua etc. ut ambasiatores ipsius
nobis promiserunt et nobiscum convenerunt exibit et Imperium meum cum deo
sine contradictione a Constantinopoli secundum predictum tempus cum patre sanctissimo domino
ycomenico Constantinopolitano et ceteris debentibus interesse ad acci-
dendum ad locum ubi celebrabitur sanctum catholicum et ycumenicum concilium
absque impedimento racionabili vero et manifesto etiam si bellum quod absit ab in-
fidelibus foret et instaret civitati nostre Constantinopolitane et in robur et firma-
cionem et conservacionem inmobilem subscriptorum iuravit Imperium meum per debitum
michi iuramentum tamquam christiano et fideli imperatori et per ordinem sancti
mei domini Imperatoris patris mei famosissimi et felicis memorie et
per animam meam firmumque est super istis presens crisobolum imperii mei in anno sex-
millesimo nongentesimo quadragesimoquinto in mense Novembris indi-
cionis quartodecime a nativitate vero domini nostri Yhesu Christi MCCCCXXXVI mense
Novembris

Sequitur Bulla domini patri-
arche Constantinopolitani

Quoniam destinati fuerunt ab humilitate nostra et potentissimo et sancto
meo Imperatore ambasiatores ad sacrosanctam ecclesiam Romanam videlicet ad
beatissimum papam dominum Martinum quintum et ad modernum sibi sanctissimum papam
dominum Eugenium sibi ab ipsis transmisse fuerunt multociens ad nos pro unione
ecclesiarum Christi et multis laboribus cum multa diligencia utrimque factis tamen propter
aliquas circumstancias temporaneas non pervenit ad finem tale bonum et sanctum opus
unionis. Post hec autem destinavit ad nos de hac ipsa re ambasiatores
suos sacra synodus in Basilea congregata sacrosanctam ecclesiam Romanam

repūtans ppr qd et nos uras ad eam destinamus videlicz familiares potentissimi et sti mei Imperatoris in spū sto dilcos filios hūilitatis videlicz demetrium paleologum methochidem et honorantissimum in sacris monachis abbatem sacri Monasterii sti Demetrii ysidorum et Johem lascari dissipatū qui illuc accedentes ostenderunt in ipam qdam ncōo ab eo tētam in reparacōz et ostitucōm vlis yacumenica concilii in quo ncce est tractari et celebrari et pfici deo duce pdcām scām vnionez Quequidē hec ipa synodus Basiliensis acceptauit et promisit illa adimplere Vnde et ambasiatores suos ad nos destinauit fratrem Johem de Ragusio ordinis pdicatorum pfessore in sacra pagina magrm hemricum menger decretorum doctore canonicū Constancien et symonez fieron sacre theologie Bacalar et canonicū Aurelian cum decreto ipius gnali in quo de hys otinebat ptīcularit in caplis plecto itaqz tali decreto apud nos quod ex hys q otinebantur in eo nō placuerūt nobis ut in ipō Jacebat phemium videlicz talis decreti et caplm in quo scribebatur de mō reunionis nre a loco celebrandi concilii ad constantinopolim si pmittente deo qd absit nō fieret vnio ecclesiarum xpi in tali synodo quia nō exprimebatur in eo de hoc determinate et manifeste predicti aūt ambasiatores videntes displicenciam et resistenciam nram nec aliter rem ipam posse hre pgressum concesserūt et pmiserūt curare in pdcīs videlicz qd dcā sta synodus dabit et exhibebit nobis capla in dicto decreto otenta cū phemio mō et forma quibus in lris ipōrum pmissionis otinet et ēcia reunionez nram de synodo ad constantinopolim in casu quo nō sequet dca vnio qd absit facere et adimplere p ut hēt in forma saluiconducti pdā hys itaqz sic pgressis et inter nos ocordatis pecierūt et ipi ambasiatores ut et pmictamus et nos absqz contdictōe nre et accedē locum in quo celebrabit deo concedē vtriusqz catholica et yacumenica synodus Quinquidē locus esse debet vnus ex nominatis in decreto quicuqz nominabit pdcām sacrum concilium Basilien sicut i supdcō decreto ipius sacri concilii otinet ēciam q exire debeamus hinc ad constantinopolim in accedendo ipsius locus celebrandi yacumenica concilii a principio sequentis Junii Indictōis decimequinte sicut oventum ē int nos et ipos ambasiatores sacri concilii Et quia ēciā ad maiore cautelam et firmitatem horum omnium pecierūt fieri sigillum nre hūilitatis hūilitas nra grato aīo racionabili peticione eorum annuens psens sigillum p qd in spū sto disponit qd si dcā sacra synodus Basilien remediū apposuerit in pdcīs videlicz si capitula in dcō decreto otenta cū phemio in forma sic hic p ambasiatores ipius synodi ocordatū est nobis dixerit et copleuit omia in eisd caplis scripta optime simil et fecerit saluiconductū cū caplo de mō reunionis nre ad constantinopolim ut pdicat Reliqua ēciā ut ambasiatores ipius nobis pmiserūt et nobiscū ouenerūt exibit et hūilitas nra cū potentissimo et sctissimo meo Imperatore cū deo sine otradictōe a constantinopoli scdm pdcām tps et cū ceteris debentibus int esse ad accedendū ad locū ubi celebrabit scām catholicam et yacumenicū concilium absqz impedimento racionali vō et manifesto ēciam si bellum qd absit ab infidelibus foret et instaret ciuitati nre constantinopolitane Et in Robur et ofirmacōm supdcōrum fctm est psns sigillum nre hūilitatis in mense Novembr Indictōis decimequinte Anno ab adam seu mundi ostitucōe sex millesimo nonagētesimo quadragētesimo qnto anatitate vō dni Mcccc xxxv

Sequit Bulla de Indulgencys

Sacrosancta gn̄alis synodus Basilien̄ in spū sc̄o l̄time ꝯgregata
vl̄em ecclam repn̄tans Vniuersis cristi fidelibus
salutem et omipotentis dei bn̄dictōm Vox illa iocunditatis et leticie ad
pplm israheliticū olim de celo lapsa eadem nunc p os huius sc̄e synodi
in auribus ppli xpiani insonans clamat Consolamini consolamini pple meus
dicit dn̄s deus vr̄ · loquimini ad cor Jrlm · et aduocate eam qm̄ comple-
ta est malicia eius et dimissa est iniquitas illius · Merito letari et con
solari te debes plebs xpiana cuibus nouissimis diebus tanta leticie cū
offert̄ quātam vix vnq̄ experta es vno enim eodemq; tpe plena ōim remissionem
peccatorum veniam ꝯsequeris · et fratres tuos quorum innūabilis
est multitudo qngentis ferme annis a tuo consorcio segregatos tibi ꝑprie
re vniri speras O quāta erit ista iubilacio O quā suaue cordibus xpianorum
oriet̄ gaudium Cum ꝑmū hoīes deo et ipi inter se fratna caritate conci
liabunt̄ · quas igr̄ xpo nr̄o ꝓ hac duplici leticia qua nulla maior deside
rari pot grās agemus Quis dnī minas ad plenū enarrabit qui pplm
xpianum varys vndiq; calamitatibus hoc tpe afflictum tanta gaudij no
uitate consolat̄ Ecce pple dei adest tibi ānus Jubileus · ānus remissio
nis omū peccatorum · ānus gn̄alis vnionis ecclie ꝓinde loquimū omibus xpi
fidelibus qui infra habitant Jrlm pegnante intus ad cor eos conso
lando · et advocate eos ad hanc duplicē leticiam · qm̄ malicia tam diutini
scismatis qd innūabilia ecclie sc̄e dei mala intulit auxiliante dn̄o ut cō
fidimus cito complebit̄ et finem accipiet · iniquitas quoq; pctorum · q̄ huius sc
ismatis et ire dei causa fuit dīna clemēcia remictet̄ Consurge igr̄ consur
ge induere fortitudine tua syon induere vestimentis gl̄e tue Jrlm ciui
tas sc̄a / quā fortis et gloriosa eris tunc mater ecclia cū omēs qui xpm̄ co
lunt ab occidente in orientem · eadē fidei et caritatis vinclo vinctos ꝯspi
cies · Ingemuisti hactenus nimio dolore afflicta cum asenissimus thurcas et
sarracenis alyosq; xpiani nois inimicas innumēs pateris iniurias iactu
ras ꝑsecucōes et obꝓbria · et nemo te cōsolari potuit cū passim vidēs filios
tuos oīs sexus etatis et dignitatis in seruitutem trahi · et qd seruitute de
terius est · plurimos ab vberibus tuis abstractos ad impium machometi cultum
ꝑduci · harum aut̄ calamitatum · quid aliud quā hoc diutinum ac pestiferū scis
ma cā extitit Sz diuino numere appinquat · iam tpus ut omī penitus
extincto dissidio vnitas sc̄a fiat · q̄ cum impleta fuit · atq; hy magni ppli oc
cidentales et orientales federe fraternitatis iunerit · nemo tunc fortitudini tue
resistē potit Tunc abiectis lugubribus cōsurges regina ecclia in vestitu
de aurato circūdata varietate et qui te olim ꝑsequētes cōculcabat ꝓcedet
coram te · et venient ad te qui detrahebant tibi · et adorabunt vestigia ves
tigia pedum tuorum Vos omēs qui xpiano nomine censemini exꝑgiscimini
iam talia audientes plaudite manibus et iubilate xpo saluatori nr̄o Ecce
nunc tpus acceptabile ecce dies salutis · ecce iam pr̄ miarum · et deus tocius
consolacōis visitat nos in habūdācia grē et felicitatis · Assurgite et occur
rite illi in humilitate spūs in oracōibus atq; elemosinarum largitate Vt qui ꝓpter
ꝑris iuste natus · tam diu hoc scisma durare passus ē · et multis ꝑse
cucionum flagellis ab hys qui intus · et ab hys qui foris sūt vos cedi ꝑmi
sit nunc purgatis et emēdatis indulgens sciam int̄ nos vnionē īspiret vni

tisq̃ nõ soluz pdita restauret· s; et vobis v̄ros subiciat inimicos· Audistis p̃
dem sollepnes ambasiatores semissum Jmpatoris Grecoꝝ et p̃riarce consta
tinopolitañ ab hac s̃ta synodo accersitos Basileam aduenisse et tandez deo
ꝓpicio ꝯclusisse nobiscũ modũ huiꝰ s̃te vnionis pficiende assensu s̃tissimi
dñi Eugenij pp̃e ~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~ accedente vt videliꝫ ad synodũ [locum] vl̃t
tam in̄i q̃ sint archiepi̅ et epi̅ ipeq̃ [Jmpator et] p̃riarcha constantinopolitanꝰ aliiq̃ o
rientalis ecc̃lie p̃riarche accedat Vt aũt tanti opꝰ certiꝰ firmaret tres n̄ros
oratores postea constantinopoliz destinauimꝰ ut ab ipis Jmpatore et p̃riar
cha ratificacõm eoꝝ que hic sin̄ ꝯcluserãt ambasiatores obtinerẽt que oĩa
ipi Jmpator et p̃riarcha iux̃ n̄ri decreti capl̃a ratificarũt et ꝓbbarũt ac
l̃ras latino grecoq̃ sermone sc̃ptas· et eoꝝ manibꝰ subsc̃ptas bullisq̃ au
rea et plũbea munitas p viiij ex tribꝰ n̄ris oratoribus ad nos nuper
reuersuz trãsmiserũt Et ciz ad ipam synodũ [n̄ris expensis] trãspciri de ptibꝰ orientalibꝰ gre
ci ꝓficisci neqãnt opus fuit ut expensas inveniendo stãdoq̃ et redeundo
nec̃ias et quasdaz alias ꝓ tuicõe ciuitatis Constantinopolitanꝰ ne Jmpatore
ab sente [armigeris] forsitan expugnari posset pollicẽmur· et q̃q̃ hmõi impense nõnullis
graues videant̃· nos tamẽ aĩaduẽtentes q̃ntus dei honor et ꝓfectꝰ ecc̃le
q̃nta exaltacio fidei orthodoxe q̃ntũ incremẽtũ nõis xp̃iani q̃t multũ aĩaꝝ
salus· q̃nta q̃ utilitas et in ñũabilia bona pplo xp̃iano hinc foret ꝓuen
tura nõ soluz ipas inpensas s; et psonas ꝓprias fore exponẽdas dignũ
ẽẽ iudicauimꝰ spem ponẽtes in dñõ cuiꝰ negociũ agit̃ et i caritate ac deuo
cione fidelium· qui dũ talia intellexerint subsidijs et auxilijs oportunis nõ de
erunt Cui xp̃s deꝰ n̄r sãguinez suũ toto p̃ciosorez [mundo] ꝓ nr̃a redempcõe effudit cui eiꝰ
vestigia [secuti] appli atq̃ alij s̃ti viri ꝓ salute ꝓ ximoꝝ et i cremẽto fidei corpa sua
morti libent̃ obiecerũt· quid nos face̅ oportet· a quibꝰ nõ nisi caduca huiꝰ
mũdi subsĩa efflagitant̃ Cui reges ac pncipes ꝓ recupandis expugnãdis
q̃ ciuitatibꝰ et opidis multo amphore̅ sũmaz expone̅ soliti s̃t Cui demq̃
ꝓ agendis facultatibꝰ et vanitatibꝰ seculi se et sua multis piclis hoĩes subi
ciũt· et ut exemplo vtamur saluatoris· quẽns aliq̃s p̃ciosaz margaritã cuz
in venit ipam vendit oĩa bona sua et emit illaz Nõne ecc̃lia dei et vniũsꝰ
pplus xp̃ianꝰ face̅ hanc impensam potit et debebit ex qua nichil terrenum
nichil caducũ s; oĩa q̃ sup meõrauimꝰ bona succedũt Cui vna dũtaxat aĩa xp̃o
carior q̃ totiꝰ mundi aurũ· nos ubi multa miliũ saluãda sũt auari a neg
ligentes videbimur Cõsueuit a aliq̃n ecc̃lia ad libandũ de manibꝰ infideliũ
terraz s̃cam seu ꝓ debellandis hereticis Judice ḡnale passagiũ quociẽsq̃ re
ges et pncipes et alios bellatores ut armis ista pagẽnt nõn et palijs mi
tis ciuis ab oĩbꝰ xp̃ianis subsidiũ postulare· ad que ut ꝓmpciores efficeret
donis spũalibꝰ plenarie remissionis pc̃oꝝ inuitauit ꝓfecto si veteꝝ reuol
uant̃ hystorie nulla vnq̃ fuit cã iustior q̃ ista est nec ꝓ q̃ua xp̃icole oĩs se
et sua libenciꝰ expone̅ debent· hic eñ nõ solũ ad t̃ram recupandaz
intendit s; eciã multa miliũ aĩaꝝ ꝓ quibꝰ mediocre subsidiũ petit̃ vnde im
pense grecis ꝓmisse sine q̃bꝰ tam s̃cm opꝰ pficĩ nequit inueniri possit Quis
igit̃ ꝓ tanto vniũse ecc̃lie bono ꝓ que tanto aĩe sue merito porciunclam reꝝ
suaꝝ quas dono dei obtinet denegare audebit· O felice̅ et p̃ciosam elemo
sinã que regnũ celoꝝ ꝓmerebit̃· et que tantaz fidei catholice utilitatez
dabit O btm̃ illuz hoĩez que̅ dñs ad tam s̃cm opus inspirauit· huic quidez

sic sc̃ptum ē in die mala libābit dñs licet aut̃ ex debito xpiane pfessionis quisq̃ ad hoc
sanc̃ negociu̾ p viribus contribuere ac subuenire obnoxius sit Nichilominus ut eo liberaius
omnes faciant quo se hic et in futuro seculo pamplius remunerandos fore intellexe
rint Decreuit hec sc̃a synodus vlem viuentis eccl̃iaz sponsaz xpi affluenter apire
spūales thezauros quos ipē saluator ascendens in celum sibi reliquit Omnibus
igit̃ xpi fidelibus vtriusq̃ sexus qui ad hoc sc̃m opus tantum contribuerit quantum
quisq̃ vna integra ebdomada pro sue persone ac familie si eam habuit refectione
exponit vel si de ppriis viueret exponeret Religiosis quoq̃ p quibus suus conuentus
aut superior vel alius in̄r pdictam rōem erogauit omniu̾ suorum pctorum de quibus corde
cōtriti et ore confessi fuerit auctē omnipotētis dei et eius misericordia cōfisa illaz ple
nariaz remissionem impertit semel in vita et semel in mortis articulo quā eccl̃ia
concedē solet omnibus euntibus roma tpe Jubilei vel cruce signatis ad recupacionem
terre sc̃e tpe passagij gñalis et in retribucoē iustorum salutis eterne pollicet aug
mentum Jta tamen q̄ p annum integrum si vixerit singlis sextis ferijs impedimento
cessante: aut si dictis sextis ferijs ex pcepto eccl̃ie regulari obseruancia iniuncta
pnia voto vel alias ieiunare teneant vna alia die singlarum septimanarum eiusd
anni qua ad ieiunandum nō sint astricti ieiunet aut ad iudicium sui cōfessoris
in alia pietatis opa commutet ac eciam eadem die qua ieiunabit vel ut pmictitur
ieiunare deberent si sint clici septē psalmos vel missam si layci septē pr̃ nr̃ et
septies aue maria dicē sint astricti vel alia pietatis opa iudicio sui confessoris
agat Qz si conuentus tales sint qui nichil in coī possideant vel alie psone victu
vera mendicitate querentes seu alias contribuere nō valentes ne huius spūalis mune
ris sint expertes si ult̃ ieiunium ut pdicit̃ obseruandum singlis diebus vno anni
pdictos psalmos vel missaz si clici si layci pdictas orōnes cessante ltimo im
pedimento eo mō quo sup exprimitur supplendo dixerit vel alia pietatis opa
sui confessoris iudicio ut pmictit̃ exercuerint et p feli a huius negocij con
summacoē deum supplicat exorauerit Eandem plenariaz remissionem consequant̃
Erogantibus aut̃ ad idem opus quantum vna die p se suaq̃ familie expensis
vel si de ppriis viueret exponet septem annos et totidem quadragenas de
iniunctis sibi penitencijs elargit̃ Et ut hij omnes ad huiusmōi indulgencie grām
apciores existant omnibus sacdotibus secularibus et reglaribus alijs discretis quos
in cōfessores p huiusmōi consequenda indulgentia elegerit indulget ut confessionibus
eorum auditis ipos a quacumq̃ excōm suspensione et interdicti snīa a jure vel
constitucoē seu eciā nō noiatim sed gñali ab homine lata et a quibuscumq̃ alijs
ppr̃ que eciā sedes aplica esset merito consulenda Jmposita satisfactione et re
stitucoē hijs quorum int̃ est facienda salutarem iniungant pniam et debite ab
solucionis in foro pniali dumtaxat in forma eccl̃ie bñficium impendat qua sa
tisfactionem et restitucōm si infra tempus a confessore statutum facē neglexerint
huiusmōi indulgencia in nullo suffraget̃ ac cum clicis sup irregularitate occulta
alias quam ex bygamie vel homicidij voluntaria cā contracta dispensent Sup
votis votis veō pegrinacoīs seu abstinencie aut alijs similibus q̄ ipi fideles emi
serint Eciaz si ultra marina aut alia loca seu limina scōrum petri et pauli ac
iacobi aplorum visitare vouerint seu alias nō impletis dispensandi eisdem con
fessoribus eciaz facultatem concedit Jta tamen q̄ ipi cum quibus talis dispensacō con
tinget expensas quas ad loca huiusmōi vel p alijs votis implendis in̄r iporum cō
fessorum taxacōm fecissent ad hanc causam contribuant Et ut nulla umq̄ peti
rubigo remaneat Vult et indulget hec sc̃a synodus ut quicumq̃ ex usurarijs

vel non debito questu seu qualitercumque illicite vel indebite aliquid perceperit seu bona ablata aut quevis incerta possideat, si non extant vel ignorentur persone quibus facienda esset restitucio aut res quascumque tenentes cuiuscumque status seu religionis existant in quorum detencione consciencie eorum gravantur vel que de iure ad pias causas per ecclesiam debent exponi huiusmodi res et bona seu valorem necnon et qui arma vel alia prohibita infidelibus seu hereticis portaverint lucrum quod inde perceperint ad hoc opus iuxta suam et suorum confessorum conscienciam et extimacionem tradere teneantur. Iubet insuper eadem sancta synodus ut habita huius decreti noticia omnes dyocesani in cathedralibus collegiatis et parochialibus in quibus eis visum fuerit ac eciam generales ordinum mendicancium in conventualibus ecclesiis eis subiectis mox disponant quatinus verbum dei per predicatores ydoneos ad populum annuncietur predictas indulgencias publicando et fideliter exhortando ad subsidium [?] pressima [?] cum impendendum. Quibus predicatoribus et predicacionem audientibus ac eciam omnibus aliis qui circa predictam extimacionem subsidium aliquid vel auxilium in hac re dederint centum dies de iniunctis penitenciis singulis vicibus in forma ecclesie relaxat. Ne autem in colligendis et conservandis pecuniis fraus aliqua committatur ordinat hec sancta synodus quod in qualibet cathedrali in civitatibus in opidis vero et aliis locis in principali ecclesia unus cyppus truncus vel capsa ponatur ubi tamquam in gazophilacio domini quilibet pecunias erogandas ac iniuncta ac oblata seu illicite quesita reponere possit et debeat. Cuius sint tres tres claves quarum unam teneat episcopus vel cui ipse voluerit committere, pro quolibet trunco in omnibus locis civitatis et dyocesis capitulum aliam in cathedrali prelatus seu rector in principali tertiam timoratus aliquis vir quem civitas opidum seu locus deputare voluerit qui diebus per eos statuendis talem cippum truncum vel capsam coram notario vel duabus fide dignis aperiant personis et pecunias ad fidas manus deponant eas sine fraude diminucione vel contradictione illi vel illis assignaturi quas hec sancta synodus ad hoc deputaverit. Quod si in campestribus locis vel alibi periculum vel detrimentum in conservacione pecuniarum per modum superius expressum verisimiliter timetur dyocesani vel ad colligendum huiusmodi pecunias ab hoc concilio deputandi prout magis expediens visum fuerit utiliter provideant. Quicumque autem eciam si pontificali aut regali prefulgeat dignitate fraudem furtum sive rapinam circa predictas pecunias seu impedimentum ex proposito et maliciose in hoc sanctissimo opere fecerit ultra indignacionem omnipotentis dei et reatum superum sacrilegii sentenciam excommunicacionis incurrat a qua nisi prius facta plenaria restitucione et impedimento sublato absolvi non possit. Vult autem hec sancta synodus quod elapso biennio a die presentis decreti predicte indulgencie ac facultates nemini concedi valeant preterquam in mortis articulo quo ad illos qui infra biennium ut superius dictum est contribuerint quodque personis illis que sub spe huius gracie et indulgencie aliquid commiserint in nullo huiusmodi gracia ac specialis concessio suffragetur. Et quia difficile foret presentes litteras singulis exhibere decernit hec sancta synodus ut earum transumpto manu publica [?] archiepiscopi in tota provincia et ordinarii in sua dyocesi proprio sigillo munito tamquam litteris originalibus plena fides in omnibus exhibeatur. Datum Basilee in sessione publica huius sancte synodi in ecclesia maiori Basiliensi solempniter celebrata xviii kal. May anno a nativitate domini millesimo quadringentesimo tricesimo sexto etc.

Auscultata cum originalibus et
concordant [illegible] notarius

II